ODDO

od dziedzictwa do bogactwa

Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie". Instytucja Zarządzająca PROW 2014-2020- Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Publikacja opracowana przez: Stowarzyszenie „Partnerstwo Północnej Jury", LGD „Bractwo Kuźnic", Stowarzyszenie „Razem na wyżyny", Stowarzyszenie Kraina św. Anny, Stowarzyszenie LGD „Kraina Dinozaurów", współfinansowana jest ze środków Unii Europejskiej w ramach działania „Wsparcie dla rozwoju lokalnego w ramach inicjatywy LEADER" PROW 2014-2020.

ODDO

od dziedzictwa do bogactwa

PARTNERSTWO PÓŁNOCNEJ JURY

Kraina św. Anny

RAZEM NA WYŻYNY

MAS OPAVSKO

Rýmařovsko

2020

Fotografie:
Marcin Skabek, Kornel Orłowski, Katarzyna Sosnowska, Adam Niewalda, Jacek Nitecki, Piotr Kras, Patryk Jeziak, Petra Chroustová/MAS Opavsko, Petr Chroust/MAS Opavsko, Jakub Kubačka, Renáta Veselská, Ewelina Wąsek, Agata Mendziuk, Ing. Marek/MAS Rýmařovsko, Karolina Gonera, archiwum Młodzieżowej Orkiestry Dętej z Mykanowa, archiwum Gminy Tarnów Opolski, archiwum Gminy Kamienica Polska, archiwum MAS Rýmařovsko, archiwum Urzędu Gminy Miedźno, archiwum Gminy Leśnica, archiwum Gminnego Ośrodka Kultury w Rędzinach, P.A. Nowa S.A Gliwice

Teksty i tłumaczenia:
Wydawnictwo 123M oraz materiały dostarczone przez Współwydawców i Partnerów

Wydawca:
Wydawnictwo 123M

Współwydawcy:
Stowarzyszenie „Partnerstwo Północnej Jury"
Stowarzyszenie Kraina św. Anny
Stowarzyszenie „Razem na wyżyny"
Lokalna Grupa Działania „Bractwo Kuźnic"
Stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania „Kraina Dinozaurów"

© 2020 Stowarzyszenie „Partnerstwo Północnej Jury"
© 2020 Stowarzyszenie Kraina św. Anny
© 2020 Stowarzyszenie „Razem na wyżyny"
© 2020 Lokalna Grupa Działania „Bractwo Kuźnic"
© 2020 Stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania „Kraina Dinozaurów"

Partnerzy:
Místní akční skupina Opavsko z.s.
RÝMAŘOVSKO, o.p.s

Printed in Poland
nakład 9 550 egz.

publikacja bezpłatna

Wydanie I, 2020

ISBN 978-83-954655-1-2

Wstęp

Szanowni Państwo!

Oddajemy w Państwa ręce wyjątkową publikację albumową a wraz z nią zaproszenie do odkrywania bogactwa dziedzictwa lokalnego ukrytego w najdalszych zakątkach Lokalnych Grup Działania – partnerów projektu współpracy „Od dziedzictwa do bogactwa".

Czym jest to nasze dziedzictwo lokalne? Jak je identyfikujemy i interpretujemy?

Obrazy, które uchwycono w tym albumie, ukazują nasze dziedzictwo lokalne jako przestrzeń całkowitej wolności.

Mogą być i Świętym Graalem, jak i puszką Pandory. Niemniej – zawsze stanowią ważną część naszej tożsamości i pomagają w odnajdywaniu swoich miejsc we wszechświecie.

Oglądając fotografie, zapraszamy do wędrówki po tym, co odziedziczyliśmy po poprzednich pokoleniach i refleksji nad tym jaki „dorobek naszych czasów" pozostawimy w spadku dla następnych generacji!

Przede wszystkim inspirujmy się tym bogactwem naszej lokalnej kultury i tradycji, różnorodnością smaków, kolorów i wielu innych ciekawostek!

Partnerzy projektu współpracy „ODDO"

Preface

Dear Sir/Madam!

We offer you a unique album publication, and with it an invitation to discover the wealth of the local heritage hidden in the farthest corners of the Local Action Groups – the partners of a cooperation project „From Heritage to Wealth".

What is our local heritage? How do we identify and interpret it?

The images captured in this album show our local heritage as a space of total freedom.

They can be both the Holy Grail and Pandora's box. Nevertheless, they always make up an important part of our identity and help us find our places in the universe.

Viewing photographs, we invite you to wander through what we inherited from previous generations and reflect on what have been „the achievements of our time" which we will leave as the legacy for the next generations!

First of all, let's be inspired by the richness of our local culture and tradition, the variety of flavors, colors and many other curiosities!

Partners of the „ODDO" cooperation project

Úvod

Dámy a pánové!

Přinášíme vám jedinečnou obrazovou publikaci a jejím prostřednictvím vás zveme k objevování bohatství místního dědictví, které se ukrývá i v těch nejvzdálenějších koutech místních akčních skupin – partnerů projektu spolupráce „Od dědictví k bohatství".

Jaké je naše místní dědictví? Jak je identifikujeme a interpretujeme?

Snímky zachycené v tomto albu ukazují naše místní dědictví jako prostor naprosté svobody.

Mohou být Svatým grálem nebo Pandořinou skříňkou. Přesto vždy tvoří důležitou součást naší identity a pomáhají nám najít naše místo ve vesmíru.

Zveme vás k fotografické procházce časem, prohlídce toho, co jsme zdědili po předchozích pokoleních. Můžeme se přitom společně zamyslet, jaké „úspěchy naší doby" odkážeme dalším generacím!

Především se nechme inspirovat bohatstvím místní kultury a tradice, rozmanitostí chutí, barev a mnoha dalšími zajímavostmi!

Partneři projektu „ODDO"

Mapa obszarów Lokalnych Grup Działania, partnerów projektu współpracy „OD DZIEDZICTWA DO BOGACTWA”

LEGENDA:

PARTNERSTWO PÓŁNOCNEJ JURY

RAZEM NA WYŻYNY

Kraina Dinozaurów

Kraina św. Anny

Rýmařovsko

MAS OPAVSKO

Imprezy cykliczne

Cyclical events *Cyklické události*

III Jurajskie Zawody Balonowe – Janów, Olsztyn 2019

Cykliczna impreza sportowo-rekreacyjna przyciąga na błonia złotopotockie i pod olsztyńskim zamkiem najlepsze polskie załogi baloniarskie, jak również setki miłośników tego widowiskowego sportu.

Balloon Championships 2019 - Olsztyn, Janów
The annual sport and recreation event attracts the best Polish ballooning crews as well as hundreds of lovers of this spectacular sport to the meadows in Złoty Potok and near the Olsztyn Castle.

Balonové mistrovství 2019 - Olsztyn, Janów
Každoroční sportovní a rekreační akce přitahuje nejlepší polské balónové posádky a stovky milovníků tohoto velkolepého sportu na loukách ve Zlatém Potoku a poblíž hradu Olsztyn.

Obrona zamku w Olsztynie

Widowiskowa, coroczna rekonstrukcja wydarzeń z 1587r., obrony zamku olsztyńskiego przed wojskami Maksymiliana Habsburga przyciąga pasjonatów historii, amatorów szermierki a także miłośników turniejów rycerskich.

Defense of the Olsztyn Castle
A spectacular, annual reconstruction of the 1587 defence of the Olsztyn castle against the army of Maximilian Habsburg attracts history enthusiasts, fencing enthusiasts and lovers of knightly tournaments..

Obrana hradu v Olsztyně
Velkolepá každoroční rekonstrukce událostí z roku 1587, bránící hrad Olsztyn proti armádě Maximiliána Habsburka, láká milovníky historie, milovníky šermu a milovníky rytířských turnajů.

Regaty na Zalewie Porajskim

Zbiornik na Warcie, o powierzchni 550 ha, od lat przyciąga miłośników aktywnego wypoczynku. Latem odbywają się tutaj regaty żeglarskie i motorowodne. Prężnie działają kluby i stowarzyszenia żeglarskie.

Sailing regatta on the Poraj reservoir
The reservoir on the Warta river, with an area of 550 ha, has been an attraction for enthusiasts of active leisure for years. In summer, sailing and motorboat regattas are held here. It is a place with numerous sailing clubs and associations.

Jachtařská soutěž na přehradě v Poraji
Přehrada Warta o rozloze 550 ha přitahuje nadšence aktivního odpočinku po celá léta. V létě se zde konají soutěže plachetnic a motorových člunů. Fungují zde plavební kluby a asociace.

Święto Ciulimu - Czulentu w Lelowie

Wydarzenie przypominające o tym, że w Lelowie przez ponad cztery stulecia żyli obok siebie Żydzi i Polacy. Nazwa imprezy pochodzi od tradycyjnej potrawy żydowskiej - czulentu (zdj. po prawej) i polskiego odpowiednika - ciulimu (zdj. po lewej)

Feast of ciulim - chulent in Lelów
An event reminding that Jews and Poles lived side by side in Lelów for over four centuries. The name of the event comes from a traditional Jewish dish - chulent (photo on the right) and the Polish equivalent - ciulim (photo on the left)

Svátek ciulim - šoulet v Lelowě
Událost připomínající, že Židé a Poláci žili bok po boku v Lelowě po více než čtyři století. Název akce pochází z tradičního židovského jídla - šoulet (foto vpravo) a polského ekvivalentu - ciulim (foto vlevo)

Święto pożarnictwa w Główczycach

Podczas lipcowego święta pożarnictwa w Główczycach można zobaczyć wielki korowód pojazdów strażackich, w którym co roku uczestniczą setki wozów. Największą atrakcją każdego zlotu jest FIRE TRUCK SHOWER, czyli wielki prysznic, kiedy kilkadziesiąt wozów strażackich jednocześnie opróżnia zbiorniki z wodą.

Fire-fighting festival in Glowczyce
During the July event, among others, there is a parade of fire trucks, in which several hundred carts participate every year. But the main attraction is the spectacular FIRE TRUCK SHOWER - when dozens of fire engines empty their water tanks simultaneously.

Hasičský festival v Hlavčicích
Během červencové akce se mimo jiné koná velká přehlídka hasičských aut, které se každoročně účastní několik stovek vozů. Největším lákadlem každé rally je FIRE TRUCK SHOWER, tj. velká sprcha, když desítky hasičských vozů současně vyprazdňují nádrže na vodu.

Mistrzostwa Polski Katamaranów na Jeziorze Turawskim

Pod koniec maja Jezioro Turawskie jest areną regat katamaranów TOPCAT. W międzynarodowej imprezie biorą udział załogi wielu europejskich państw. Wyniki regat zaliczane są do punktacji pucharu Europy, a także do Pucharu Polski Południowej Katamaranów.

Catamaran Polish Championships on Turawskie Lake
At the end of May, Lake Turawskie is the arena of the TOPCAT catamaran regatta. Crews from many European countries take part in this international event. The results of the regatta are included in the European Cup scoring and in the Southern Polish Catamaran Cup.

Polské mistrovství katamaranů na Turawském jezeře
Na konci května je Turawské jezero arénou regaty katamaranů TOPCAT. Této mezinárodní akce se účastní posádky mnoha evropských zemí. Výsledky regaty jsou zahrnuty v bodování Evropského poháru a také v Poháru katamaranů jižního Polska.

Zlot „Śladami Dawnego Hutnictwa” na Regolowcu

Wszyscy, dla których historia i przyroda doliny Małej Panwi nie są obojętne, co roku biorą udział w rajdzie pieszo-rowerowym „Śladami Dawnego Hutnictwa”.

“Following the Old Metallurgy” trail

Those for whom the history and nature of the Mala Panew River Valley is not indifferent take part in the annual cyclists and pedestrians trail „Following the Old Metallurgy”.

Výšlap „Po stopách starého hutnictví“

Všichni, kterým není lhostejná historie a příroda údolí řeky Malá Pánev, se každoročně účastní cyklistické a pěší vycházky„Po stopách hutnictví“..

Festiwal „Źródło” w Dobrodzieniu

Motywem przewodnim tej cyklicznej imprezy plenerowej, jest spotkanie z kulturą i sztuką mniejszości narodowych i etnicznych. Podczas festiwalu odbywają się koncerty, warsztaty i wystawy artystów polskich i zagranicznych.

“Source” festival in Dobrodzien

The leitmotif of this cyclical outdoor event is a meeting with the culture and art of national and ethnic minorities. Concerts, workshops and exhibitions of Polish and foreign artists take place during the festival.

Festival „Zdroj”v Dobrodzień

Leitmotivem této cyklické outdoorové akce je setkání s kulturou a uměním národnostních a etnických menšin. Během festivalu se konají koncerty, workshopy a výstavy polských a zahraničních umělců.

MykaROCK Festival w Mykanowie

Gitarowe riffy, charyzmatyczni wokaliści, energia płynąca ze sceny – tak w wielkim skrócie można opisać to niezwykłe wydarzenie. Jest to jedyny festiwal rockowy w okolicy. Na wielkiej plenerowej scenie występują największe gwiazdy krajowego rocka. Każda edycja zapewnia niesamowite wrażenia i ściąga liczne grono fanów muzyki.

MykaROCK Festival in Mykanów

Guitar riffs, charismatic vocalists, energy flowing from the stage – this is how this unusual event can be described in a nutshell. It is the only rock festival in the area. The biggest stars of Polish rock perform on a big outdoor stage. Each edition provides an amazing experience and attracts a large group of music fans.

Festival MykaROCK v Mykanově

Kytarové riffy, charismatičtí zpěváci, energie plynoucí z jeviště – takto lze stručně popsat tuto neobvyklou událost. Jde o jediný rockový festival v okolí. Na velké venkovní scéně vystupují největší polské rockové hvězdy. Každý ročník přináší úžasný zážitek a přitahuje množství hudebních fanoušků.

fot. Kornel Orłowski

fot. Kornel Orłowski

fot. Kornel Orłowski

fot. Kornel Orłowski

Rekonstrukcja bitwy pod Mokrą

1 września 1939 r. doszło do jednej z pierwszych bitew II wojny światowej. W okolicach wsi Mokra na północny-zachód od Częstochowy Wołyńska Brygada Kawalerii stawiła opór wkraczającym do Polski oddziałom pancernym Wehrmachtu. W czasie okrągłych rocznic tego wydarzenia grupy rekonstrukcyjne z całego kraju biorą udział w spektakularnej rekonstrukcji, która przyciąga tysiące widzów.

Reconstruction of the battle of Mokra

On September 1, 1939, one of the first battles of World War II took place. In the vicinity of the Mokra village, north-west of Częstochowa, the Volyn Cavalry Brigade resisted the Wehrmacht armored units entering Poland. During the round anniversaries of this event, reconstruction groups from around the country are taking part in a spectacular reconstruction that attracts thousands of viewers.

Rekonstrukce bitvy u Mokré

1. září 1939 se odehrála jedna z prvních bitev druhé světové války. V blízkosti vesnice Mokrá severozápadně od Częstochowé bránila Volyňská jezdecká brigáda obrněným jednotkám Wehrmachtu vstupujícím do Polska. V době kulatého výročí této akce se kluby vojenské historie z celé země zapojují do velkolepé rekonstrukce, která přitahuje tisíce diváků.

„Pumptrack Battle” w kamieniołomie Lipówka

To impreza sportowa od lat przyciągająca entuzjastów kolarstwa górskiego i jego szczególnej odmiany – pumptracku. W ciekawej scenerii nieczynnej, zrewitalizowanej kopalni wapienia stworzono tor pumptrackowy, na którym rozgrywane są zawody w ramach Mistrzostw Polski Pumptrack.

“Pumptrack Battle” in the Lipówka quarry
This event has been attracting mountain biking enthusiasts and its special variety, pumptrack, for years. In the scenery of the closed, revitalized limestone quarry a pumptrack track was created, where competitions within the Polish Pumptrack Championships are played.

„Pumptrack Battle” v lomu Lipówka
Táto událost po léta přitahuje milovníky horských kol, zejména speciálního stylu, pumptracku. Ve scenérii uzavřeného, revitalizovaného vápencového lomu byla vytvořena pumptracková trať, na které probíhají soutěže polského šampionátu v pumptracku..

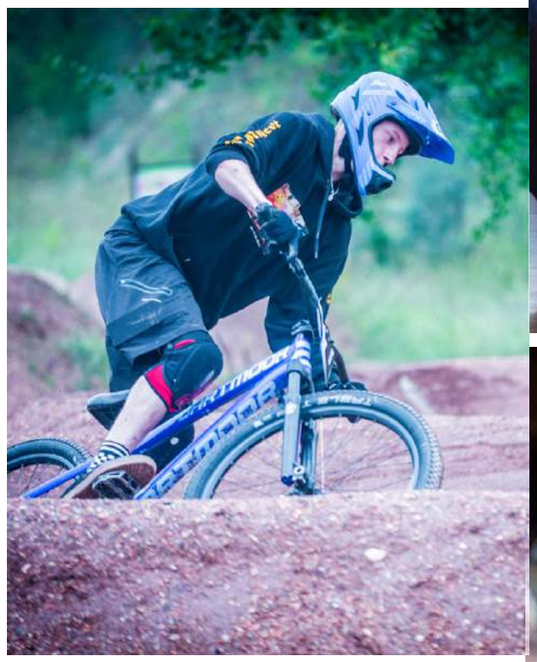

Ogólnopolski Turniej Tańca Towarzyskiego w Rędzinach

Pod hasłem „... z pasji do tańca...” KTT Zorba w Rędzinach organizuje turniej tańca towarzyskiego o Puchar Starosty Częstochowskiego i Wójta Gminy Rędziny oraz Grand Prix Polski PTT. Setki tańczących par z kraju i zagranicy uczestniczą co roku w tym dwudniowym wydarzeniu.

National Ballroom Dance Tournament in Rędziny
Under the slogan „... out of passion for dance ...” KTT Zorba in Rędziny organizes a ballroom dance tournament for the Cup of the Częstochowa Staroste and the Head of the Rędziny Commune and the Polish PTT Grand Prix. Hundreds of dancing couples from Poland and abroad participate in this two-day event every year.

Národní taneční turnaj v Rędzinách
Pod heslem „... z vášně pro tanec ...“ pořádá KTT Zorba v Rędzinách taneční turnaj pro Pohár Częstochowské Staroste a vedoucí Rędziny a hlavní ceny polské PTT. Každoročně se této dvoudenní akce účastní stovky tanečních párů z Polska i ze zahraničí.

ParaRudniki - targi i pokazy lotnicze w Rudnikach

Corocznie od 2011 r. na lotnisku Aeroklubu Częstochowskiego w Rudnikach spotyka się środowisko entuzjastów lotnictwa lekkiego. Podczas imprezy targowej promującej sprzęt latający prezentowane są nowości i organizowane widowiskowe pokazy lotnicze.

ParaRudniki – air fairs and shows in Rudniki
Annually, since 2011 at the airport of the Częstochowa Aero Club in Rudniki light aviation enthusiasts meet. During the trade event promoting flying equipment there is an air show and the presentation of new products.

ParaRudniki - veletrhy a letecká show v Rudnikách
Ročně od roku 2011 na letišti Częstochowského aeroklubu setkávají nadšenci lehkého letectví. Během veletrhu propagujícího letecká zařízení a vybavení, jsou představeny nové produkty a organizována letecká show.

fot. LGD Bractwo Kuźnic

Noc Muzeów w Kamienicy Polskiej

W czasie corocznej, ogólnopolskiej Nocy Muzeów, placówka w Kamienicy Polskiej udostępnia dla zwiedzających bogatą kolekcję maszyn oraz akcesoriów włókienniczych pochodzących z połowy XIX w. Znajdziemy tu również eskponaty obrazujące życie codzienne dawnych mieszkańców oraz wydarzenia historyczne związane z Kamienicą Polską.

Museum Night in Kamienica Polska

During the annual, nationwide Museum Night, the facility in Kamienica Polska provides visitors with a rich collection of machinery and textile accessories from the mid-nineteenth century. One will also find exhibits depicting everyday life of former residents and historical events related to Kamienica Polska.

Muzejní noc v Polské Kamenici

Během každoroční celonárodní muzejní noci poskytuje zařízení v Kamienica Polska návštěvníkům bohatou sbírku strojů a textilních doplňků z poloviny 19. století a také exponáty zachycující každodenní život bývalých obyvatel a historické události související s touto oblastí.

Turniej piłkarski w Starczy

W czerwcowej imprezie na gminnym stadionie piłkarskim biorą udział najmłodsi piłkarze z okolicznych klubów sportowych.

Football tournament in Starcza
In June the youngest players from nearby sports clubs take part in the tournament at the municipal football stadium.

Fotbalový turnaj ve Starcze
Nejmladší hráči z nedalekých sportovních klubů se účastní červnové akce na městském fotbalovém stadionu.

Święto Tarniny w Kosorowicach

Dzieje Tarnowa Opolskiego wiążą się z tarniną, która znalazła się w herbie gminy. Podkreślając wagę tego symbolu w Kosorowicach rokrocznie obchodzone jest Święto Tarniny. Podczas imprezy odwiedzających kuszą tarninowe specjały, odbywają się konkursy i warsztaty kulinarne.

Blackthorn festival in Kosorowice
The history of Tarnów Opolski is associated with blackthorn which was found in the coat of arms of the commune. Emphasizing the importance of this symbol, Kosorowice is annually celebrated with the Blackthorn Festival. During the event, visitors are teased by blackthorn specialties, competitions and culinary workshops take place.

Festival trnek v Kosorowicích
Historie Tarnowa Opolského je spojena s trnkami, které byly nalezeny v erbu obce. Význam tohoto symbolu Kosorowice každoročně oslavují festivalem trnek. Během akce mohou návštěvníci ochutnat trnkové speciality, pořádají se soutěže a konají se kulinářské workshopy.

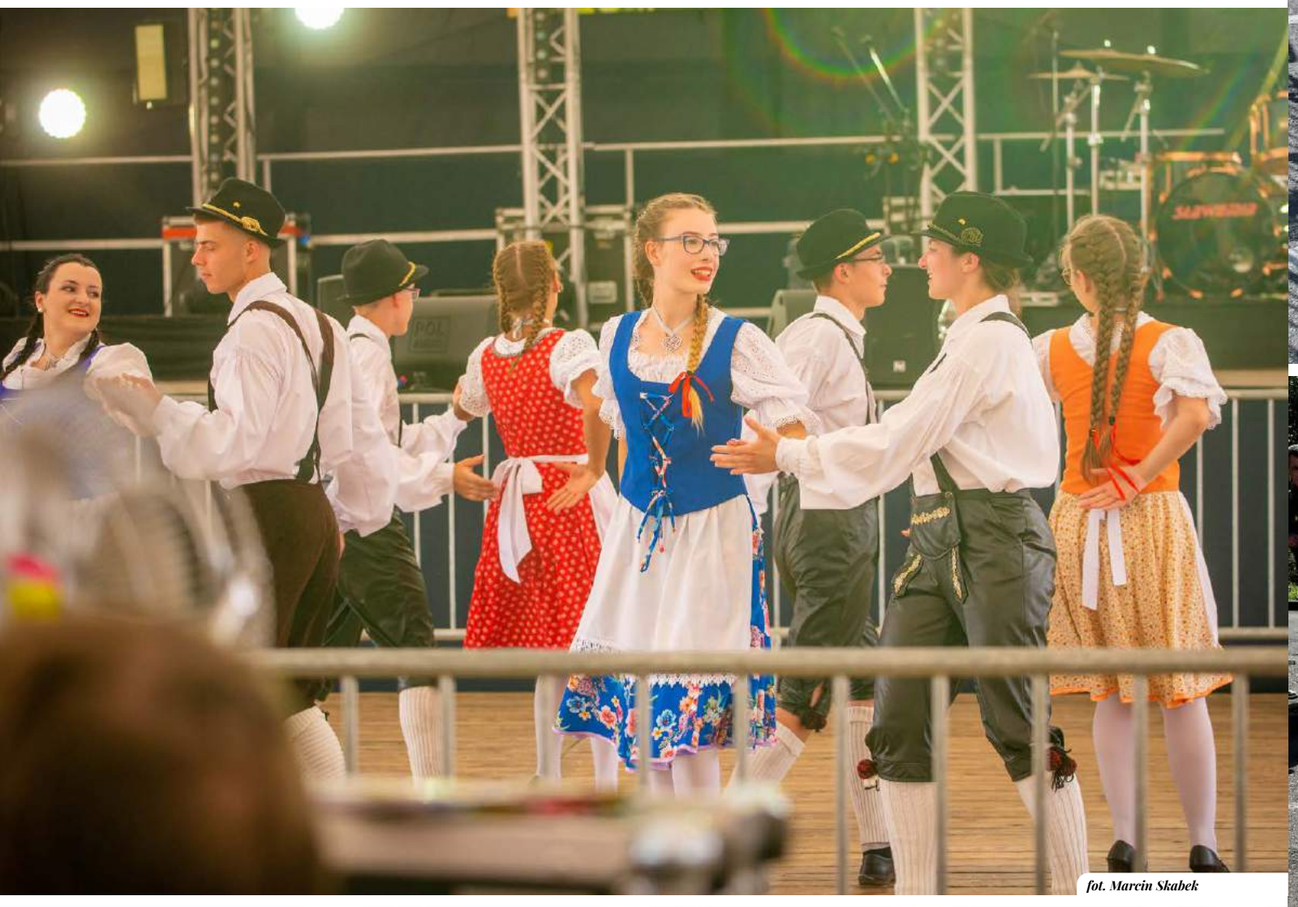

fot. Marcin Skabek

fot. Marcin Skabek

fot. Gmina Tarnów Opolski

fot. Adam Niewalda

fot. Adam Niewalda

„Bania Fest" – Festiwal Dyni w Sercu Opolszczyzny

W corocznym konkursie na największą dynię biorą udział hodowcy z różych zakątków Polski. W 2019 roku zwyciężyła dynia z Podkarpacia ważąca równo 600 kg. Wśród wielu atrakcji imprezy jest także konkurs na największą porcję racuchów z dynią.

"Bania Fest" – Pumpkin Festival in the heart of the Opole region
Breeders from various parts of Poland take part in the annual competition for the largest pumpkin. In 2019 the winner was a pumpkin from Podkarpacie which weighed 600 kg. Among the many attractions of the event is also a competition for the largest portion of pumpkin pancakes.

„Bania Fest" – Dýňový festival v srdci regionu Opole
Chovatelé z různých částí Polska se účastní každoroční soutěže o největší dýni. V roce 2019 zvítězila dýně z Podkarpacie o hmotnosti 600 kg. K mnoha atrakcím akce patří také soutěž o největší porci dýňových palačinek.

Jarmark Cysterski w Jemielnicy

Jarmarki w Jemielnicy mają tradycję sięgającą czasów średniowiecza. Dziś ich celem jest przybliżenie średniowiecznej Jemielnicy w epoce Cystersów, wprowadzenie w niezwykły świat tętniącej życiem osady handlowej oraz prezentacja wyrobów rzemiosła, turniejów rycerskich, muzyki i tańca.

Cistercian Fair in Jemielnica

Fairs in Jemielnica have a tradition dating back to the Middle Ages. Today, their goal is to bring the medieval Jemielnica from the Cistercian era, show the extraordinary world of the bustling commercial medieval settlement, present craft products, knight tournaments, music and dance.

Cisterciácký jarmark v Jemielnici

Jarmark v Jemielnici má tradici sahající až do středověku. Jeho cílem je dnes přiblížit středověkou Jemielnici cisterciácké éry, seznámit vás s neobyčejným světem pulzujícího středověkého osídlení a představit řemeslné výrobky, rytířské turnaje, hudbu a tanec.

„Śląskie beranie” w Izbicku

W konkursie gawędziarskim biorą udział uczniowie, którzy są mistrzami w posługiwaniu się gwarą śląską. Przygotowane scenki pokazują śląskie zwyczaje, wierzenia, obrzędy, a także zabobony czy miejscowe legendy. Celem konkursu jest kultywowanie dorobku kulturowego Ślązaków, zwyczajów i gwary śląskiej.

„Silesian Narrative” in Izbicko

Students who are masters in using the Silesian dialect take part in the storytelling competition. Prepared scenes show Silesian customs, beliefs, rituals, as well as superstitions or local legends. The aim of the competition is to cultivate the cultural heritage of the Silesians, their customs and the Silesian dialect.

„Slezské Vyprávění“ v Izbicku

Studenti, kteří ovládají slezský dialekt, se účastní soutěže „Slezské Vyprávění“. Připravené scény ukazují slezské zvyky, víry, rituály, pověry nebo místní legendy. Cílem soutěže je kultivovat kulturní dědictví Slezanů, zvyky a slezský dialekt.

„Targi Panieńskie” w Ujeździe

To powrót do tradycji „Heiratsmarktów” organizowanych w Ujeździe w latach dwudziestych XX wieku. Formuła współczesnych targów odbiega od tej sprzed wieku, kiedy panny i kawalerowie zjeżdżali do Ujazdu z najdalszych zakątków powiatu strzeleckiego w poszukiwaniu „drugiej połówki”. Współcześnie targi to okazja do dobrej zabawy, skosztowania tortów weselnych i uczestnictwa w pokazach i koncertach plenerowych.

The “Maiden Fair” in Ujazd

Is a return to the tradition of “Heiratsmarkt” organized in Ujazd in the 1920s. The formula of contemporary fairs differs from that of a century ago, when maidens and bachelors came to Ujazd from the farthest corners of the Strzelce poviat in search of their “other half”. Today, the fair is an opportunity to have fun, taste wedding cakes and participate in outdoor shows and concerts.

„Dívčí veletrh” v Újezdu

je návratem k tradici „Heiratsmarkt“ (Manželských trhů), které se konaly v Újezdu ve 20. letech. Současný trh se liší od toho dávného, kdy do Újezdu přicházely dívky a mládenci z nejvzdálenějších koutů Strzeleckého okresu hledat svou „druhou polovinu“. Dnes je veletrh příležitostí k zábavě, ochutnávání svatebních dortů a účasti na venkovních show a koncertech.

Dzień czystego transportu na Śląsku Opawskim

Wyścig ekologiczny zorganizowany po raz trzeci wśród zabytków Śląska Opawskiego. Piesi, rowerzyści czy użytkownicy innych ekologicznych pojazdów mają w ciągu kilku godzin odwiedzić jak największą liczbę zabytków spośród 40 wyznaczonych na trasie wyścigu, przy najniższej produkcji CO^2 na osobę.

A day of clean transport in Opavian Silesia
Ecological race organized for the third time among the monuments of Opavian Silesia. Pedestrians, cyclists or users of other eco-friendly vehicles are envited to visit the largest number of monuments within the race route within just a few hours with the lowest CO^2 production per person.

Den čisté dopravy v Opavském Slezsku
Eko-závod pořádaný potřetí mezi památkami Opavského Slezska. Chodci, cyklisté nebo uživatelé jiných ekologicky šetrných vozidel mají během několika hodin navštívit největší počet památek na závodní trati s nejnižší produkcí CO^2 na osobu.

fot. Renáta Veselská/MAS Opavsko

Místní akční skupina Opavsko z.s.

fot. MAS Rýmařovsko

Dni drwali, myśliwych i leśników w Rymarzowie

Tradycyjne święto z bogatym programem - targi, pokazy sprzętu leśnego, pokazy psów, strzelanie, sokolnicy, konkursy drwali i zabawa przy muzyce.

Timber forestry and hunting days in Rýmařov
Traditional celebration with a rich program - fair, demonstrations of forestry equipment, cynology, shooting, falconers, woodcutting competitions and entertainment with music.

Dřevařské lesnické a myslivecké dny v Rýmařově
Tradiční slavnost s bohatým programem - jarmark, ukázky lesnické techniky, kynologie, střelby, sokolníci, dřevorubecké soutěže a zábava s hudbou.

Tradycje, obrzędy, stroje

Traditions, rituals, costumes *Tradice, rituály, kostýmy*

Zespół Folklorystyczny „Wrzosowianie”

Zespół folklorystyczny działa od 1998 roku, promując na krajowych i zagranicznych festiwalach polski folklor. W repertuarze „Wrzosowian” są tańce narodowe oraz tańce i pieśni wielu regionów Polski.

The folklore group “Wrzosowians” *has been active since 1998, promoting Polish culture at national and international festivals. The repertoire of “Wrzosowians” includes national dances as well as dances and songs of many regions of Poland.*

Folklórní skupina „Wrzosowianie” *působí od roku 1998 a propaguje polský folklór na národních a mezinárodních festivalech. Repertoár „Wrzosowianů“ zahrnuje národní tance i tance a písně mnoha regionů Polska.*

Zespół Folklorystyczny „Kamienica” z Kamienicy Polskiej

Zespół Folklorystyczny „KAMIENICA” działa od 1970 roku. Repertuar obejmuje bogaty zestaw tańców i pieśni z wielu regionów Polski. Zespół jest współorganizatorem festiwalu „Z Daleka i Bliska”.

***The “KAMIENICA” Folklore Group** has been active since 1970. The repertoire includes a rich set of dances and songs from many regions of Poland. The band is a co-organizer of the festival “From Far and Close”*

***Folklórní skupina „KAMIENICA“** funguje od roku 1970. Repertoár zahrnuje bohatý soubor tanců a písní z mnoha polských regionů. Kapela je spoluorganizátorem festivalu „Z daleka i z blízka“.*

Mażoretki „Szyk” z Konopisk

Zespół mażoretek „Szyk” ma na swoim koncie wiele sukcesów, m.in. zdobycie I miejsca na Międzynarodowym Festiwalu Euro Musiktage Bosel w Niemczech.

The “Szyk” majorettes team from Konopiska *has had many successes, including winning first place at the International Euro Musiktage Bosel Festival in Germany.*

Tým mažoretek „Szyk” z Konopisk *měl mnoho úspěchů, včetně vítězství první místo na mezinárodním festivalu Euro Musiktage Bosel v Německu.*

Korowód dożynkowy w Boronowie

Boronowski korowód dożynkowy jest jednym z najbardziej imponujących w całym powiecie lublinieckim. Dziesiątki przystrojonych ciągników, wozów i pojazdów rolniczych paraduje główną ulicą Boronowa, a jadący na nich rolnicy rozdają dożynkowe podarki i słodycze tłumnie zgromadzonym widzom.

Boronov's harvest procession *is one of the most impressive in the whole Lubliniec poviat. Dozens of decorated tractors, carts and agricultural vehicles parades along the main street Boronow, and farmers riding on them give harvest festival gifts and sweets to the gathered audience.*

Boronovský dožínkový průvod *je jedním z nejpůsobivějších v celém Lublinetském okrese. Desítky ozdobených traktorů, vagónů a zemědělských vozidel projíždí hlavní ulicí Boronowa a zemědělci, kteří na nich jedou, dávají shromážděnému publiku dožínkové dárky a sladkosti.*

Pieczenie chleba – Zabytkowa Chata w Kolonowskiem

Tradycja pieczenia chleba podtrzymywana jest w Zabytkowej Chacie od lat. Dzieci i młodzież podczas warsztatów uczą się jak ich prababki wypiekały tradycyjny chleb razowy na zakwasie w piecu opalanym drewnem.

Bread baking – Historic Cottage in Kolonowskie

The tradition of baking bread has been maintained at the Kolping Museum for years. During the workshops, children and youth learn how their great-grandmothers baked traditional wholemeal sourdough bread.

Pečení chleba – Historická chata v Kolonowskie

Tradice pečení chleba je v Kolpingově muzeu zachovávána již léta. Během workshopů se děti a mládež dozvědí, jak jejich prababičky pekly tradiční celozrnný kváskový chléb.

„Wodzenie niedźwiedzia” w Spóroku

W ostatnich dniach karnawału, przed Wielkim Postem grupa przebierańców wędruje przez wioskę ze śpiewem i muzyką prowadząc niedźwiedzia, który – jak głosi obyczaj – zbiera wszystkie złe czyny i zdarzenia z poprzedniego roku. Przebierańcy figlują, żartują, proszą o datki pieniężne lub poczęstunek.

“Bear leading” in Sporok

In the last days of the carnival, before Lent, a group of masqueraders wanders through the village with singing and music, leading a bear who – as the old custom says – collects all the evil deeds and events of the previous year. The participants are fooling around, joking, asking for some money or snack.

„Vodění medvěda” ve Spóroku

V posledních dnech karnevalu, před postní dobou, chodí po vesnici maškary a za doprovodu zpěvu a hudby vodí medvěda. Jak praví tradice, medvěd shromažďuje všechny zlé činy a události předchozího roku. Maškary dovádějí, žertují, žádají o dary nebo občerstvení.

Tradycyjne potrawy Śląska Opolskiego

Esencjonalny rosół, kluski śląskie, rolada i modra kapusta to klasyczny zestaw obiadowy serwowany na Śląsku Opolskim od pokoleń.
Na fotografii: restauracja „U Lidii Schroll" w Krasiejowie.

Traditional dishes of Opole Silesia
Essential broth, silesian noodles, beef roulade and red cabbage are a classic dinner served in Opole Silesia for generations. In the photo: the restaurant "U Lidii Schroll" in Krasiejów.

Tradiční jídla Opolského Slezska
Nezbytný kuřecí vývar, slezské kluski, roláda a červené zelí jsou klasickou večeří po generace podávanou v Opolském Slezsku. Na fotografii: restaurace „U Lidii Schroll" v Krasiejově.

Zdobienie wielkanocnych jaj

Zdobienie wielkanocnych jaj ma na Śląsku Opolskim wielowiekową tradycję a wzory i techniki przekazywane są z pokolenia na pokolenie.
Na zdjęciach prace wykonane przez panią Renatę Janik.

***Decorating Easter eggs** has a long tradition in Opole Silesia. Both, patterns and techniques of decorating are passed down from generation to generation.*
In the pictures, works made by Renata Janik

***Zdobení kraslic** má v Opolském Slezsku dlouhou tradici. Jak vzory, tak techniky zdobení se předávají z generace na generaci.*
Fotografie ukazují práce paní Renaty Janik.

Malowanie porcelany

Porcelana zdobiona w charakterystyczny wzór opolski zyskała uznanie na całym świecie. Motywy nawiązują do kolorowych kwiatów ułożonych symetrycznie.
Na zdjęciach prace wykonane przez panią Małgorzatę Mateję.

***Porcelain decorated** in a characteristic Opole pattern has gained worldwide recognition. The motifs refer to colorful flowers arranged symmetrically.
In the pictures, works made by Małgorzata Mateja.*

***Porcelán zdobený** charakteristickým opolským vzorem získal celosvětové uznání. Motivy se týkají barevných květin uspořádaných symetricky.
Fotografie ukazují práce paní Małgorzaty Matejové.*

Szydełkowanie

Opolski styl wzornictwa ma także swoje odzwierciedlenie w szydełkowanych misternie serwetach i obrusach.
Na zdjęciach prace wykonane przez panią Jadwigę Korzyniec.

Crocheting
Opole style of design is also reflected in intricately crocheted napkins and tablecloths. The pictures show works made by Jadwiga Korzyniec.

Háčkování
Opolský styl vzorů se odráží také ve složitě háčkovaných ubrouscích a ubrusech. Fotografie ukazují práce paní Jadwigi Korzyniec.

Piknik Rycersko-Archeologiczny „Słowiański Gąszczyk – Waleczni Przodkowie” w Siedlcu

W miejscu wczesnośredniowiecznego grodziska „Gąszczyk” koło Mstowa, odbywa się co roku piknik, podczas którego pokazywane są zwyczaje i praca średniowiecznych rzemieślników, uzbrojenie oraz walki rycerzy.

Knight's and archeological picnic – "Slavic Gąszczyk - Brave Ancestors"
In the place of the early medieval stronghold „Gąszczyk” near Mstów, there is a picnic every year, during which the customs and work of medieval craftsmen, armament and fighting of knights are shown.

Rytířský a archeologický piknik – „Slovanský Gąszczyk - stateční předci“
Na místě rané středověké tvrze „Gąszczyk“ u Mstova se každoročně pořádá piknik, během kterého jsou prezentovány zvyky a práce středověkých řemeslníků, rytířská výzbroj a probíhají ukázky rytířských soubojů.

„Turki” w Koziegłówkach

Ten wielkanocny zwyczaj pochodzi prawdopodobnie z czasów zwycięstwa Jana III Sobieskiego pod Wiedniem. Przebierańcy „Turki” padający jak martwi podczas mszy rezurekcyjnej symbolizują zwycięstwo wiary chrześcijańskiej.

“Turkish” in Kozieglowki
This Easter custom probably comes from the time of the victory of Jan III Sobieski at the battle of Vienna. Disguised “Turkish” soldiers falling dead during the Resurrection Mass symbolize the victory of the Christian faith.

„Turci” v Koziegłówkach
Tento velikonoční zvyk pravděpodobně pochází z doby vítězství Jana III. Sobieského poblíž Vídně. Přestrojení „turečtí“ vojáci, kteří padají jako mrtví během Slavnosti Zmrtvýchvstání páně, symbolizují vítězství křesťanské víry.

„Cyganki” w Niegowie

Ostatki - czyli ostatnia niedziela karnawału, to w Niegowie czas zabaw przebierańców zwanych „Cygankami”. Grupa dziewcząt i kobiet przebranych w kolorowe suknie, w towarzystwie równie kolorowo wystrojonych muzykantów, odwiedzają wieczorową porą zamożnych gospodarczy. Tańczą i bawią się przy suto zastawionym stole.

“Gypsies”in Niegowa
Shrovetide - the last Sunday of the carnival in Niegowa is the time of fun of the disguisers called “Gypsies”. A group of girls and women in colorful dresses in the company of equally colorfully dressed musicians visit the affluent hosts in the evening, where they play and dance at a richly set table.

„Cikáni“ v Niegowě
Masopust - poslední neděle karnevalu, v Niegowě je to čas zábavy maškar zvaných „Cikáni“. Skupina dívek a žen v barevných šatech doprovázená stejně barevně oblečenými hudebníky, navštěvuje ve večerním čase bohaté hostitele. Pro zábavu hraje a tančí u bohatě prostřeného stolu.

„Misie” – Niegowa, Łutowiec

Przebranie „Misia” w słomiany strój trwa zwykle kilka godzin i odbywa się od wczesnego rana w wesołej atmosferze. A to dopiero początek ostatkowej zabawy, w czasie której korowód przebierańców odwiedza gospodarzy i w zamian za datki oraz przekąski odwdzięcza się dobrą wróżbą na nadchodzący rok.

“Bears” – Niegowa, Lutowiec
Disguising a “Bear” in a straw outfit usually takes several hours and begins in the early morning in a cheerful atmosphere. And this is just the start of the Shrovetide, during which the costume party visits the hosts and, in return for donations and snacks, leaves a good omen for the coming year.

„Medvědi“ - Niegowa, Lutowiec
Převlek „medvěda” ve slaměné oblečení obvykle trvá několik hodin a ve veselé atmosféře se odehrává už od časného rána. A to je jen začátek masopustu, během kterého kostýmovaný průvod navštěvuje obyvatele, a na oplátku za dary a občerstvení přináší dobrá znamení pro příští rok.

Łyko osikowe – warsztaty

Ozdoby z łyka osikowego, to wizytówka Gminy Koziegłowy. Charakterystyczne kapelusze, kolorowe koguciki i kwiaty znane są od dziesięcioleci nie tylko w Polsce, ale także na całym świecie. Warsztaty współorganizowane przez jednego z wiodących producentów – „Osikową Dolinę", przyczyniają się do zachowania tej pięknej tradycji rękodzielniczej.

Aspen bast – workshops
Ornaments made from aspen bast is a showcase of the Koziegłowy commune. Characteristic hats, colorful cockerels and flowers have been known for decades not only in Poland, but also around the world. Workshops co-organized by one of the leading producers – "Aspen Valley" contribute to the preservation of this beautiful handicraft tradition.

Osikové lýko – dílny
Ozdoby z osikového lýka jsou vizitkou obce Koziegłowy. Charakteristické klobouky, barevní kohouti a květiny jsou známy po celá desetiletí nejen v Polsku, ale také po celém světě. K zachování této krásné řemeslné tradice přispívají dílny pořádané jedním z předních producentů – „Osikovým údolí".

Konkurs „Palma, Pisanka, Marzanna" – Dąbrowa Zielona

Kultywowanie tradycji związanych z okresem wielkanocnym i poszerzanie wiedzy wśród dzieci i młodzieży na temat zwyczajów i obyczajów wiosennych i wielkanocnych – to główne cele konkursu organizowanego w Dąbrowie Zielonej. Podczas gali finałowej odbywają się: prezentacje stołów wielkanocnych, jarmark rękodzieła i występy artystyczne.

"Easter palm, Easter egg, goddess Marzanna" Competition – Dąbrowa Zielona
Cultivating Easter traditions and expanding knowledge about spring and Easter customs among children and young people – these are the main objectives of the competition organized in Dąbrowa Zielona. During the final gala there are presentations of Easter tables, handicrafts fair and artistic performances.

Soutěž „Velikonoční dlaň, velikonoční vajíčko, bohyně Morana" – Dąbrowa Zielona
Udržování velikonočních tradic a rozšiřování znalostí dětí a mládeže o jarních a velikonočních zvycích – to jsou hlavní cíle soutěže pořádané v Dąbrowě Zielonej. Během závěrečného galavečera proběhají: prezentace velikonočních stolů, řemeslný jarmark a umělecká vystoupení.

Zespół teatralny „Dąbrowianie” z Dąbrowy Zielonej

Od ponad ćwierćwiecza „Dąbrowianie” kultywują tradycje i obrzędy ludowe. Wśród członków zespołu są rolnicy, kierowcy, księgowa, pracownicy administracji, weterynarz, emeryci, a łączy ich wspólna pasja – teatr.

“Dąbrowianie” theater group
For over a quarter of a century, “Dąbrowianie” have been cultivating folk traditions and rituals. Team members include farmers, drivers, accountants, administrative staff, a veterinarian, and pensioners who share a common passion - theater.

Divadelní skupina „Dąbrowianie“
Již více než čtvrt století udržují „Dąbrowianie“ lidové tradice a rituály. Mezi členy týmu patří zemědělci, řidiči, účetní, administrativní pracovníci, veterináři a důchodci, kteří sdílejí společnou vášeň - divadlo.

fot. Katarzyna Sosnowska

fot. Katarzyna Sosnowska

Teatr „Dratwa” z Kłomnic

Grupa teatralna powstała w 2014 r. w kłomnickim GOKu, a od 2016 r. funkcjonuje jako „Teatr Dratwa” łącząc pokolenia oraz integrując społeczność lokalną. W repertuarze teatru znajdziemy klasykę m.in. adaptację „Małego Księcia” czy „Pchłę Szachrajkę” oraz spektakle własne.

Dratwa Theater from Kłomnice
The theater group was founded in 2014 in the Culture Centre in Kłomnice and since 2016 it has functioned as the „Dratwa Theater” connecting generations and integrating the local community. In their repertoire one will find classics including adaptation of the „Little Prince” or „Cheater flea” and performances according to original scripts.

Divadlo Dratwa z Kłomnic
Divadelní skupina byla založena v roce 2014 v Kulturním centru Kłomnice a od roku 2016 působí jako „Divadlo Dratwa”, spojuje generace a integruje místní komunitu. V repertoáru divadla najdeme klasickou adaptaci „Malý princ“ nebo „Blecha šejdířka“ a představení podle původních skriptů.

Młodzieżowa Orkiestra Dęta z Mykanowa

Młodzieżowa Orkiestra Dęta działa od 1910 r. Jest to jedna z czołowych orkiestr dętych w Polsce. Potwierdza to czterokrotne zwycięstwo w Ogólnopolskim Festiwalu Orkiestr OSP. Swoją muzyką uświetnia wiele uroczystości, koncertów, czy festiwali w Polsce, a także za granicą m.in. w Niemczech, Bułgarii, Włoszech, Luksemburgu, Hiszpanii oraz Chinach.

Youth brass band in Mykanow
was founded in 1910. It is one of the leading brass bands in Poland which is evidenced by the fact they have won in the National Festival of Orchestra OSP four times. Their music graces many festivities, concerts and festivals in Poland and abroad, including Germany, Bulgaria, Italy, Luxembourg, Spain and China.

Mládežnická Dechovka v Mykanowě
byla založena v roce 1910. Je to jedna z předních polských dechovek, což potvrzuje čtyřnásobné vítězství na Národním festivalu dechových souborů OSP. Jejich hudba zdobí mnoho slavností, koncertů a festivalů v Polsku i v zahraničí, včetně v Německa, Bulharska, Itálie, Lucemburska, Španělska a Číny.

fot.Archiwum Młodzieżowej Orkiestry Dętej z Mykanowa

fot.Archiwum Młodzieżowej Orkiestry Dętej z Mykanowa

fot. Patryk Jeziak

fot. Patryk Jeziak

Sianokosy w Lubojnie

W trakcie plenerowej imprezy do łask wracają tradycyjne metody zbioru płodów rolnych. Rozgrywane są konkursy w koszeniu kosą, kopieniu siana, przerzucanie balotów czy grabieniu siana. Sianokosom towarzyszą występy artystyczne i biesiada do późnego wieczora.

Haymaking in Lubojna
During the outdoor event, traditional harvesting methods return to favor. There are competitions in the mowing of the scythe, hay, baling or raking hay. "Haymaking" is accompanied by music performances and feasts until late evening.

Senoseč v Lubojně
V průběhu této venkovní akce se dostávají ke slovu tradiční metody sklizně. Probíhají soutěže v sečení, kopkování, převracení balíků a hrabání sena. „Senoseč" doprovází hudební vystoupení a hody až do pozdního večera.

Zespół Pieśni i Tańca „Kłomnickie Płomyczki”

Działa od 1994 roku przy Gminnym Ośrodku Kultury w Kłomnicach. Nazwa młodzieżowego zespołu pochodzi od kwiatu Płomyk (floks) – jednego z najbardziej lubianych w domach i ogródkach kłomniczan. Repertuar zespołu obejmuje tańce z różnych regionów Polski m.in. z Pszczyny, Rzeszowa, Lublina, Cieszyna, Beskidu Śląskiego, Częstochowy, Rozbarku oraz tańce narodowe.

The „Kłomnickie Płomyczki” Dance Song Group *has been operating since 1994 at the Municipal Cultural Center in Kłomnice. Its name comes from the flower Płomyk (phlox) – one of the most liked in the homes and gardens of the residents of Kłomnice. The band's repertoire includes dances from various regions of Poland, including Pszczyna, Rzeszów, Lublin, Cieszyn, the Silesian Beskids, Częstochowa, Rozbark, and national dances.*

Taneční skupina Klomnickie plaménky *působí od roku 1994 v Městském kulturním středisku v Kłomnicích. Její název pochází z květu zvaného plamének, který si oblíbili obyvatelé Kłomnic. Repertoár skupiny zahrnuje tance z různých oblastí Polska, včetně tanců od Pszczyna, Rzeszów, Lublinu, Cieszyna, Slezských Beskyd, Częstochowy, Rozbarku a národních tanců.*

fot. Jacek Nitecki

fot. Jacek Nitecki

fot. Jacek Nitecki

fot. Jacek Nitecki

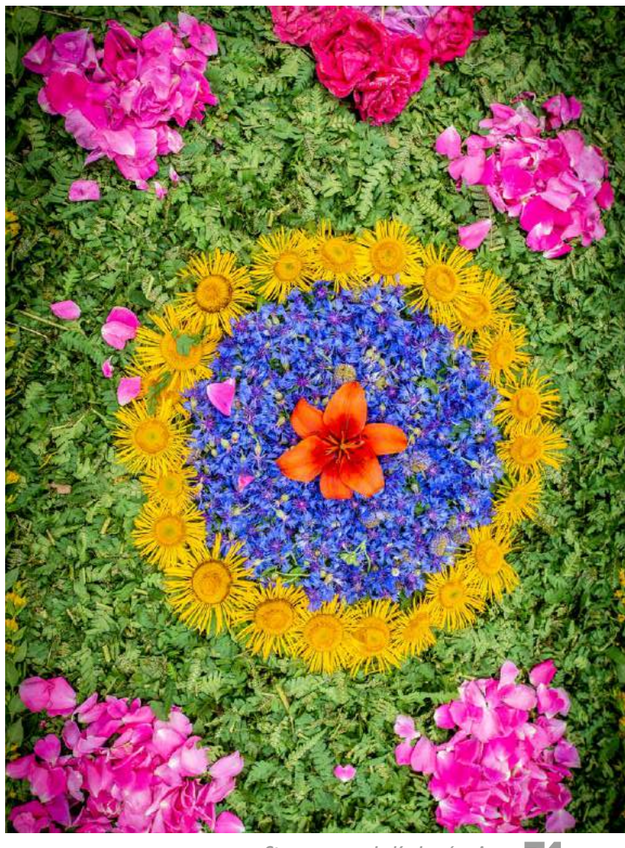

Kobierce kwiatowe w Gminie Ujazd

Tworzenie kwiatowych kobierców w święto Bożego Ciała ma na Opolszczyźnie ponad 100-letnią tradycję. Tego dnia całe rodziny układają przed swoimi posesjami płatki kwiatów i liście paproci w kolorową wstęgę przebiegającą wzdłuż trasy procesji.

Floral carpets in the Ujazd commune
Creating flower carpets on the feast of Corpus Christi has over 100 years of tradition in the Opole region. On this day, entire families arrange flower petals and fern leaves in front of their properties in a colorful ribbon along the procession route.

Květinové koberce v obci Ujazd
Vytváření květinových koberců na svátek Božího těla má v Opolsku více než stoletou tradici. V tento den celé rodiny vysypávají barevné pásy okvětních lístků a listů kapradin podél trasy, po které kráčí procesí.

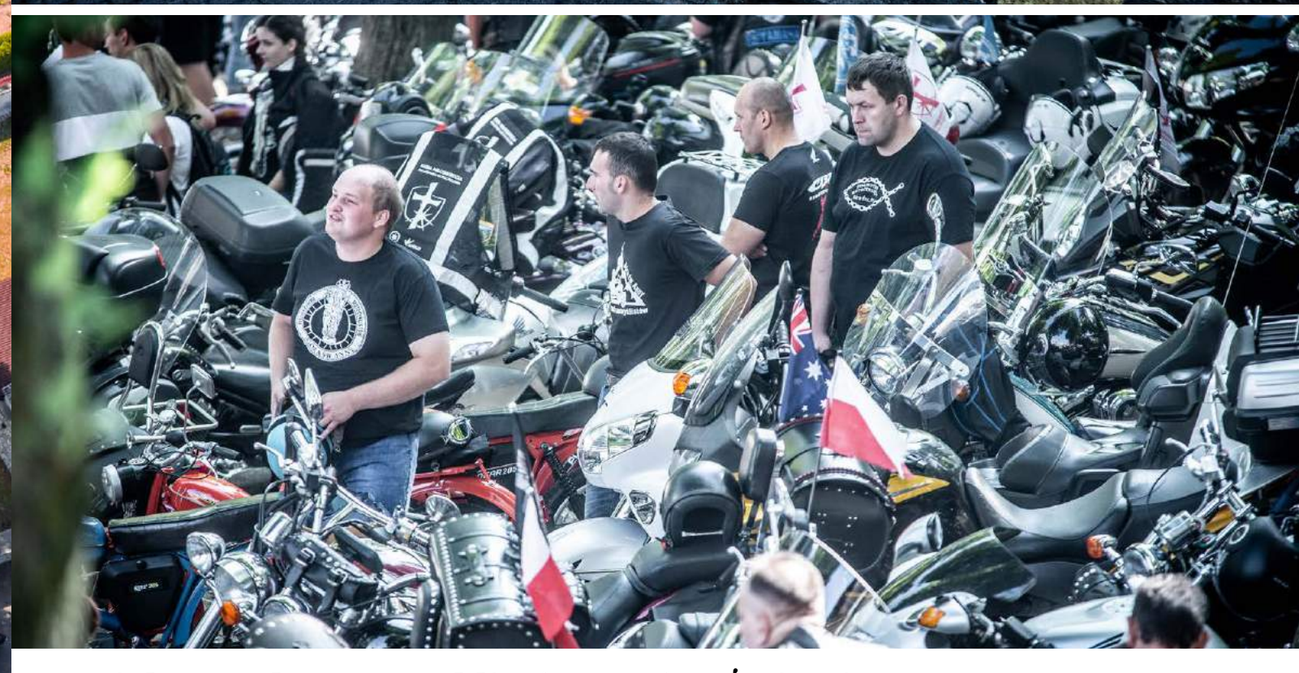

Pielgrzymka motocyklistów – Góra Świętej Anny

Już 18 raz pierwsza niedziela sierpnia 2019 r. rozbrzmiewała na Górze św. Anny rykiem silników. Kilkanaście tysięcy motocyklistów spotyka się tutaj corocznie, aby uczestniczyć w plenerowym nabożeństwie w grocie lurdzkiej.

Motorcyclist pilgrimage – Saint Anne's Mountain
For the eighteenth time, the first Sunday of August 2019 on Saint Anne's Mountain rang with roar of engines. Over a dozen thousand motorcyclists meet here annually to participate in an outdoor service in the Lourdes Grotto.

Pouť pro motorkáře – Hora svaté Anny
Osmnáctý krát, první neděle v srpnu 2019 na hoře Hora svaté Anny slyší řev motorů. Každoročně se zde setkává několik tisícovek motorkářů, aby se zúčastnili venkovní bohoslužby ve zdejší lourdské jeskyni.

Darcie pierza w Kadłubie

Tradycja wspólnego darcia pierza w zimowe wieczory podtrzymywana jest w Kadłubie od pokoleń. Wielotygodniową, żmudną pracę kończy się wspólną imprezą, zwaną „wyskubkami".

Feather tearing in Kadłub
The tradition of tearing feathers on winter evenings has been maintained in Kadłub for generations. Many weeks of arduous work ends with a joint event, called „wyskubki".

Draní peří v Kadłubu
Tradice draní peří za zimních večerů se v Kadłubu udržuje po generace. Mnoho týdnů namáhavé práce končí událostí zvanou „dračky".

Opolski wzór kwiatowy

Ceramika, ozdoby, a także przedmioty codziennego użytku ozdobione kolorowymi motywami kwiatowymi, łączą tradycję z nowoczesnością.

Floral pattern from Opole
Ceramics, ornaments, as well as everyday objects decorated with colorful floral motifs, combine tradition with modernity.

Květinový vzor z Opolska
Keramika, ozdoby i každodenní předměty zdobené barevnými květinovými motivy kombinují tradici s moderností.

Karolinka i Karlik w Gogolinie

Piosenka o Karolince i Karliku funkcjonuje w zbiorowej świadomości od dziesięcioleci i kojarzona jest nieodmiennie z Gogolinem. Właśnie tutaj od lat 60. XX w. stoi pomnik poświęcony bohaterom tej śląskiej piosenki znanej i lubianej w całej Polsce.

Karolinka and Karlik in Gogolin
The song about Karolinka and Karlik has been present in the collective consciousness for decades and is always associated with Gogolin. A monument dedicated to the heroes of this Silesian song, which is known and liked throughout Poland, has been here since the 1960s.

Karolinka a Karlik v Gogolině
Píseň o Karolíně a Karlíkovi figuruje v kolektivním vědomí po celá desetiletí a je vždy spojována s Gogolinem. Právě zde stojí od šedesátých let památník věnovaný hrdinům této slezské písně známé a oblíbené v celém Polsku.

fot. MAS Rýmařovsko

Pradziadowa galeria U Halouzków w Jirzikowie

Rzeźbiarz Jiří Halouzka prezentuje tutaj ponad 250 swoich prac. Wśród nich znajdziemy unikaty jak: ponad 10 metrowa rzeźba władcy gór - Dziada Pradziada oraz szopka betlejemska z figurami naturalnej wielkości.

Pradědova Gallery at Halouzek in Jirikov
The woodcarver Jiří Halouzka presents over 250 of his works here. Among them we will find unique items such as: a 10-meter sculpture of the ruler of the mountain, Praděd, and a Christmas crib with life-size figures.

Pradědova galerie U Halouzků v Jiříkově
Řezbář Jiří Halouzka zde představuje více než 250 svých děl. Mezi nimi najdeme jedinečné výtvory jako jsou 10 metrů vysoká socha vládce hor - Děda Praděda či obří betlém, jehož figury jsou vyobrazeny v životní velikosti.

fot. Petra Chroustová/MAS Opavsko

Tradycyjne dożynki

Zespół etnograficzny Bejatka ze Štítiny przedstawia, jak przebiegały tradycyjne dożynki.

Traditional harvest festival
The Bejatka ethnographic team from Štítina shows how traditional harvest festivals went.

Tradiční dožínky
Národopisný soubor Bejatka ze Štítiny představuje, jak probíhaly tradiční dožínky.

Palenie czarownic

Tradycja palenia ognia i czarownic jest bardzo popularna w Czechach. Odrzucenie Czarownic odbywa się 30 kwietnia, a impreza związana jest z rozpalaniem ognia, kiełbaskami i rozrywką dla dzieci i dorosłych.

Burning witches
The tradition of burning fire and witches is very popular in the Czech Republic. Witches' rejection takes place on April 30, and the party is about lighting a fire, sausages and entertainment for children and adults.

Pálení čarodějnic
Tradice pálení ohňů a čarodějnic je v České republice velmi populární. Rej čarodějnic se koná 30. dubna a akce je spojována s rozděláváním ohňů, opékáním klobás a zábavou pro děti i dospělé.

fot. Petra Chroustová/ MAS Opavsko

Zabytki i historia

Monuments and history ***Památky a historie***

Most wiszący w Ozimku

Wybudowany w 1827 roku jest najstarszym w Europie kontynentalnej żelaznym mostem wiszącym. Uznawany za najstarszy most łańcuchowy na świecie wykonany całkowicie z żelaza. W 2017 roku został wpisany na listę Pomników Historii.

Suspension bridge in Ozimek
Built in 1827, it is the oldest iron suspension bridge in continental Europe. It is considered the oldest chain bridge in the world made entirely of iron. In 2017, it entered on the list of Historic Monuments.

Visutý most v Ozimku
Most byl postaven v roce 1827. Jde o nejstarší železný visutý most v kontinentální Evropě. Je považován za nejstarší řetězový most na světě vyrobený výhradně ze železa. V roce 2017 byl zapsán na seznam Historických památek.

Pałacyk Myśliwski w Kątach k/Zawadzkiego

Pałacyk zwany „Jagdschloss Malepartus" został wybudowany w 1856 roku przez właściciela okolicznych terenów, hrabiego Andrzeja Renarda. Dwukondygnacyjną, skomplikowaną bryłę pałacyku myśliwskiego ozdabiają liczne ryzality, szczyty i werandy. Do 1880 roku był siedzibą miejscowego nadleśnictwa, obecnie funkcjonuje tu Dom Pomocy Społecznej.

The Hunting Palace in Kąty near Zawadzkie
The palace called "Jagdschloss Malepartus" was built in 1856 by the owner of the surrounding area, Count Andrzej Renard. The two-story, complex block of the hunting lodge is decorated with numerous projections, tops and verandas. Until 1880 it was the seat of the local forest inspectorate, now it is part of the Nursing Home.

Lovecký palác v Kąty poblíž Zawadzkie
Palác s názvem „Jagdschloss Malepartus" postavil v roce 1856 majitel okolního území hrabě Andrzej Renard. Dvoupodlažní, komplexní blok lovecké chaty je zdoben četnými rizality, štíty a verandami. Do roku 1880 to bylo sídlo místního lesního inspektorátu, v současné době je zde pečovatelský ústav.

Młyn wodny z 1723 r. we wsi Dębska Kuźnia

Młyn wodny i tartak powstały w roku 1723 pracuje po dzień dzisiejszy. Właścicielem jest rodzina Hurek, u których można zorganizować tematyczne warsztaty edukacyjne wraz ze zwiedzaniem młyna. Jest to jeden z obiektów edukacyjnych wpisanych na listę LGD „Kraina Dinozaurów".

Water mill from 1723 in the village of Dębska Kuźnia
The water mill and sawmill created in 1723 are still in operation. The owner is the Hurek family. You can organize there thematic educational workshops along with visiting the mill. This is one of the educational facilities on the LAG „Dinosaur Land" list.

Vodní mlýn z roku 1723 v obci Dębska Kuźnia
Vodní mlýn a pila byly postaveny v roce 1723 a dodnes jsou funkční. Jejich majitelem je rodina Hurků. Zároveň s prohlídkou mlýna můžete v obou objektech absolvovat tematické vzdělávací dílny. Jde o jedno ze vzdělávacích zařízení zapsaných na seznamu MAS „Krajina dinosaurů."

Kościół Ewangelicko-Augsburski w Ozimku

Kościół został wybudowany w 1821 r. W jego wnętrzu znajdowało się niegdyś unikatowe neogotyckie wyposażenie (ołtarz, ambona, chór, ramy okienne, dzwony), odlane w miejscowej hucie. Do dzisiaj, na skutek pożaru w 1988 r., przetrwały jedynie balustrada chóru i obramienia okien.

Evangelical Church in Ozimek
The church was built in 1821. Inside it there was once a unique neo-Gothic furnishings cast in a local steelworks (altar, pulpit, choir, window frames, bells). Because of the fire of 1988, only the choir balustrade and window frames have survived to this day.

Evangelický kostel v Ozimku
Kostel byl postaven v roce 1821. Uvnitř byl kdysi unikátní novogotický nábytek - oltář, kazatelna, kůr, okenní rámy a zvony odlité v místní ocelárně. V důsledku požáru v roce 1988 zůstaly dodnes zachovány pouze zábradlí kúru a okenní rámy.

Karczma Wspólnoty Chłopskiej z Multimedialną Izbą Regionalną w Kadłubie Wolnym

To miejsce służące popularyzowaniu bogatej historii Kadłuba Wolnego, gdzie w 1605 roku powstała pierwsza w Europie spółka leśna. Z chwilą wykupu majątku chłopi kadłubscy zyskali zwolnienie z pańszczyzny i stali się równi szlachcie, co w początkach XVII wieku było ewenementem.

The Peasant Community Inn with the Multimedia Regional Chamber in Kadłub Wolny
This is a place where the history of Kadłub Wolny is popularized, and where the first forest company in Europe was established in 1605. With the purchase of the estate, the peasants were exempt from serfdom and became equal to the nobility, which was a phenomenon at the beginning of the 17th century.

Krčma venkovského společenství s multimediální regionální jizbou ve Kadłubě Volném
Je to místo, sloužící k popularizaci historie obce Kadłub Wolny, kde byla v roce 1605 založena první lesní společnost v Evropě. Nákupem panství byli kadlubští rolníci osvobozeni od nevolnictví a stali se rovnými šlechtě, což bylo na začátku 17. století neslýchané.

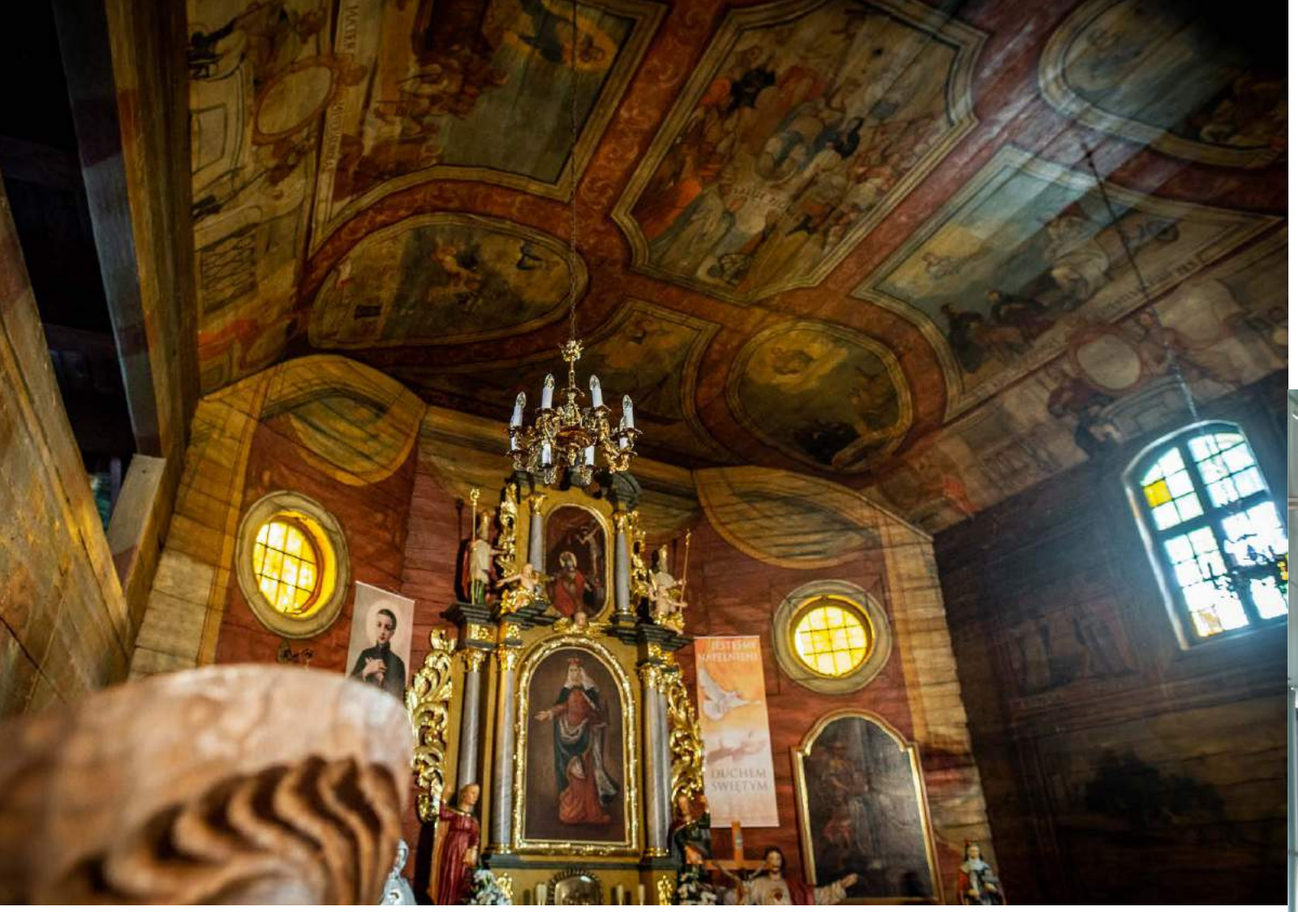

Kościół św. Jadwigi Śląskiej w Bierdzanach

Został wzniesiony w stylu barokowym, w 1711 r. Wieża o konstrukcji słupowej, z izbicą, nakryta baniastym hełmem. Kościół słynie z „bierdzańskiej śmierci" – obrazu targu między kostuchą a bogaczem, namalowanego na północnej ścianie nawy głównej. W kościele zachowały się zabytkowe drzwi ze starymi okuciami oraz dwa dzwony z 1503 i 1521 roku.

Church of Saint Hedvig of Silesia in Bierdzany
It was built in the Baroque style in 1711. A tower with a pillar structure, with a room, covered with a spherical helmet.The church is famous for its „Bierdzian death" – a picture of the market between Grim Reaper and the rich man, painted on the north wall of the nave. The church has antique doors with old fittings and two bells from 1503 and 1521.

Kostel sv. Hedviky Slezské v Bierdzanech
Byl postaven v barokním stylu v roce 1711. Věž se sloupovou konstrukcí, s místností pokrytou cibulovitou bání. Kostel je známý svou „bierdziánskou smrtí" – obrazem trhu mezi smrtí a bohatým mužem, namalovaným na severní stěně lodi.
Kostel má starožitné dveře se starým kováním a dva zvony z let 1503 a 1521.

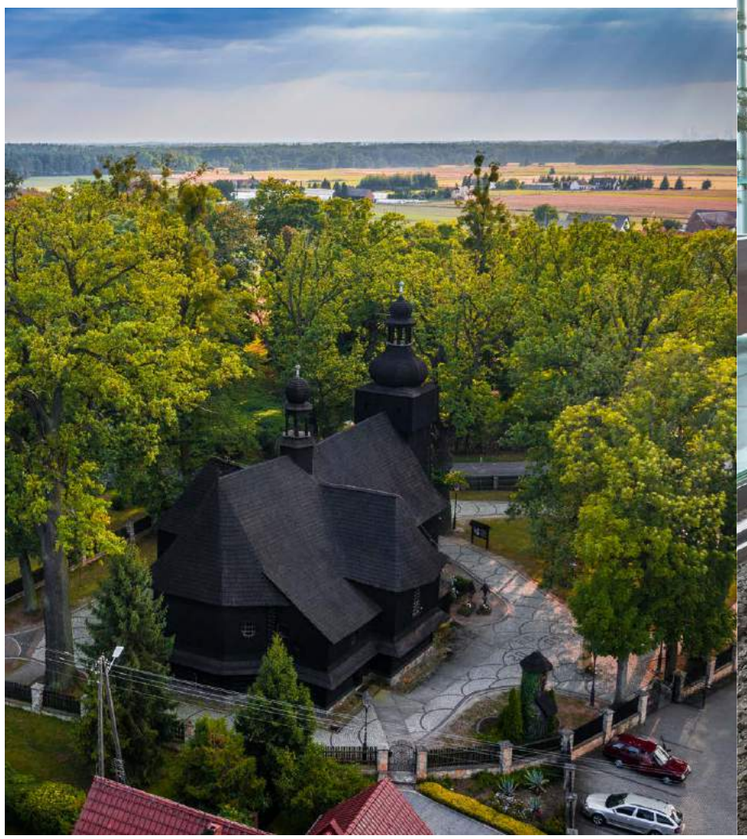

Pawilon paleontologiczny w Krasiejowie

Zakład Paleobiologii Uniwersytetu Opolskiego sprawuje stały naukowy patronat nad wykopaliskami w Krasiejowie, gdzie odkryto kości zwierząt sprzed 220 milionów lat. Funkcjonuje tu JuraPark, który udanie godzi komercję z misją popularyzowania nauki.

Paleontological pavilion in Krasiejów
The Department of Paleobiology at the University of Opole holds a permanent scientific patronage of excavations in Krasiejów, where animal bones from 220 million years ago were discovered. JuraPark operates here, which successfully reconciles commercialism with the mission of popularizing science.

Paleontologický pavilon v Krasiejowě
Oddělení paleobiologie na Opolské univerzitě má patronát nad vědeckými vykopávkami v Krasiejowě, kde byly objeveny zvířecí kosti staré 220 milionů let. V místech naleziště byl zřízen JuraPark, který úspěšně kombinuje komerční využití s posláním popularizovat vědu.

fot. Marcin Skabek

fot. Piotr Kras

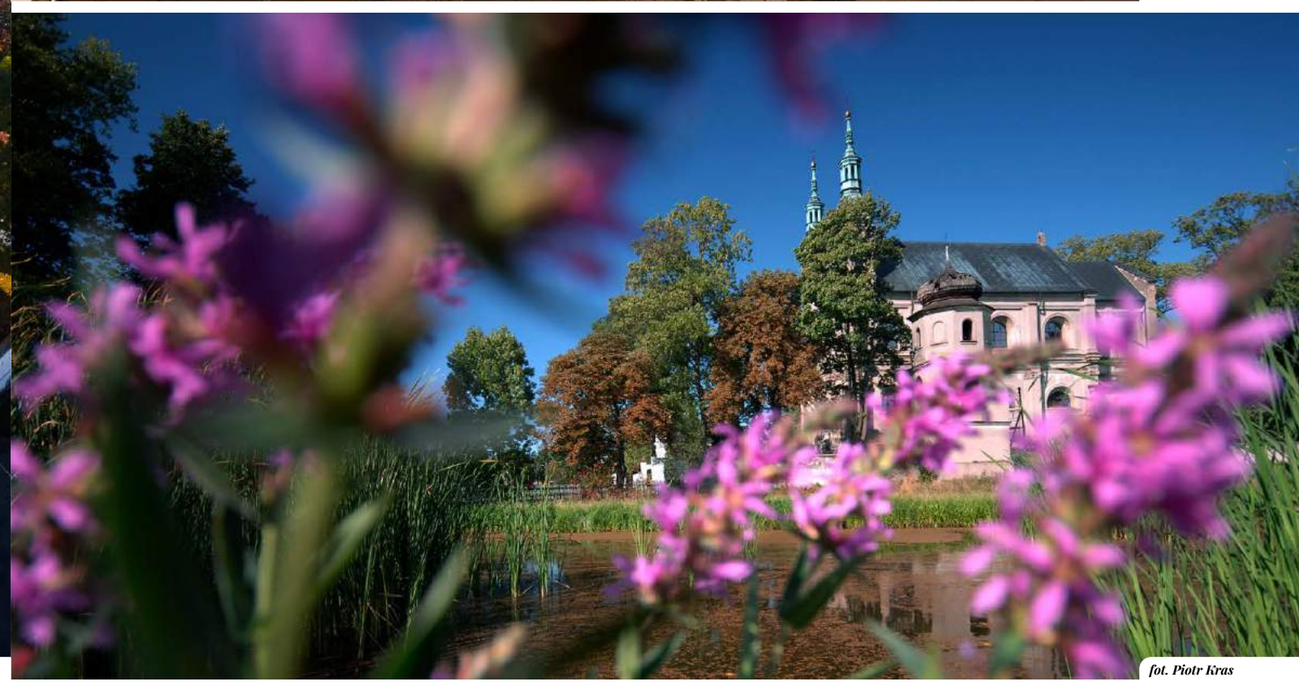

fot. Piotr Kras

Kościół św. Macieja Apostoła w Kruszynie

Barokowy kościół z końca XVII w. ufundowany przez ówczesnych właścicieli majątku Kruszyna - rodzinę Denhoffów. Przebudowany w XIX wieku dzięki staraniom książąt Lubomirskich.

Church of Saint Matthias the Apostle in Kruszyna
A baroque church from the end of the 17th century founded by the then owners of the Kruszyna estate - the Denhoff family. Rebuilt in the nineteenth century thanks to the efforts of the Lubomirski princes.

Kostel svatého Matyáše apoštola v Kruszyně
Barokní kostel z konce 17. století založený rodem Denhoffů tehdejších majitelů panství Kruszyna. Přestavěn v devatenáctém století díky úsilí Lubomirských knížat.

fot. Marcin Skabek

Pałac w Nieznanicach

Wybudowany w 1918 r. przez Aureliusza Wünsche - syna ówczesnego właściciela majątku. Pod koniec lat 90. pałac trafił w ręce prywatnych właścicieli, którzy odrestaurowali go i otwarli w nim hotel i restaurację. We wnętrzach zachowały się m.in. zabytkowy piec, sztukaterie oraz elementy stolarki.

Palace in Nieznanice
The palace was built in 1918 by Aureliusz Wünsche - son of the then owner of the estate. At the end of the 90s, the palace was bought by private owners who restored it and opened a hotel and restaurant in it. The interiors have survived, among others antique stove, stucco and woodwork elements.

Palác v Nieznanicích
Palác postavil v roce 1918 Aureliusz Wünsche - syn tehdejšího majitele panství. Na konci 90. let palác koupili soukromí majitelé, kteří jej restaurovali a otevřeli zde hotel a restauraci. Interiéry mimo jiné přežily starožitné kamna, štuky a dřevěné prvky.

fot. Piotr Kras

fot. Marcin Skabek

Dwór w Cielętnikach

Historia dworu sięga XVII wieku, jednak dopiero w okresie międzywojennym dwór został rozbudowany do obecnej postaci przez rodzinę Stainhagenów. W skład dworu wchodzą m.in. świątynia ariańska, oranżeria, zabudowania dworskiej gorzelni i tartaku. Obecni właściciele dworu odrestaurowali dawną siedzibę rządcy majątku i urządzili w niej Ośrodek Kuracji Naturalnych Prastara z miejscami noclegowymi.

Manor in Cielętniki

The history of the manor dates back to the 17th century, but it was only in the interwar period that it was expanded to its present form by the Stainhagen family. The manor includes Arian temple, granary, farm house, buildings of the court distillery and sawmill. The current owners of the manor house have restored the former headquarters of the estate's governor and set up the Prastara Natural Cure Center with beds.

Zámek v Cielętniky

Historie budovy zámku se datuje do 17. století a v meziválečném období byla rozšířena do dnešní podoby rodem Stainhagenů. Zámek zahrnuje Ariánský chrám, sýpka, statek, budovy dvorní lihovary a pila. Současní majitelé kaštiela obnovili bývalé sídlo guvernéra panství a zřídili přírodní léčebné centrum Prastara s postelemi.

fot. Marcin Skabek

fot. Agata Mendziuk

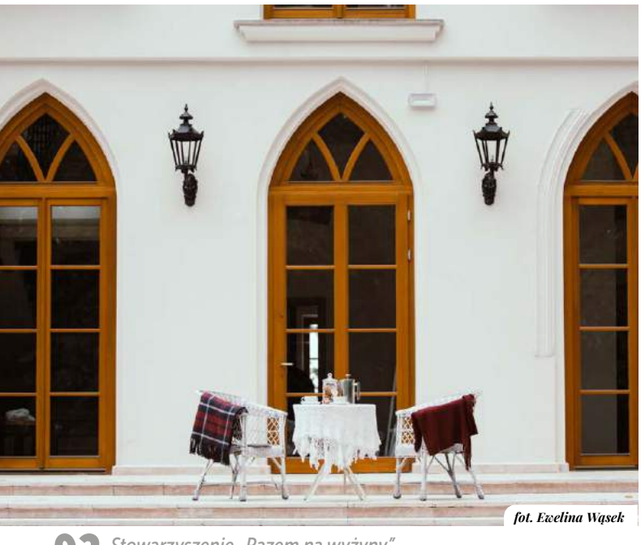

fot. Ewelina Wąsek

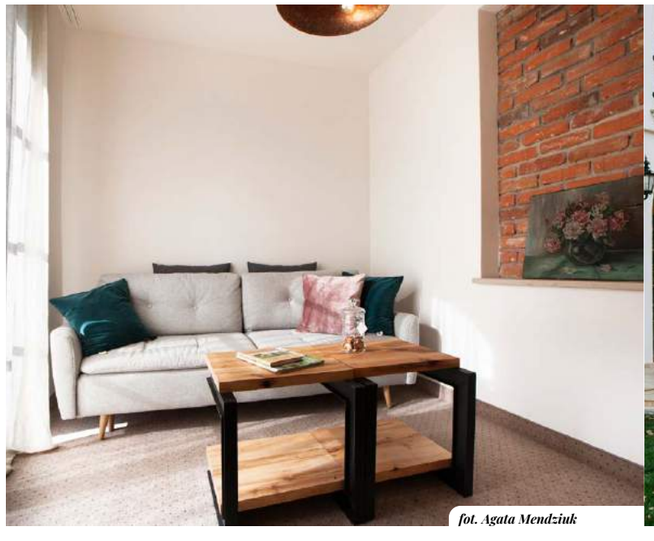

fot. Agata Mendziuk

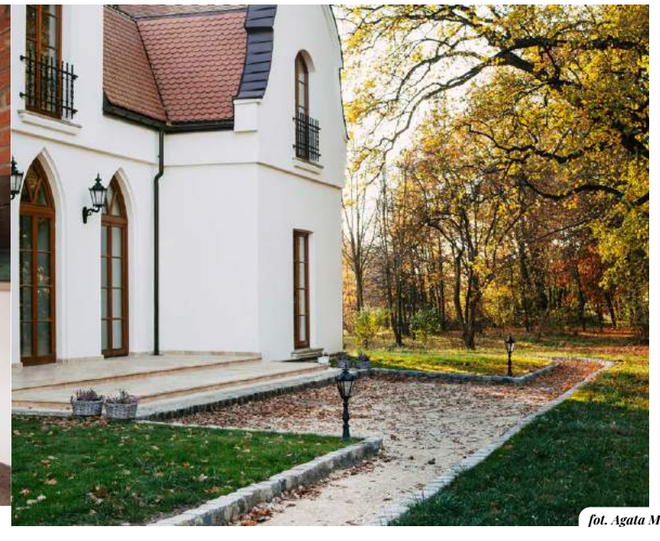

fot. Agata Mendziuk

Dwór Wereszczyńskich w Kościelcu

Siedziba rodu Wereszczyńskich powstała w XIX wieku na miejscu XVII-wiecznej budowli. Pochodzi stąd Wanda Wereszczyńska, sławna częstochowska malarka. Obecnie w budynku funkcjonuje gminne przedszkole.

The Wereszczyński court in Kościelec
The seat of the Wereszczyński family was founded in the 19th century on the site of a 17th-century building. Wanda Wereszczyńska, a famous painter from Częstochowa, comes from here. Currently, there is a municipal kindergarten in the building.

Dvůr Wereszczyńských v Kościelcu
Sídlo rodiny Wereszczyńských bylo založeno v 19. století na místě budovy ze 17. století. Odtud pochází Wanda Wereszczyńska, slavná malířka z Częstochowy. V současné době je zde mateřská škola.

Zespół pałacowo-parkowy w Kruszynie

Siedziba rodu Denhoffów została wybudowana w XVII w. Powstała tu również okazała oranżeria oraz jeden z pierwszych w Polsce prywatny budynek teatralny. Po II Wojnie Światowej majątek popadł w ruinę. Obecnie trwają prace zmierzające do przywrócenia pałacowi dawnej świetności.

The palace and park complex in Kruszyna
The seat of the Denhoff family was built in the 17th century. An impressive conservatory and one of the first private theater buildings in Poland were also built here. After the Second World War, the estate fell into ruin. Work is currently underway to restore the palace to its former glory.

Palácový a parkový komplex v Kruszynĕ
Sídlo rodiny Denhoffů bylo postaveno v 17. století. Vznikla zde také působivá zimní zahrada a jedno z prvních soukromých divadel v Polsku. Po druhé světové válce se panství rozpadlo. V současné době probíhají práce na obnovení dřívější slávy paláce.

fot. Piotr Kras

fot.Piotr Kras

fot.Marcin Skabek

fot. Archiwum Urzędu Gminy Miedźno

fot.Marcin Skabek

Muzeum Kultury Przeworskiej i Izba Pamięci Bitwy pod Mokrą

W części muzeum dotyczącej kultury przeworskiej prezentowana jest kolekcja przedmiotów sprzed 1,5 tys. lat. Druga część ekspozycji obejmuje pamiątki bitwy pod Mokrą, stoczonej podczas kampanii wrześniowej. W muzeum odbywają się lekcje edukacyjne połączone m.in. z warsztatami plastycznymi.

Museum of Przeworska Culture and the Memorial Chamber of the Battle of Mokra
The museum part of the Przeworska culture presents a collection of objects from 1.5 thousand years ago - the achievements of over ten years of work of the archaeologist, Dr. Marcin Biborski from the Jagiellonian University. The second part of the exhibition includes memorabilia of the Battle of Mokra fought during the September campaign.

Muzeum přeworské kultury a pamětní síň bitvy u Mokré
V muzejní části týkající se přeworské kultury je představena sbírka předmětů z doby před 1,5 tisíci lety - úspěchy více než deseti let práce archeologa Dr. Marcina Biborského z Jagellonské univerzity. Druhá část výstavy zahrnuje památník bitvy u Mokré, která se odehrála v průběhu zářijových bojů.

Rocznica Krwawego Poniedziałku w Kruszynie

4 września 1939 roku, w pierwszych dniach II wojny światowej, kilkudziesięciu cywilnych mieszkańców Kruszyny i okolicznych miejscowości zostało zamordowanych przez niemieckich żołnierzy. W rocznicę tej zbrodni celebrowana jest msza święta, następnie mieszkańcy i oficjalne delegacje udają się pod pomnik upamiętniający ofiary.

Anniversary of Bloody Monday in Kruszyna
On September 4, 1939, in the first days of World War II, several dozen civilians in Kruszyna and nearby towns were murdered by German soldiers.
On the anniversary of this crime a mass is celebrated, then residents and official delegations go to the monument commemorating the victims.

Výročí krvavého pondělí v Kruszyně
4. září 1939 bylo v prvních dnech druhé světové války německými vojáky zavražděno několik desítek civilistů v Kruszyně a blízkých městech.
Na výročí tohoto zločinu se slouží mše, poté jdou obyvatelé a oficiální delegace k pomníku připomínajícímu oběti.

fot. Piotr Kras

Kościół św. Szymona i św. Judy Tadeusza w Mokrej

Kaplica drewniana wybudowana w 1708 roku z fundacji ks. Ksawerego Lisowieckiego. Od lat 80. XX w. kaplica pełniła funkcję kościoła parafialnego do 2003 r. kiedy wybudowano nowy kościół w Mokrej. Świątynia znajduje się na Szlaku Architektury Drewnianej województwa śląskiego.

The Church of Saint Simon and Saint Juda Tadeus in Mokra
Wooden chapel founded in 1708 by prince Ksawery Lisowiecki. From the 1980s, the chapel served as a parish church until 2003, when a new church was built in Mokra. The church is located on the Wooden Architecture Trail of the Silesian Province.

Kostel svatých Szymon a Juda Tadeusz v Mokře
Dřevěná kaple založená v roce 1708 díky podpoře knížete Ksawery Lisowieckého. Od 80. let sloužila kaple jako farní kostel až do roku 2003, kdy byl v Mokře postaven nový kostel. Chrám se nachází na stezce dřevěné architektury Slezské provincie.

fot. Marcin Skabek

Zamek w Mirowie

Zamek w Mirowie został zbudowany w czasach Kazimierza Wielkiego, około połowy XIV w. i wraz z pobliskim zamkiem w Bobolicach wchodził w skład systemu obronnego zwanego dziś „Orlimi Gniazdami". Zamek splądrowany podczas „Potopu Szwedzkiego" popadł w ruinę. W 2006 r. rodzina Laseckich – obecnych właścicieli zamku – rozpoczęła prace zabezpieczające mające na celu ratowanie tego zabytku.

The castle in Mirov *was built during the times of Casimir the Great, around the middle of the 14th century, and together with the nearby castle in Bobolice, it was part of the defense system known today as the „Eagle's Nests". The castle was plundered during the „Swedish Deluge" and fell into ruin. In 2006, the Lasecki family – current castle owners – began protective works aimed at saving this monument.*

Zámek v Mirovie *byl postaven v dobách Kazimíra Velikého, kolem poloviny 14. století, a spolu s nedalekým hradem v Bobolicích byl součástí obranného systému známého dnes jako „Orlí hnízda". Zámek vypleněný během švédské potopy se stal ruinou. V roce 2006 zahájila rodina Lasecki, současní majitelé hradu, stavební práce zaměřené na záchranu této památky.*

Kościół modrzewiowy w Zrębicach

Kościół w Zrębicach powstał w 1789 roku, natomiast wieża dzwonna o konstrukcji słupowej, pochodzi z przełomu XVII i XVIII wieku. W otoczeniu obiektu znajdują się 300-letnie lipy, a także wytyczono trasę turystyczną łączącą Olsztyn ze Zrębicami, zwaną „Dróżkami św. Idziego".

The larch church in Zrębice *was established in 1789, while the bell tower with a pole construction dates back to the turn of the 17th and 18th centuries. The property is surrounded by 300-year-old lime trees. A tourist route called "Saint Giles' Paths" connecting Olsztyn with Zrębice was marked out in the area.*

Modřínový kostel ve Zrębicích *byl založen v roce 1789, zatímco zvonice se sloupovou konstrukcí sahá do přelomu 17. a 18. století. Objekt je obklopen 300letými lipami. V blízkosti kostela byla označena turistická stezka spojující Olsztyn se Zrębicemi, zvaná „Stezky svatého Jiljí".*

Staw „Sen nocy letniej" w Złotym Potoku

Nazwany tak przez poetę Zygmunta Krasińskiego „Sen nocy letniej" jest jednym z kilku stawów na rzece Wiercicy. Jest to część dawnych dóbr hrabiostwa Raczyńskich, obecnie w obrębie rezerwatu przyrody „Parkowe".

The "Midsummer Night's Dream" pond *Named so by the poet Zygmunt Krasiński is one of several ponds on the Wiercica River. It is part of the former property of the Raczyński count, currently within the "Parkowe" nature reserve.*

Rybník „Sen noci svatojánské" *Pojmenovaný básníkem Zygmuntem Krasińským, je jedním z několika rybníků na řece Wiercica. Je součástí bývalého majetku hraběte Raczyńského, v současné době v přírodní rezervaci „Parkowe".*

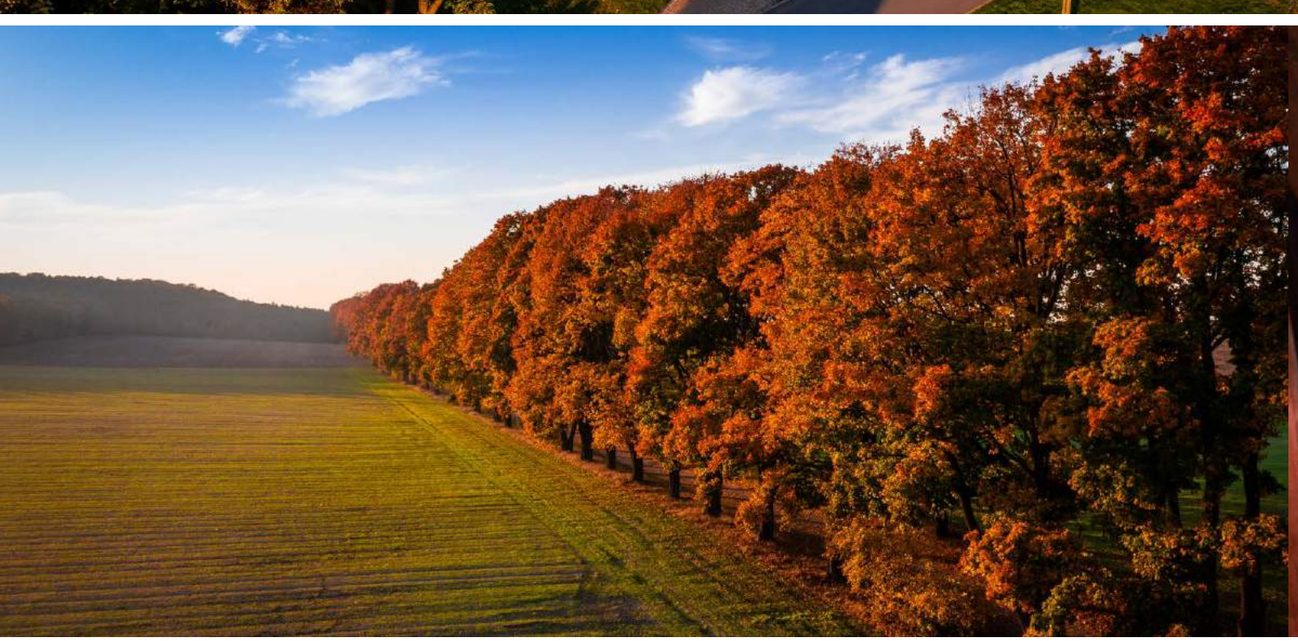

Muzeum Regionalne im. Zygmunta Krasińskiego i zabytkowa Aleja Klonów w Złotym Potoku

Dobra złotopotockie były własnością rodziny Krasińskich od połowy XIX w. Zygmunt Krasiński, jeden z najwybitniejszych poetów romantyzmu, spędził tutaj wraz z rodziną lato 1857 r. Po śmierci najmłodszej córki wieszcz wyjechał do Paryża.

Manor-house of Zygmunt Krasiński and historic maple alley in Złoty Potok
The Złoty Potok estate was the property of the Krasiński family from the mid-nineteenth century. Zygmunt Krasiński, one of the greatest poets of Romanticism, spent the summer of 1857 with his family here. After the death of his youngest daughter, the bard went to Paris.

Zámek Zygmunta Krasińskiho a historická javorová alej v Zlotym Potoku
Statek Złoty Potok byl majetkem rodiny Krasińských od poloviny devatenáctého století. Zygmunt Krasiński, jeden z největších básníků romantismu, zde strávil léto 1857 se svou rodinou. Po smrti své nejmladší dcery odešel bard do Paříže.

Stary Młyn – Muzeum Dawnych Rzemiosł w Żarkach

W Starym Młynie, w niezwykle atrakcyjnej, multimedialnej formie, poznamy historię pięciu głównych rzemiosł obecnych od wieków w Żarkach: młynarstwa, piekarstwa, szewstwa, bednarstwa i kołodziejstwa. Całość uzupełnia prezentacja losów miasteczka.

Old Mill – Museum of Old Crafts in Żarki
In the Old Mill in an extremely attractive, multimedia form one can learn the history of five main crafts that have been present in Żarki for centuries: milling, bakery, shoemaking, cooperage and wheelwrightness. All this is complemented by the presentation of the history of the town.

Starý mlýn - muzeum starých řemesel v Žarkách
Ve Starém Mlýně se v nesmírně atraktivní multimediální podobě seznámíme s historií pěti hlavních řemesel, která se v Žarkách po staletí vyskytují: frézování, pekařství, obuvnictví, bednářství, a kolářství. Celek je doplněn prezentací historie města.

Cmentarz żydowski w Żarkach

Kirkut został założony w 1821 r. Na powierzchni 1,5 ha do dzisiaj zachowało się ponad 700 nagrobków. Najstarsza macewa pochodzi z 1835 roku.

The Jewish cemetery in Žarki
The cemetery was founded in 1821. Over 700 tombstones have survived to this day on an area of 1.5 hectares. The oldest surviving matzeva is dated 1835.

Židovský hřbitov v Žarki
Hřbitov byl založen v roce 1821. Na ploše 1,5 ha se dodnes zachovalo přes 700 náhrobků. Nejstarší dochovaná maceva pochází z roku 1835.

Młyn w Białej Wielkiej

Młyn wodny z 1935r., napędzany wyłącznie nurtem spiętrzonej rzeki Białki. Produkuje - jak kiedyś - różne gatunki mąki. W sąsiedztwie znajduje się zabytkowa zagroda młynarska.

The water mill in Biala Wielka
The mill from 1935, driven only by the current of the dammed Białka River. It produces - as it used to - different types of flour. There is a historic mill farm in the vicinity.

Vodní mlýn v Bílé Velké
Mlýn z roku 1935, poháněný proudem přehrazené řeky Białky. Produkuje - jako za starých časů - různé druhy mouky. V okolí je historická mlýnská farma.

Młyn w Wiercicy

Młyn wodny, obecnie elektryczny, z przełomu XIX i XX wieku, położony w malowniczej Dolinie Wiercicy, w gminie Przyrów.

Water mill in Wiercica
A water mill, currently electric, from the turn of the 19th and 20th centuries, located in the picturesque Wiercica Valley, in the Przyrów commune.

Vodní mlýn ve Wiercicy
Vodní mlýn, nyní elektrický, z přelomu 19. a 20. století, který se nachází v malebném údolí Wiercica, v obci Przyrów.

Młyn Kołaczew w Złotym Potoku

Zabytkowy, drewniany młyn wodny przy Stawie Nocy Letniej na rzece Wiercicy, na południe od Złotego Potoku. Jego początki sięgają XV w.

Water mill Kolaczew in Złoty Potok
A historic, wooden water mill by the Summer Night Pond on the Wiercica River, south of Złoty Potok. Its beginnings date back to the 15th century.

Vodní mlýn Kołaczew ve Złotym Potoku
Historický dřevěný vodní mlýn se nachází u Rybníka letní noci na řece Wiercica jižně od Zlateho Potoku. Jeho počátky sahají do 15. století.

Sanktuarium św. Antoniego w Koziegłówkach

Kościół z początku XX w. wybudowany w stylu włoskiego renesansu.
Na szczególną uwagę zasługuje bogate wnętrze oraz zabytkowe obrazy, w tym cudowny obraz Antoniego Padewskiego z XVI w.

Sanctuary of Saint Anthony in Koziegłówki
The church from the beginning of the 20th century built in the style of the Italian Renaissance. Particularly noteworthy is the rich interior and antique paintings, including the miraculous painting of Anthony of Padua from the 16th century.

Svatyně svatého Antonína v Koziegłówki
Kostel z počátku 20. století postavený ve stylu italské renesance. Za povšimnutí stojí zejména bohatý interiér a starožitné malby, včetně zázračného obrazu Antonína Paduánského ze 16. století.

Kościół św. Mikołaja w Przyrowie

Ten najstarszy zabytek w gminie Przyrów został wzniesiony z jurajskiego kamienia łamanego i cegły prawdopodobnie w pierwszej połowie XVII w. W latach 2009-2012 przeprowadzono kapitalny remont elewacji i dachu.

Church of Saint Nicholas in Przyrów
This oldest monument in the Przyrów commune was built of limestone and brick probably in the first half of the 17th century. In 2009-2012 a complete renovation of the facade and roofs was carried out.

Kostel svatého Mikuláše v Przyrowě
Tato nejstarší památka v Przyrowské obci byla postavena z vápence a cihel pravděpodobně v první polovině 17. století, v letech 2009–2012 byla provedena kompletní rekonstrukce fasády a střech

Rynek i klasztor Kanoników Regularnych Laterańskich w Mstowie

Mstów to jedna z najstarszych miejscowości regionu. Pierwszą informację o Mstowie można znaleźć w bulli Papieża Celestyna III z 1193 roku. Klasztor ufundowano w 1220 roku. W XIII wieku Mstów otrzymał prawa miejskie, a stracił je po powstaniu styczniowym.

Market Square and monastery of Regular Lateran Canons in Mstów
Mstów is one of the oldest towns in the region. The first information about Mstów is in the Bull of Pope Celestine III from 1193. The monastery was founded in 1220. In the 13th century Mstów received city rights and lost them after the January Uprising.

Náměstí a klášter řeholních kanovníků Lateránů v Mstowě
Mstów je jedno z nejstarších měst v regionu. První informace o Mstowě jsou v Bule papeže Celestýna III. z roku 1193. Klášter byl založen v roce 1220. Ve 13. století získal Mstów městská práva a po lednovém povstání je ztratil.

Średniowieczny układ urbanistyczny rynku w Lelowie

Do dziś zachował się średniowieczny układ urbanistyczny Lelowa: centralnie położony rynek na planie kwadratu, z którego pod kątem prostym wychodzą główne ulice. Ocalały również pozostałości murów obronnych z widocznymi zarysami dawnych bram miejskich.

The medieval urban layout of Lelów

The medieval layout of Lelów has survived to this day: a centrally located market square, from which the main streets go out at a right angle. Remains of defensive walls with visible outlines of former city gates have also been preserved.

Středověké městské uspořádání města Lelów

Středověké uspořádání se zachovalo dodnes: centrálně umístěné čtvercové náměstí, ze kterého hlavní ulice vycházejí v pravém úhlu. Můžete také vidět zbytky obranných zdí s viditelnými obrysy bývalých městských bran.

Sanktuarium na Górze Świętej Anny

Oficjalna wzmianka o kościele na Górze Chełmskiej pochodzi z XVI wieku. Tu znajduje się najstarsza na Śląsku drewniana rzeźba przedstawiająca św. Annę Samotrzecią z jej relikwiami. W 1983 r. w czasie drugiej pielgrzymki do ojczyzny świątynię odwiedził papież Jan Paweł II.

Sanctuary on Mount Saint Anne

The official mention of the church on Chełmska Mountain comes from the 16th century. Here is the oldest wooden sculpture in Silesia depicting the Virgin and the Child with Saint Anne with her relics. In 1983, during the second pilgrimage to his homeland, the temple was visited by Pope John Paul II.

Svatyně na Hoře svaté Anny

Oficiální zmínka o kostele na Chełmské hoře pochází ze 16. století. Zde je nejstarší dřevěná socha ve Slezskuzobrazující Pannu a dítě se Svatou Annou s relikvemi.V roce 1983, během druhé pouti do jeho vlasti, navštívil chrám papež Jan Pavel II.

Drewniany kościół cmentarny pw. św. Barbary w Strzelcach Op.

Kościół cmentarny należący do parafii św. Wawrzyńca w Strzelcach Opolskich. Świątynia została wybudowana w latach 1683-1690. Ufundowali ją Florian Fryderyk Weiser i Anna Bass. W 1720 i 1970 r. budowla była restaurowana.

Wooden cemetery church of St. Barbara in Strzelce Opolskie
Cemetery church belonging to the parish of St. Lawrence in Strzelce Opolskie. The temple was built in the years 1683-1690. It was funded by Florian Fryderyk Weiser and Anna Bass. In 1720 and 1970 the building was renovated.

Dřevěný hřbitovní kostel Svaté Barbory ve Strzelce Opolské
Hřbitovní kostel patří farnosti sv. Vavřince ve Strzelce Opolské. Chrám byl postaven v letech 1683-1690. Financovali jej Florian Fryderyk Weiser a Anna Bass. V letech 1720 a 1970 byla budova zrekonstruována.

Zamek w Rogowie Opolskim

Średniowieczny zamek myśliwski usytuowany na skarpie dawnego koryta Odry. Legenda głosi, że Rogów w czasach piastowskich miał być siedzibą templariuszy, którzy wznieśli tu wodny zamek połączony podziemnym tunelem z ich główną siedzibą w Otmęcie.

Castle in Rogów Opolski
A medieval hunting castle located on the embankment of the former Odra riverbed. Legend has it that Rogów in Piast times was to be the seat of the Templars, who built a water castle here connected by an underground tunnel to their headquarters in Otmęt.

Hrad v Rogově Opolském
Středověký lovecký hrad na nábřeží bývalého koryta Odry. Legenda říká, že Rogów v době Piastovců měl být sídlem rytířů řádu templářů, kteří zde stavěli vodní hrad spojený podzemním tunelem s jejich ústředím v Otmětě.

Pałac i sanktuarium św. Jacka w Kamieniu Śląskim

Zrujnowany przez stacjonujące tam wojska radzieckie, kompleks pałacowy odbudowano z ruin w 90. latach. Przed wiekami pałac w Kamieniu Śląskim znany był jako siedziba wielkich rodów rycerskich i szlacheckich, jest również miejscem narodzin św. Jacka, którego kult jest tutaj ciągle bardzo żywy.

Palace and Sanctuary of St. Hyacinth in Kamień Śląski
Ruined by the Soviet troops stationed there, the palace complex was built from ruins in the 90s. Centuries ago, the palace in Kamień Śląski was known as the seat of great knightly and noble families, it is also the birthplace of Saint Hyacinth, whose cult is still very much alive here.

Palác a svatyně svatého Jacka ve Slezském Kameni
Nachází se zde palác zničený sovětskými jednotkami, přestavěný z ruin v 90. letech. Před staletími byl palác ve Slezském Kameni známý jako sídlo velkých rytířských a šlechtických rodin, je také rodištěm svatého Jacka, jehož kult je tady stále velmi živý.

Wapienniki Dombrovskyego w Gogolinie

W połowie XIX w. funkcjonowało w Gogolinie 47 szybowych pieców wapienniczych. Trzy stare piece do wypalania wapna zostały starannie odnowione w 2011 r. i stanowią jedną z atrakcji turystycznych miasta.

Dombrovsky shaft lime kilns in Gogolin

In the mid-nineteenth century, 47 shaft lime kilns operated in Gogolin. The three old lime kilns were carefully renovated in 2011 and are one of the city's tourist attractions.

Šachtové vápencové pece Dombrovského v Gogolinu

V polovině 19. století bylo v Gogolinu provozováno 47 šachtových pecí na výrobu vápna. V roce 2011 byly pečlivě zrekonstruovány tři staré pece na vápno a jsou jednou z turistických atrakcí města.

Kościół pw. św. Walentego w Konopiskach

Neogotycki kościół z początku XX w. W 2003 roku podczasu uroczystości 100-lecia kościoła umieszczono w nim relikwie św. Floriana.

Church St. Walenty in Konopiska
Neo-Gothic church from the beginning of the 20th century. In 2003, during the 100th anniversary celebration of the church, relics of St. Floriana were placed here.

Kostel svatého Valentýna v Konopisku
Novogotický kostel ze začátku 20. století. V roce 2003, při příležitosti 100. výročí založení kostela, zde byly umístěny relikvie sv. Floriana.

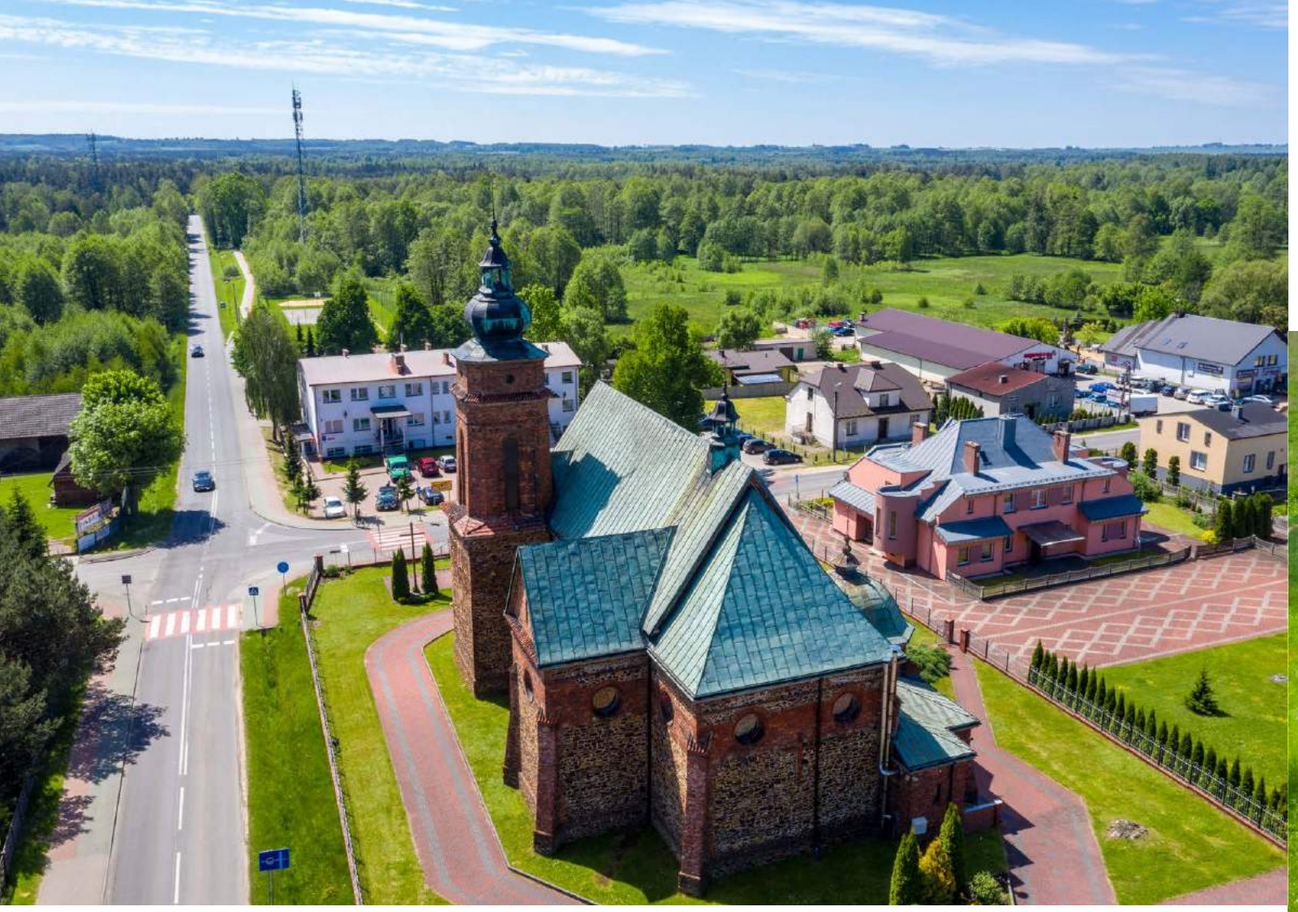

Kościół Najświętszej Maryi Panny Częstochowskiej w Starczy

Kościół parafialny w Starczy powstał na miejscu tymczasowej kaplicy drewnianej w latach 30. XX wieku. Murowany z cegły i polnego piaskowca, posiada cechy stylu neogotyckiego.

Church of the Blessed Virgin Mary of Częstochowa in Starcza
The parish church in Starcza was built on the site of a temporary wooden chapel in the 1930s. Erected with brick and field sandstone, it has features of the neo-Gothic style.

Kostel Požehnané Panny Marie Częstochowské ve Starcze
Farní kostel ve Starcze byl postaven na místě dočasné dřevěné kaple ve 30. letech 20. století. Cihlový a polní pískovec, má prvky novogotického stylu.

Kościół Starokatolicki Mariawitów w Starczy

Mariawityzm pojawił się na ziemiach polskich jako ruch odnowy życia religijnego. Kościół w Starczy został zbudowany na początku XX w. W 2007 został przeprowadzony remont generalny, który przywrócił stuletniemu kościołowi dawny blask.

Old Catholic Mariavite Church in Starcza
Mariavitism appeared on Polish soil as a movement to renew religious life. The church in Starcza was built at the beginning of the 20th century. In 2007 a general renovation was carried out, which restored the century-old church to its former glory.

Starý katolický mariavitský kostel ve Starcze
Mariavitismus se objevil na polské půdě jako hnutí k obnovení náboženského života. Kostel ve Starcze byl postaven na počátku 20. století a v roce 2007 proběhla generální rekonstrukce, která obnovila starobylý kostel k jeho dřívější slávě.

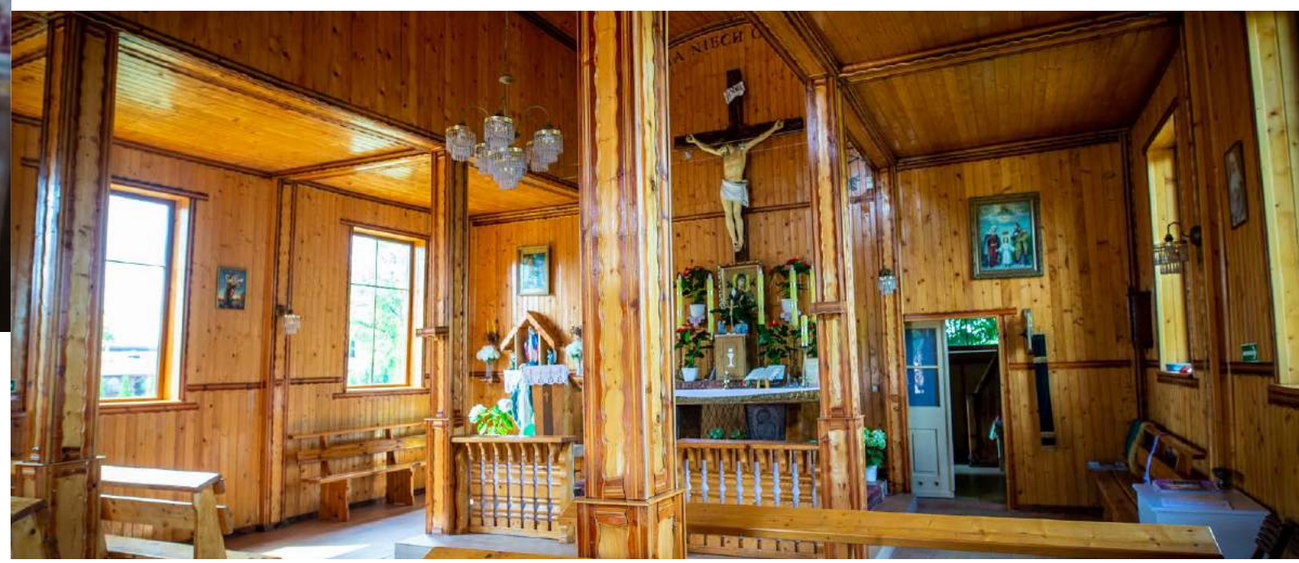

Kościół św. Jana Chrzciciela w Poczesnej

Wybudowany w drugiej połowie XIX wieku, kościół w Poczesnej został zniszczony podczas nalotu w ostatnich dniach II wojny światowej. Odbudowany w roku 1949.

Church of St. John the Baptist in Poczesna
Built in the second half of the 19th century, the church in Poczesna was destroyed during the air raid in the last days of World War II. Rebuilt in 1949.

Kostel svatého Jana Křtitele v Poczesně
Postaven ve druhé polovině 19. století, kostel v Poczesně byl zničen během náletu v posledních dnech druhé světové války. Přestavěn v roce 1949.

Kościół Matki Boskiej Różańcowej w Boronowie

Drewniany kościół wybudowany został w 1611 r. z fundacji hr. Andrzeja Dzierżanowskiego. W 1868 roku po wizycie biskupa wrocławskiego Heinricha kuracja boronowska stała się samodzielną parafią.

Church of Our Lady of the Rosary in Boronów
The wooden church was built in 1611 from the foundation of Count Andrzej Dzierżanowski. In 1868, after the visit of the Bishop of Wrocław, Heinrich, the Boron therapy became an independent parish.

Kostel Panny Marie Růžencové v Boronově
Dřevěný kostel byl postaven v roce 1611 od založení hraběte Andrzeje Dzierżanowského. V roce 1868 se po návštěvě vratislavského biskupa Heinricha terapie bórem stala samostatnou farností.

Zamek Hradec nad Morawicą

Zamek Hradec nad Moravicą to zespół kilku budynków i rozległy park angielski. Zabytkowy kompleks składa się z Białego Zamku, który opiera się na fundamentach z połowy XI w., i neogotyckiego Czerwonego Zamku, zbudowanego w XIX w. Jednym z punktów orientacyjnych jest Biała Wieża, również z XIX w., która służyła jako wodociąg. Według legendy procesje weselne czeskiej księżniczki Doubravki i polskiego księcia Mieszka I spotkały się w miejscu dawnej warownej osady.

Hradec nad Moravici Castle
It is a complex of several buildings and a large English park. The historic complex consists of the White Castle, which is based on the foundations of the mid-11th century, and the neo-Gothic Red Castle, which was built in the 19th century. One of the landmarks is the White Tower, also from the 19th century, which served as a water supply. According to legend, the wedding processions of the Czech princess Doubravka and the Polish prince Mieszko I met in the place of the former fortified settlement.

Zámek Hradec nad Moravicí
Je to komplex několika objektů a rozsáhlého anglického parku. Historický areál je tvořen Bílým zámkem, který stojí na základech z poloviny 11. století, a novogotickým Červeným zámkem, který byl vystavěn v 19. století. Jednou z dominant je Bílá věž rovněž z 19. století, která sloužila jako vodárna. Podle legendy se v 11. století v místě tehdejšího hradiště potkaly svatební průvody české kněžny Doubravky a polského knížete Mieszka I.

Zamek w Raduniu

Jest pierwotnie gotycką fortecą, która w XVI wieku została przebudowana na renesansowy pałac. Budynek przeszedł kilka modyfikacji konstrukcyjnych. Został przebudowany w stylu Empire w początku XIX wieku. Pałac otoczony jest dużym parkiem i kilkoma stawami. Jest chroniony jako zabytek kultury Republiki Czeskiej.

Raduň Castle
It is originally a Gothic fortress, which in the 16th century was rebuilt into a Renaissance palace. The building underwent several structural modifications. It was rebuilt in the Empire style in the first third of the nineteenth century. The palace is surrounded by a large park and several ponds. It is protected as a cultural monument of the Czech Republic.

Zámek Raduň
Zámek Raduň je původně gotická tvrz, která byla v 16. století přestavěna na renesanční zámek. Objekt prošel ještě několika stavebními úpravami. Do dnešní empírové podoby byl přestavěn v první třetině 19. století. Palác je obklopen rozsáhlým parkem a několika rybníky. Je chráněn jako kulturní památka České republiky.

Zamek w Janowicach

Zamek w Janowicach niedaleko Rýmařova stopniowo udostępniany jest dla turystów. Można zobaczyć tutaj: unikatowe drewniane sufity, wystawę poświęconą dawnemu rzemiosłu i tradycjom wiejskim, wystawę lalek poświęconą legendom regionu Rýmařov, a także wystawę prac przedszkoli, szkół podstawowych i szkół średnich w regionie Rýmařovsko.

The Janowice Castle near Rýmařov
is open to tourists gradually. You can see here the unique wooden ceilings, an exhibition devoted to ancient crafts and rural traditions, an exhibition of dolls devoted to the legends of the Rýmařov region, as well as an exhibition of works of kindergartens, elementary and high schools in the Rýmařovsko region.

Zámek Janovice u Rýmařova
je postupně zpřístupňován turistům. Uvidíte zde jedinečné dřevěné stropy, výstavu věnovanou starým řemeslům a venkovským tradicím, expozici loutek zaměřenou na pověsti Rýmařovska, a také výstavu prací ZŠ, MŠ, ZUŠ a SŠ regionu Rýmařovsko.

fot. MAS Rýmařovsko

fot. MAS Rýmařovsko

Kaplica Nawiedzenia Najświętszej Marii Panny w Lipkach k. Rymarzowa

Kaplica nazywana jest perłą północno-morawskiego baroku i została zbudowana na miejscu starszego kościoła w latach 1710-1715, w sąsiedztwie starej pustelni. Autorem niezwykłego, owalnego budynku był utalentowany budowniczy Friedrich Hösler.

The filial church of the Visitation of the Virgin Mary in Lipky near Rýmařov
The chapel is called the pearl of North Moravian Baroque and was built on the site of an older church in 1710-1715, near the old hermitage. The author of this unusual oval building was the talented local builder Friedrich Hösler.

Filiální kostel Navštívení Panny Marie V Lipkách u Rýmařova
Kaple je nazývána perlou severomoravského baroka a byla postavena na místě staršího kostela v letech 1710-1715, v blízkosti staré poustevny. Autorem neobvyklé oválné budovy byl talentovaný místní stavitel Friedrich Hösler.

Przyroda, turystyka

Nature, tourism *Příroda, cestovní ruch*

Góry Towarne koło Olsztyna

Urokliwe, pokryte wapiennymi skałkami wzniesienia z najwyższym szczytem Lisica (349 m n.p.m), są bardzo popularne wśród wspinaczy i amatorów jaskiń.

Towarne Mountains near Olsztyn
The charming, limestone-covered hills with the highest peak Lisica (349 m above sea level) are very popular among climbers and enthusiasts of cave exploration.

Hory Towarne poblíž Olsztyna
Okouzlující, vápencově pokryté kopce s nejvyšším vrcholem Lisica (349 m n. m.) jsou velmi oblíbené mezi lezci a milovníky jeskyní.

Jaskinie w Górach Towarnych

Jaskinie Niedźwiedzia, Towarna oraz Dzwonnica tworzą system o długości około 170 m. Są wyjątkowo łatwo dostępne a ich zwiedzanie nie wymaga specjalnych umiejętności. Znaleziono tutaj ślady pobytu ludzi pierwotnych a także liczne kości zwierząt prehistorycznych.

Caves in the Towarne Mountains
Niedźwiedzia, Towarna and Belfry Caves form a system about 170 m long. They are easily accessible and visiting them does not require special skills. Here, traces of primitive people were found as well as numerous bones of prehistoric animals.

Jeskyně v horách Towarnich
Medvědí jeskyně, Towarna a Zvonice tvoří systém dlouhý asi 170 m. Jsou snadno dostupné a jejich návštěva nevyžaduje zvláštní dovednosti. Byly zde nalezeny stopy primitivních lidí, stejně jako četné kosti pravěkých zvířat.

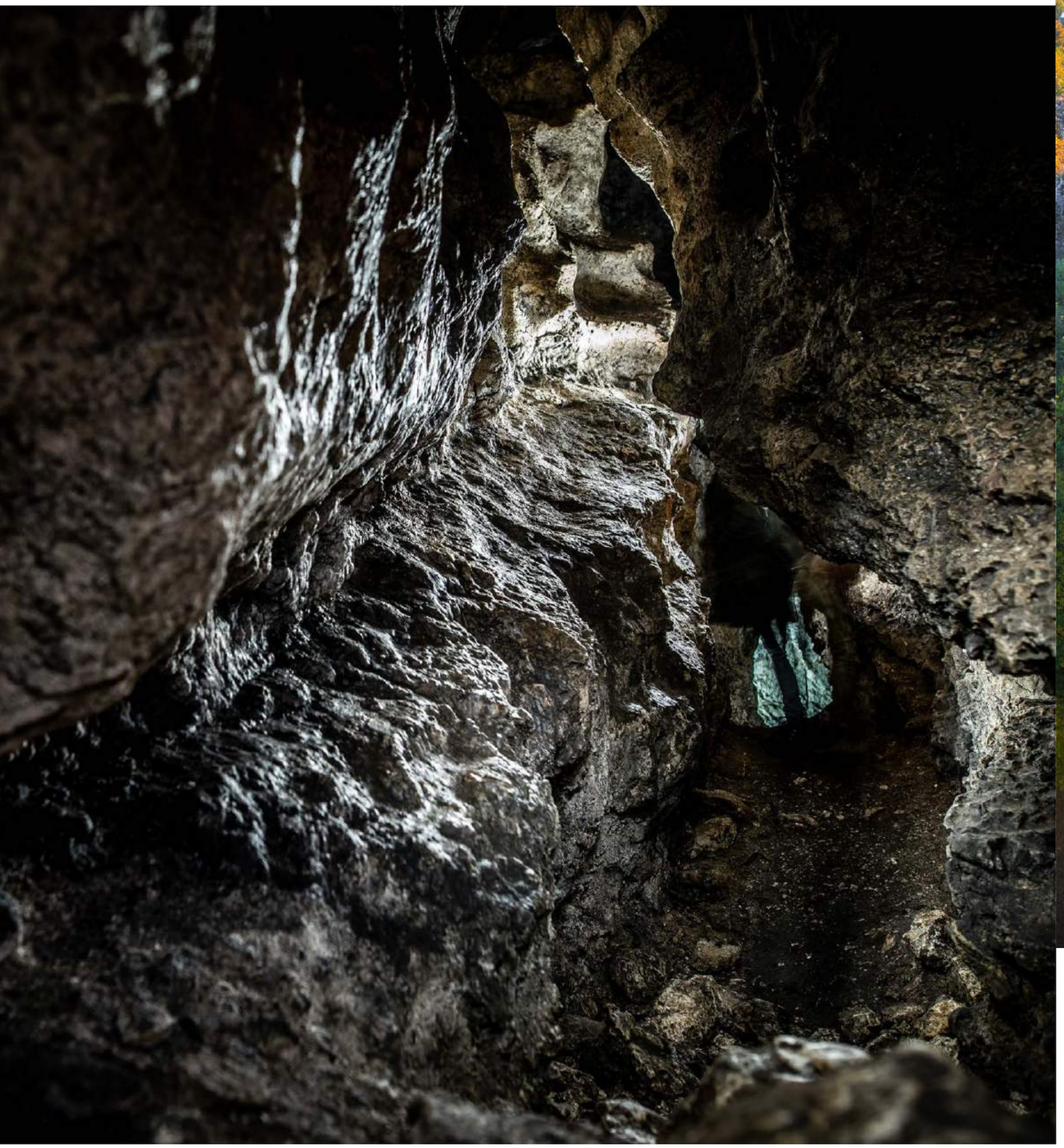

Wspinaczka skałkowa w Łutowcu

Urzekające ostańce w Łutowcu to jedno z wielu miejsc Północnej Jury idealnych do uprawiania wspinaczki skałkowej. Kilkadziesiąt dróg o różnych stopniach trudności przyciąga od wiosny do jesieni wielu amatorów tego sportu.

Rock climbing in Lutowiec
The picturesque monadnocks in Łutowiec are one of the many places in the Northern Jura ideal for rock climbing. Dozens of roads with various levels of difficulty attract many fans of this sport from spring to autumn.

Horolezectví v Lutowci
Malebné vápencové skályv Lutowci jsou jedním z mnoha míst v severní Juře, které jsou ideální pro horolezectví. Desítky lezeckých cest s různou úrovní obtížnosti přitahují mnoho příznivců tohoto sportu od jara do podzimu.

Wąwóz Chudobka w okolicach Niegowy

Wąwozy w okolicach Niegowy, z licznymi wzgórzami m.in Chudobka (392 m n.p.m.) czy Kozubiec (369 m n.p.m.) stają się prawdziwą „mekką" dla pasjonatów aktywnego wypoczynku.

Chudobka Gorge near Niegowa
The gorges near Niegowa, with numerous hills, including Chudobka (392 m a.s.l.) or Kozubiec (369 m a.s.l.) become a "mecca" for enthusiasts of active leisure.

Roklina Chudobka nedaleko Niegowy
Rokliny u Niegowy, s četnými kopci, včetně Chudobky (392 m n. m.) nebo Kozubiec (369 m n. m.), se staly skutečnou „mekkou" pro nadšence aktivního odpočinku.

Dolina Warty

Meandrująca rzeka Warta u styku gmin Koziegłowy i Poraj. Tereny zalewowe i rosnące tam lasy łęgowe tworzą bogaty ekosystem.

Warta valley
The meandering Warta River on the border of the Koziegłowy and Poraj communes. Floodplains and riparian forests growing there create a rich ecosystem.

Údolí Warty
Meandrující řeka Warta na hranici obcí Koziegłowy a Poraj. Povodně a lužní lesy, které zde rostou, tvoří bohatý ekosystém.

Dolina Kocinki i Sękawicy

Malowniczo położone wśród lasów łęgowych i dzikich łąk tereny wzdłuż biegu rzek Kocinki i Sękawicy zachęcają do spacerów i jazdy na rowerze. Można tutaj spotkać roślinność typową dla podmokłych terenów, liczne gatunki ptaków i ślady działalności bobrów.

Kocinka and Sękawica Valley
Picturesquely located among alluvial forests and wild meadows, the areas along the rivers Kocinka and Sękawica encourage walking and cycling. Here you can find vegetation typical of wetlands, numerous species of birds and traces of beaver activity.

Údolí Kocinký a Sękawicy
Oblasti podél řek Kocinka a Sękawica, které se nacházejí mezi lužními lesy a divokými loukami, vyzývají k pěším a cyklistickým výletům. Najdete zde vegetaci typickou pro mokřady, četné druhy ptáků a stopy bobří činnosti.

Stawy w Cielętnikach

Pierwsze stawy rybne założyli w XVIII w. Torgułowie, ówcześni właściciele dworu w Cielętnikach. Dziś na 60 ha funkcjonuje kompleks stawów rybnych w otoczeniu lasów i siedlisk dzikiej przyrody.

Ponds in Cielętniki
The first fish ponds were established in the 18th century by the Torgułów family, the then owners of the court in Cielętniki. Today, on 60 ha, there is a fish pond complex surrounded by forests and wildlife habitats.

Rybníky ve městě Cielętniki
První rybníky založili v 18. století v Torgułówě, tehdejší majitelé dvora v Cielętnikach. Na 60 ha je dnes vybudován rybníkový komplex obklopený lesy a přírodními stanovišti.

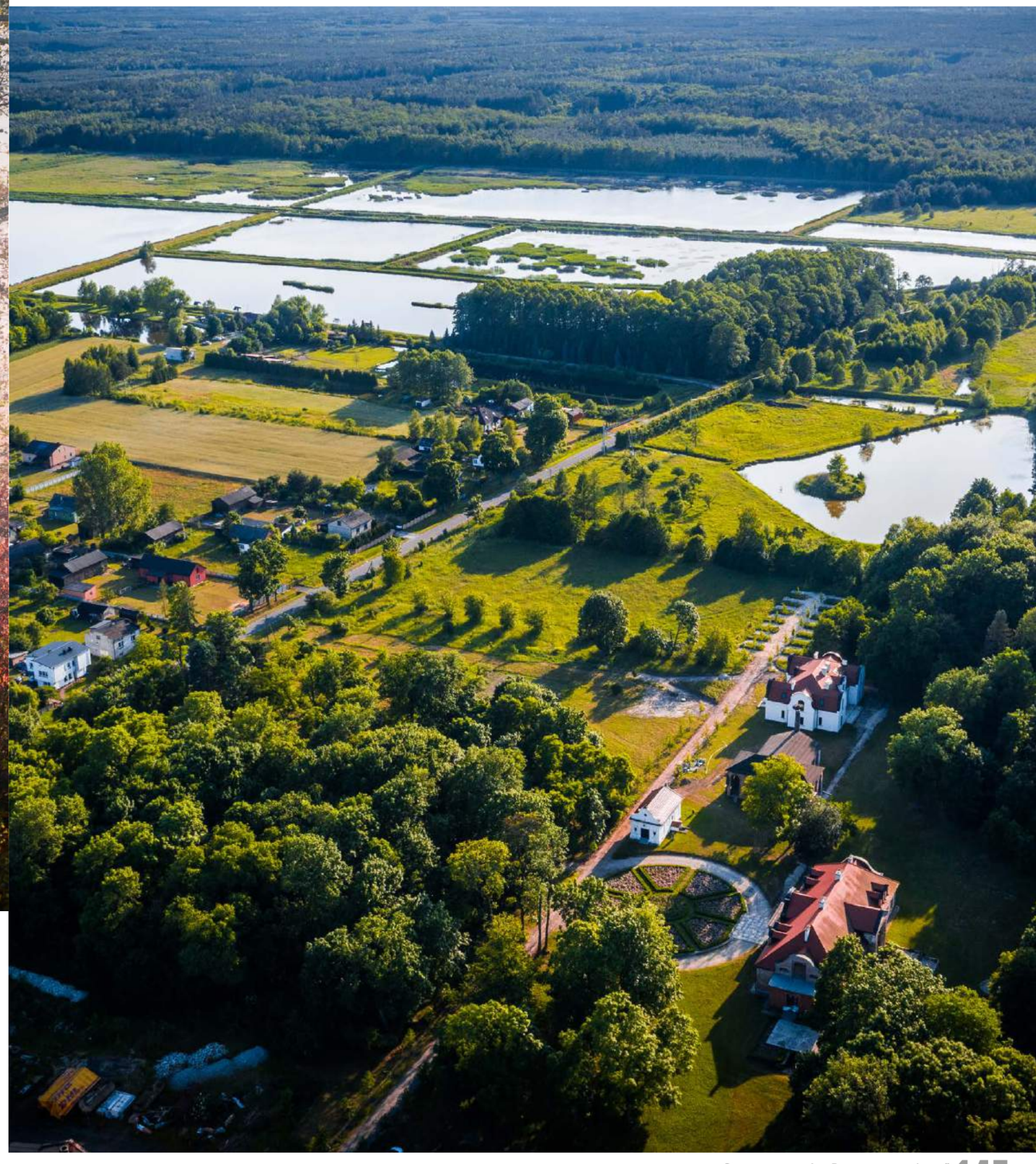

Kamieniołom Lipówka

Nieczynny kamieniołom wapienia górnojurajskiego położony jest w Rudnikach. Po zakończeniu eksploatacji wyrobisko zostało zrekultywowane, obecnie pełni funkcje przyrodnicze oraz rekreacyjne. Pozbawiona roślinności, północno-wschodnia ściana kamieniołomu umożliwia obserwację budowy geologicznej terenu. Na obszarze kamieniołomu znajduje się przyrodnicza ścieżka dydaktyczna, a także tor pumptrackowy i boisko piłkarskie.

The Lipówka quarry

A closed Upper Jurassic limestone quarry located in Rudniki. After the end of exploitation, the excavation was reclaimed, currently it serves natural and recreational functions. Devoid of vegetation, the north-eastern wall of the quarry allows observation of the geological structure. In the quarry there is a nature trail, as well as a pump track and football field.

Lom Lipówka

Uzavřený vápencový lom z období svrchní jury se nachází v Rudnikách. Po ukončení těžby byl lom rekultivován, v současné době slouží přirozeným a rekreačním funkcím. Severovýchodní stěna lomu bez vegetace umožňuje pozorování geologické struktury. V lomu se nachází naučná stezka, stejně jako pumptrack a fotbalové hřiště.

fot. Marcin Skabek

fot. Marcin Skabek

fot. Piotr Kras

fot. Piotr Kras

fot. Marcin Skabek

Zalew wodny w Ostrowach nad Okszą

Wybudowany w 2003 roku na rzece Biała Oksza zbiornik retencyjny ma 39 ha powierzchni. Pełni również funkcje rekreacyjne i wypoczynkowe. Od 2006 r. odbywają się tutaj amatorskie regaty żeglarskie w klasach Optimist i Cadet. Położony pośród sosnowych borów zalew jest miejscem chętnie odwiedzanym przez amatorów sportów wodnych i wędkarzy.

The retention reservoir on the Biała Oksza river
It was built in 2003 and has an area of 39 ha. It also has recreational and leisure functions. Amateur sailing regattas in the Optimist and Cadet classes have been held here since 2006. Located among pine forests, the reservoir is a place frequently visited by water sports enthusiasts and anglers.

Retenční nádrž na řece Biała Oksza
Nádrž postavená v roce 2003 má 39 ha. Má také sportovní a rekreační funkce. Od roku 2006 se zde konají amatérské regaty ve třídách Optimist a Cadet. Nachází se mezi borovými lesy a je místem, které často navštěvují milovníci vodních sportů a rybáři.

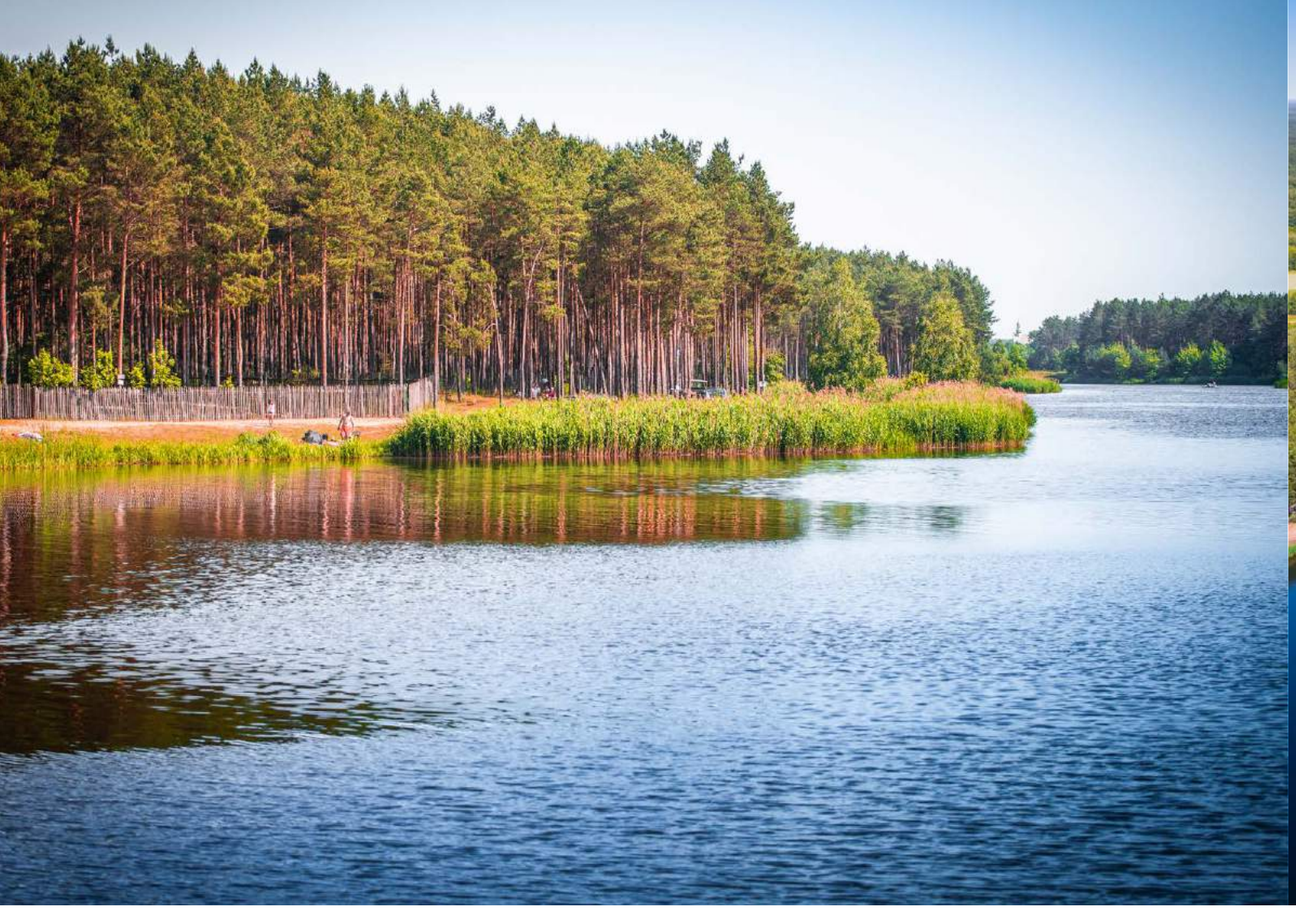

Zalew „Pająk” w Konopiskach

Wybudowany w 1979 roku zbiornik retencyjny w Konopiskach, przysiółku Pająk w powiecie częstochowskim. Powstał przez spiętrzenie rzeki Konopki. Wykorzystywany jest do celów rekreacyjnych, odbywał się nad nim Puchar Polski w triathlonie, a obecnie jest miejscem Mistrzostw Polski modeli pływających.

Water reservoir “Spider” in Konopiska
Built in 1979, the retention reservoir in Konopiska, in the hamlet of Pająk (in English: Spider) in the Częstochowa poviat. The reservoir was created by damming the Konopki River. It is used for recreational purposes, the Polish Triathlon Cup took place there and it is currently the site of the Polish Championships of floating models.

Nádrž „Pavouk” v Konopiskach
Retenční nádrž v Konopisku byla postavena v roce 1979, v osadě Pavouk v povodí Częstochowa. Vodní nádrž byla vytvořena přehrazením řeky Konopki. Používá se pro rekreační účely, proběhl zde polský triatlonový pohár a v současné době je místem polských mistrovství plovoucích maket.

Hałda pokopalniana w Hucie Starej A w Gminie Poczesna

W XIX i XX wieku na terenie gminy działało około 16 kopalni, które zlikwidowane zostały w latach 80. XX wieku. Pozostało wiele pokopalnianych hałd i nieczynna sieć kolejki wąskotorowej służącej do transportu urobku.

Post-mining heap in Huta Stara A in the Municipality Poczesna
In the 19th and 20th centuries, 16 iron ore mines operated in the commune, which were closed down in the 1980s. Many post-mining heaps and a closed narrow-gauge railway network for ore transport remained.

Halda po těžbě ve Staré Huti A v obci Poczesna
V 19. a 20. století působilo v obci 16 železných dolů, které byly v 80. letech uzavřeny. Zůstalo zde zachováno množství hald a uzavřená úzkorozchodná železniční síť pro přepravu rudy.

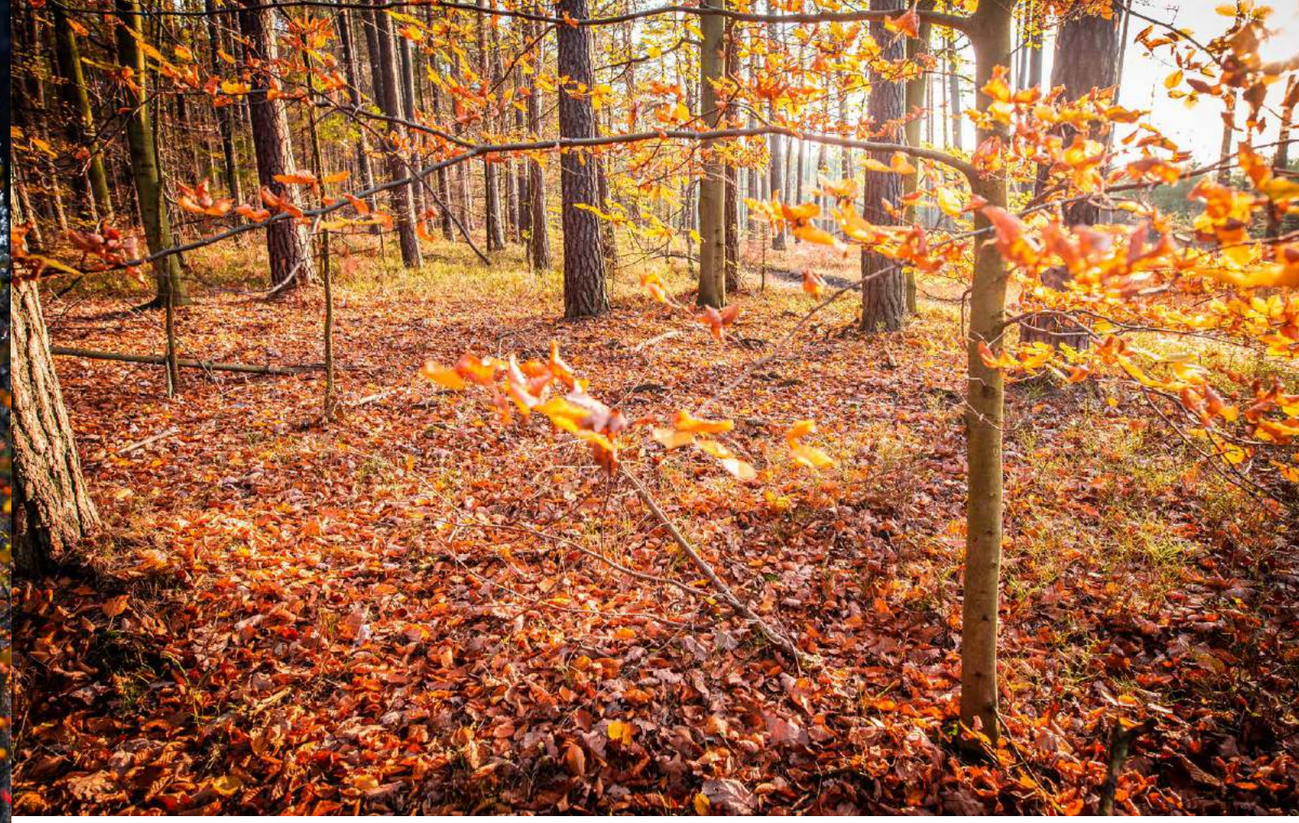

Rezerwat „Rajchowa Góra” w Gminie Boronów

Nazwa rezerwatu związana jest z nazwiskiem Rajch, które, według miejscowych podań, należało do zamieszkującego tu pustelnika. Na obszarze 8,2 hektara boru mieszanego gniazdują m.in. dzięcioł zielony oraz myszołów zwyczajny.

“Rajchowa Góra” Reserve in the Boronów Commune

The name of the reserve is associated with Rajch, which, according to local records, belonged to the hermit living here. In the area of 8.2 hectares of mixed coniferous forests nest, among others green woodpecker and common buzzard.

Rezervace „Rajchova Hora” v obci Boronów

Název rezervace je spojen se jménem Rajch, které podle místních záznamů patřilo poustevníkovi, který zde žil. Na ploše 8,2 ha smíšených jehličnatých lesů hnízdí žluna zelená a káně lesní.

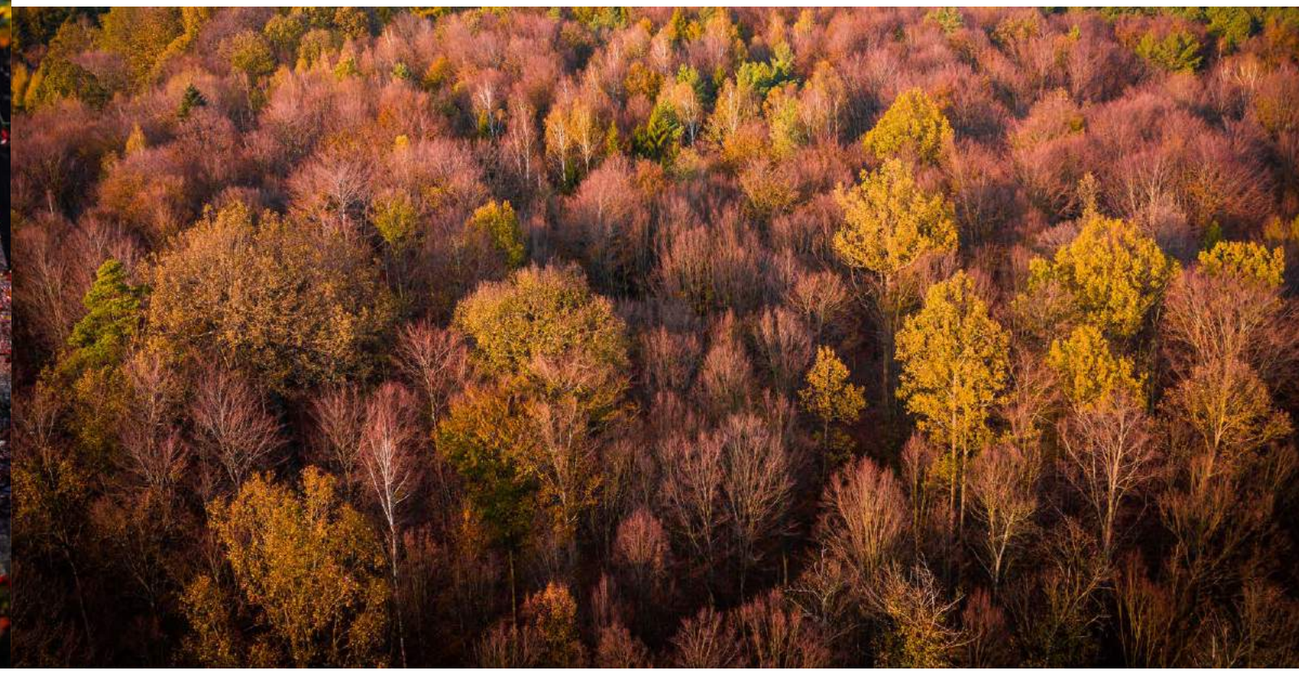

Wzgórze widokowe w Łyścu

Najwyższy punkt w Gminie Starcza, pełni funkcje rekreacyjne. Są tutaj zlokalizowane boisko do piłki nożnej z zapleczem rekreacyjnym oraz miejsca odpoczynku.

View hill in Łysiec
The highest point in the Starcza commune has recreational functions. There are football pitches with recreation facilities and places to rest.

Vyhlídkový kopec v Łyści
Nejvyšší bod v obci Starcz má rekreační funkce. K dispozici jsou fotbalová hřiště s rekreačním zařízením a místa k odpočinku.

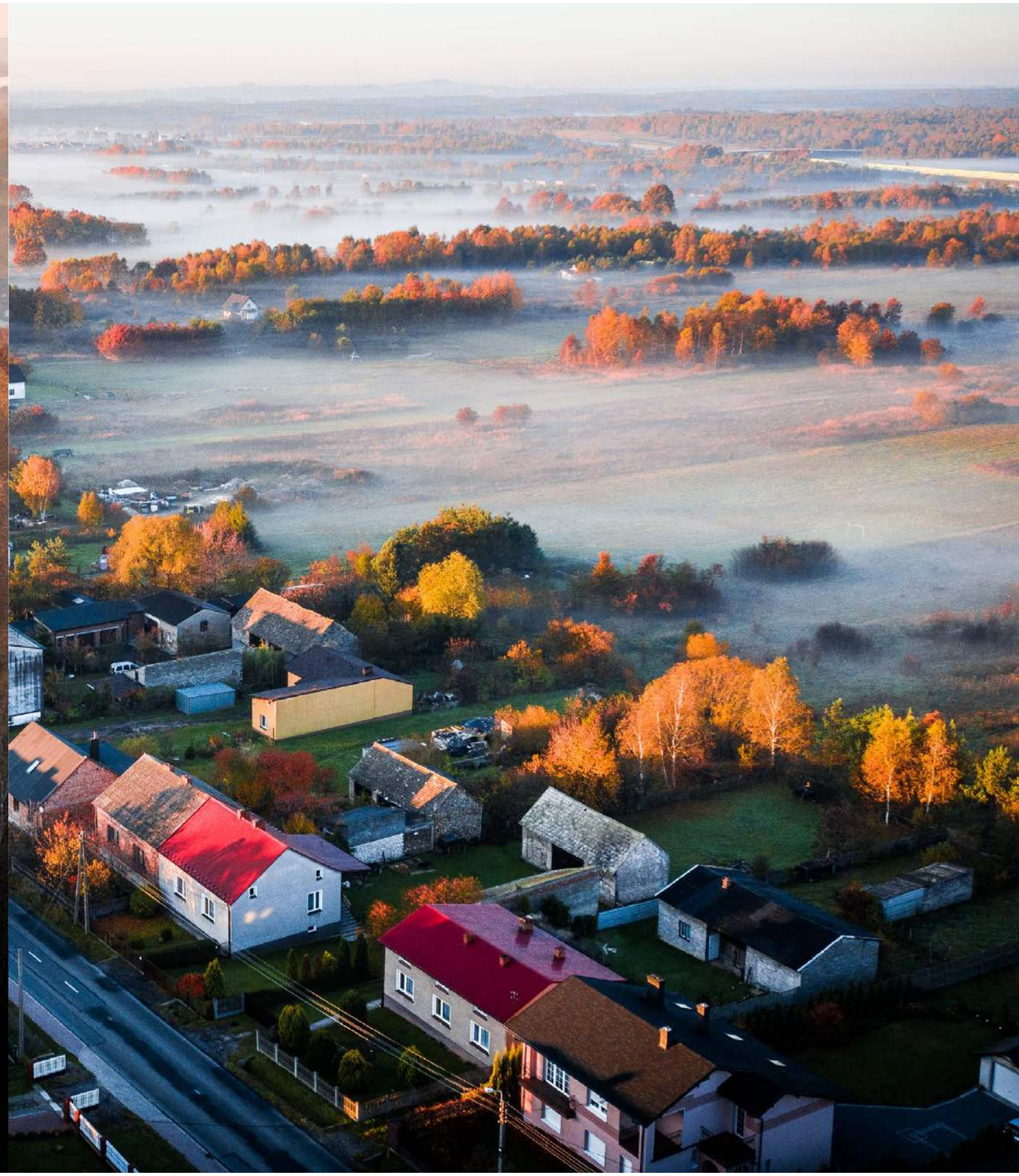

fot.P.A. Nova S.A. Gliwice

Przeprawa promowa w Zdzieszowicach

Od ponad 160 lat działa prom na Odrze w miejscu zwanym Solownią. Prom „Józef" to jeden z ostatnich w naszej części Europy promów ręcznych napędzanych siłą mięśni przewoźnika za pomocą drewnianego chwytaka zahaczonego o linę rozpiętą pomiędzy brzegami Odry.

A ferry on the Oder in Zdzieszowice
The "Józef" ferry has been operating for over 160 years in a place called Solownia. It is one of the last hand ferries in our part of Europe powered by the carrier's muscles using a wooden gripper hooked on a rope stretched between the banks of the Oder.

Trajekt na Odře ve Zdzieszowicích
Trajekt na Odře funguje v místě zvaném Solownia, více než 160 let. Trajekt „Józef" je jedním z posledních ručních trajektů v naší části Evropy poháněných svaly nosiče pomocí dřevěného chapadla zavěšeného na laně napnutém mezi břehy Odry.

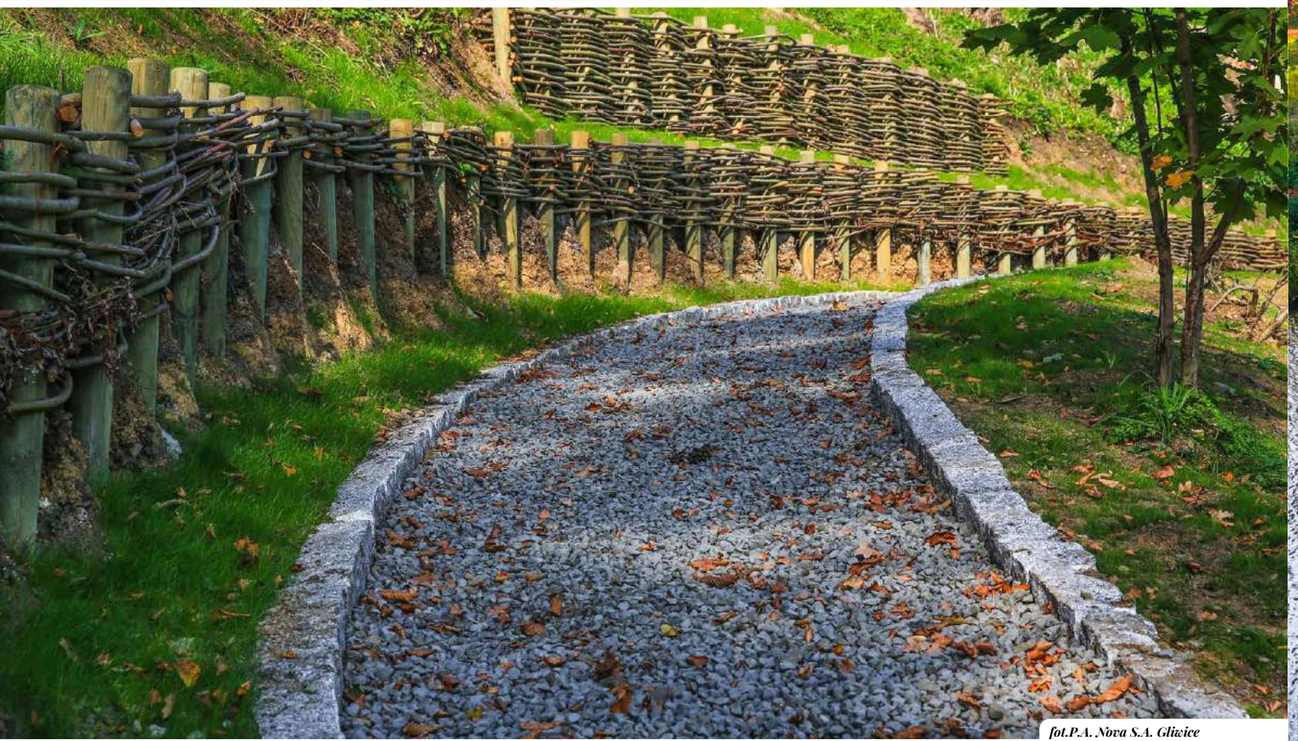

fot.P.A. Nova S.A. Gliwice

Geopark Krajowy Góra Św. Anny

W kalderze wulkanu sprzed 27 milionów lat, stworzona została geologiczna ścieżka dydaktyczna. Wygasły wulkan to jeden z 11 przystanków na szlaku Geoparku Krajowego Góra Św. Anny.

Mount St. Anne Geopark
In the caldera of the volcano, which had expired 27 million years ago, a geological educational trail was created. The extinct volcano is one of the 11 stops on the trail of the National Geopark Mount St. Anne.

Geopark Hora Svaté Anny
V dutině sopky, která vyhaslá před 27 miliony let, byla vytvořena geologická naučná stezka. Vyhaslá sopka je jedním z 11 zastávek na trase Národního geoparku Hora Svaté Anny.

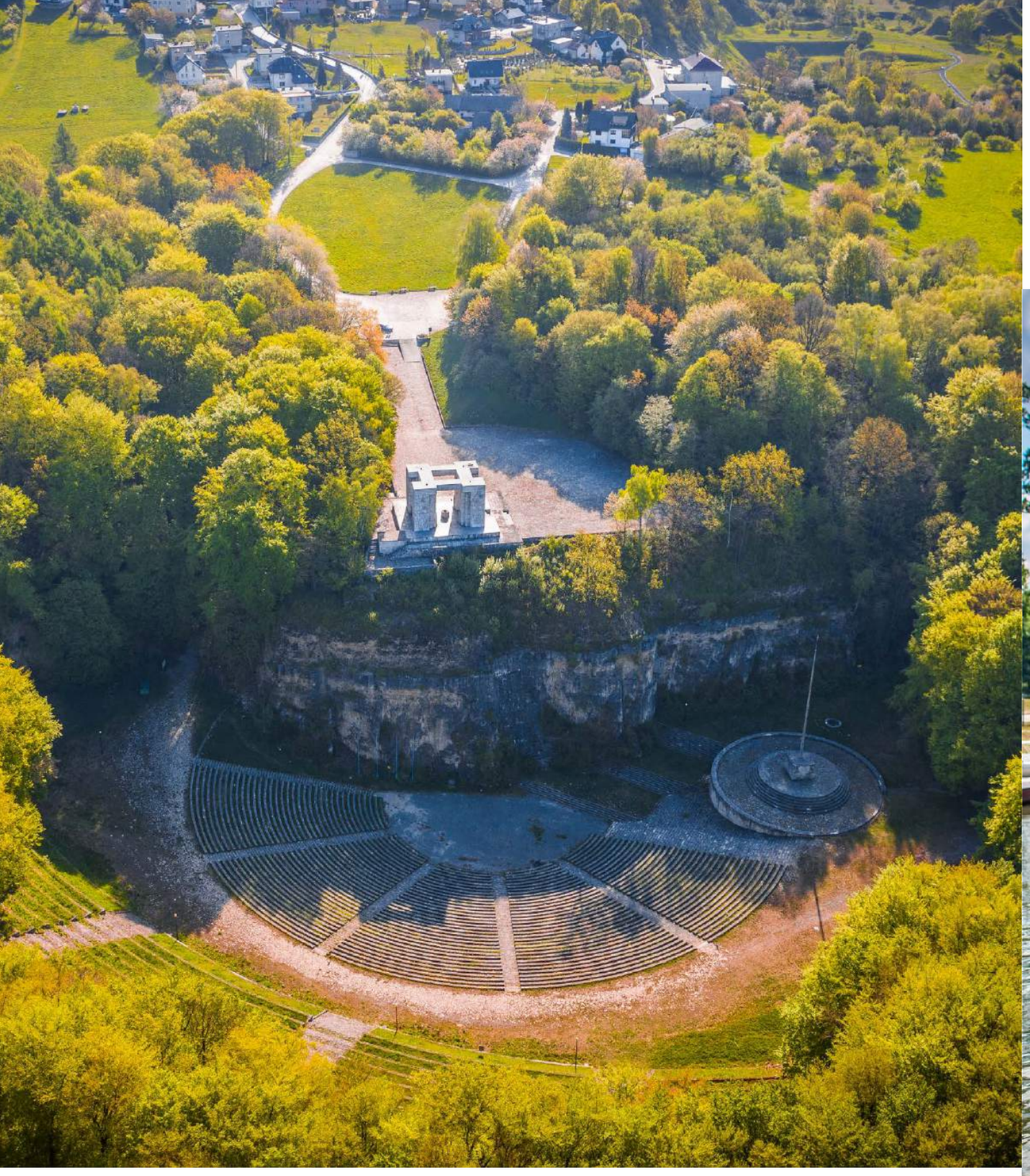

Amfiteatr na Górze Świętej Anny

Powstał w latach 30. XX wieku, wraz z mauzoleum poświęconemu Niemcom poległym w czasie II Powstania Śląskiego. Pełną pojemność amfiteatru szacuje się na pięćdziesiąt tysięcy osób. Trybuny wykonano z wapieni gogolińskich, w których widoczne są liczne skamieliny.

Amphitheater on Mount St. Anna
It was created in the 1930s, together with a mausoleum dedicated to Germans who fell during the Second Silesian Uprising. The full capacity of the amphitheater is estimated at fifty thousand people. The stands were made of Gogolin limestones, in which numerous fossils are visible.

Amfiteátr na Hoře sv. Anny
Byl vytvořen ve 30. letech 20. století spolu s mauzoleem věnovaným Němcům, kteří padli během Druhého Slezského povstání. Celková kapacita amfiteátru se odhaduje na padesát tisíc lidí. Stojany byly vyrobeny z gogolinských vápenců, ve kterých je vidět mnoho fosilií.

Marina w Krapkowicach

w 2011 roku grupa wodniaków z Krapkowic, Opola i Kędzierzyna-Koźla, postanowiła utworzyć marinę z prawdziwego zdarzenia. Założone przez nich Stowarzyszenie Port Jachtowy Krapkowice pozyskało tereny u ujścia Osobłogi do Odry i od tego czasu dba o rozwój tutejszej mariny.

Marina in Krapkowice
in 2011, a group of water sports enthusiasts from Krapkowice, Opole and Kędzierzyn-Koźle decided to create a real marina. The Yacht Port Krapkowice Association has acquired land at the estuary of the Osobłoga River to the Odra River and since then has been taking care of the development of the local marina.

Jachtařský přístav v Krapkowicích
V roce 2011 se skupina nadšenců vodních sportů z Krapkowic, Opole a Kędzierzyn-Koźle rozhodla vytvořit skutečný přístav. Asociace Port Jachtowy Krapkowice získala pozemek na ústí řeky Osobłoga po Odru a od té doby se stará o rozvoj místního přístavu.

Kwitnące czereśnie w okolicach Góry Świętej Anny

Aleje czereśniowe na terenie Parku Krajobrazowego Góra Św. Anny, co roku w okolicach kwietnia przyciągają dziesiątki turystów pragnących uwiecznić na fotografii ten zachwycający widok. Tradycja sadzenia czereśni przy drogach istniała tutaj od kilku stuleci, jednak w ciągu kilkudziesięciu ostatnich lat wycięto większość czereśniowych alei. Stowarzyszenie Kraina św. Anny czyni starania, aby przywrócić tę piękną tradycję.

Cherry alleys in Saint Anne's Mountain,
Every year around April, attracts dozens of tourists who want to capture this amazing view in photography. The tradition of planting cherries along the roads has existed here for centuries, but over the past few decades most of the cherry avenues have been cut out. The Land of St. Anne Association is making efforts to restore this beautiful tradition.

Třešňové aleje poblíž Hořý sv. Anny
Třešňové aleje na území přírodního parku Hora sv. Anny, každý rok v dubnu přilákají desítky turistů, kteří chtějí zachytit tento úžasný pohled na fotografii. Tradice výsadby třešní podél silnic zde existuje po staletí, ale v posledních několika desetiletích byla většina třešňových alejí vykácena. Sdružení Krajina sv. Anny se snaží tuto krásnou tradici obnovit.

JuraPark w Krasiejowie

W 2010 roku Stowarzyszenie Delta utworzyło w Krasiejowie obiekt turystyczny o charakterze naukowo-rozrywkowym. Otwarcie JuraParku poświęconego dinozaurom miało związek z odkrytymi na tym terenie skamielinami triasowych płazów i gadów.

JuraPark in Krasiejów
In 2010, the Delta Association created a scientific and entertainment tourist facility in Krasiejów. The opening of a tourist park dedicated to dinosaurs was related to fossils of amphibians and reptiles from the Triassic, discovered in this area.

JuraPark v Krasiejově
V roce 2010 vytvořilo sdružení Delta v Krasiejowie turistické a edukačně zábavní centrum. Otevření turistického parku věnovaného dinosaurům bylo spojeno s fosiliemi obojživelníků a plazů z triasu, objevených v této oblasti.

Spływ kajakowy na rzece Mała Panew

Przepływająca przez „Krainę Dinozaurów” rzeka Mała Panew to wymarzone miejsce do uprawiania kajakarstwa. Zachwycający krajobraz tej dzikiej rzeki sprawia, że co roku odwiedzają ją tysiące amatorów spływów kajakowych. Sprzyja temu rozbudowana baza firm wyspecjalizowanych w organizacji spływów i dobra infrastruktura.

Canoeing on the Mała Panew River

The Mała Panew River flowing through the „Dinosaur Land” is an ideal place for canoeing. The amazing landscape of this wild river makes it visited by thousands of canoeing enthusiasts every year. This is favored by an extensive base of companies specializing in organizing rafting and good infrastructure.

Kanoistika na řece Mała Panew

Řeka Mała Panew protékající „Zemí dinosaurů“ je ideálním místem pro kanoistiku. Úžasnou krajinu této divoké řeky každoročně navštíví tisíce vodáckých nadšenců. Výhodou je rozsáhlá nabídka provozovatelů vodní turistiky a dobrá infrastruktura.

Rzeka Mała Panew

Przecinająca „Krainę Dinozaurów” rzeka Mała Panew jest prawym dopływem Odry. W większej części nieuregulowana, meandrująca, o łagodnym spadku, tworzy bogaty ekosystem. Jest atrakcyjna dla wędkarzy ze względu na duże pogłowie płoci, leszczy i szczupaków. Organizowane są tutaj spływy kajakowe.

The Mała Panew River
The Mała Panew River crossing the “Dinosaur Land” is the right tributary of the Oder. For the most part unregulated, meandering, with a gentle slope, it creates a rich ecosystem. It is attractive for anglers due to the large number of roaches, breams and pike. Canoeing trips are organized here.

Řeka Mala Panew
Řeka Mala Panew protínající „zemi dinosaurů“ je pravým přítokem Odry. Neregulovaný, meandrující tok s mírným sklonem vytváří z větší části bohatý ekosystém. Pro rybáře je atraktivní díky velkému počtu plotic, cejnů a štik. Organizuje se zde kanoistika.

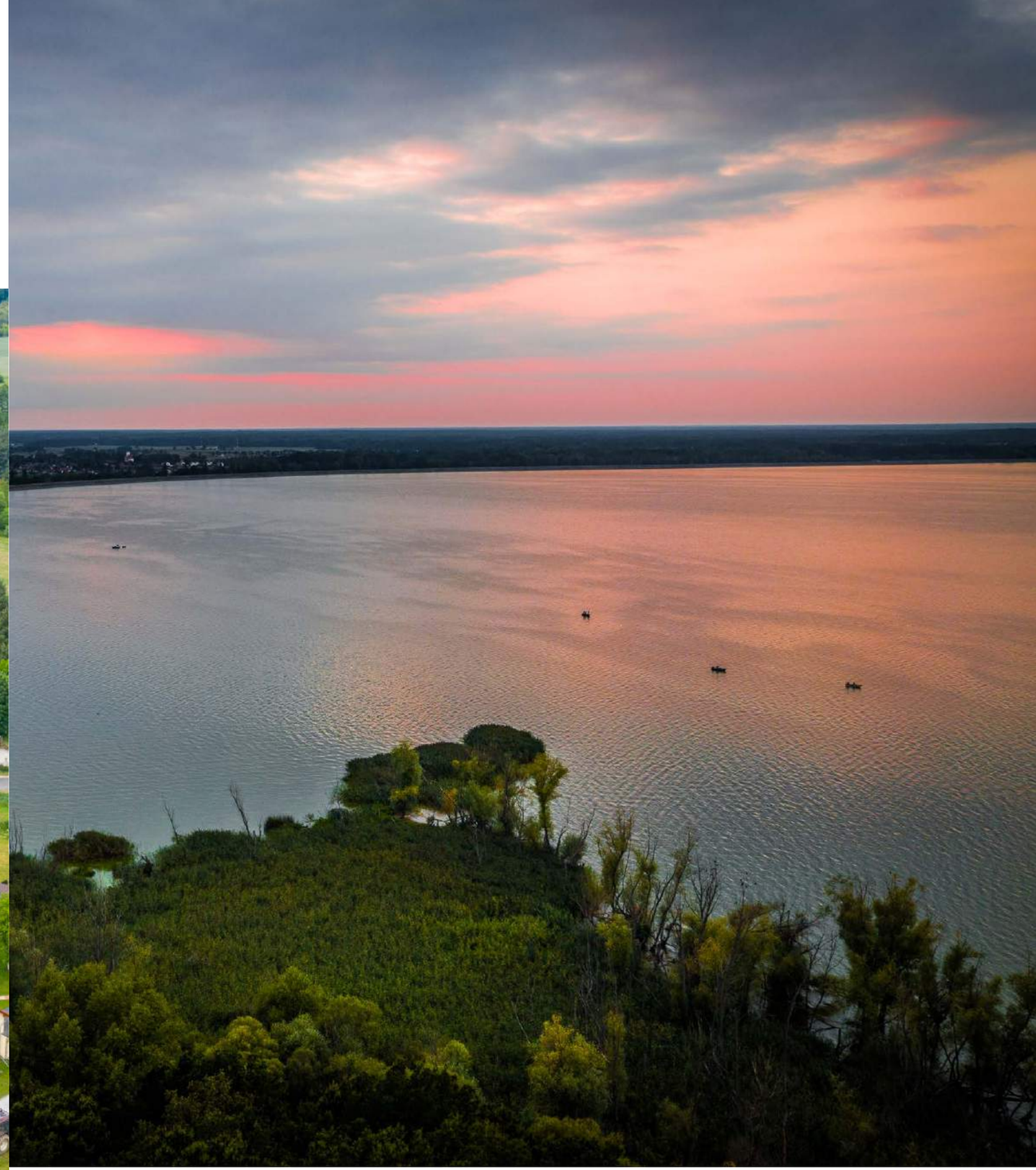

Jezioro Turawskie

Zbudowany w latach 1933–1939 w celu regulacji poziomu wody na Odrze, zbiornik retencyjny na Małej Panwi ma powierzchnię 24 km². Pełni również funkcje rekreacyjną. Na obszarze obejmującym okolice Jeziora Turawskiego, ustanowiono obszar specjalnej ochrony ptaków w programie Natura 2000.

Turawskie Lake
Built in the years 1933–1939 to regulate the water level on the Odra, the reservoir on the Mała Panew river has an area of 24 km². It also has a recreational function. In the area covering the Turawskie Lake, a special bird protection area has been established in the Natura 2000 program.

Jezero Turawskie
Vodní nádrž na řece Mała Panew byla postavena v letech 1933–1939, aby regulovala hladinu vody na Odře, a má rozlohu 24 km². Má také rekreační funkci. V oblasti Turawského jezera bylo v programu Natura 2000 zřízeno zvláštní území na ochranu ptáků.

Wodospady Reszowskie

Widowiskowe wodospady są jedną z atrakcji turystycznych okolic Rymarzowa. Płynąca wąskim i głębokim kanionem w pobliżu wioski Reszow rzeka Huntava tworzy tutaj dziesiątki progów skalnych i wodospadów, z których największy ma spadek około 10 m.

Rešov Falls
Spectacular waterfalls are one of the tourist attractions around Rýmařov. Flowing in a narrow and deep canyon near the village of Rešov, the Huntava River forms dozens of rock thresholds and waterfalls, the largest of which has a slope of about 10 m.

Rešovské vodopády
Velkolepé vodopády jsou jednou z turistických atrakcí v okolí Rýmařova. Řeka Huntava, která teče v úzkém a hlubokém kaňonu poblíž obce Rešov, tvoří desítky skalních prahů a vodopádů, z nichž největší má sklon asi 10 metrů.

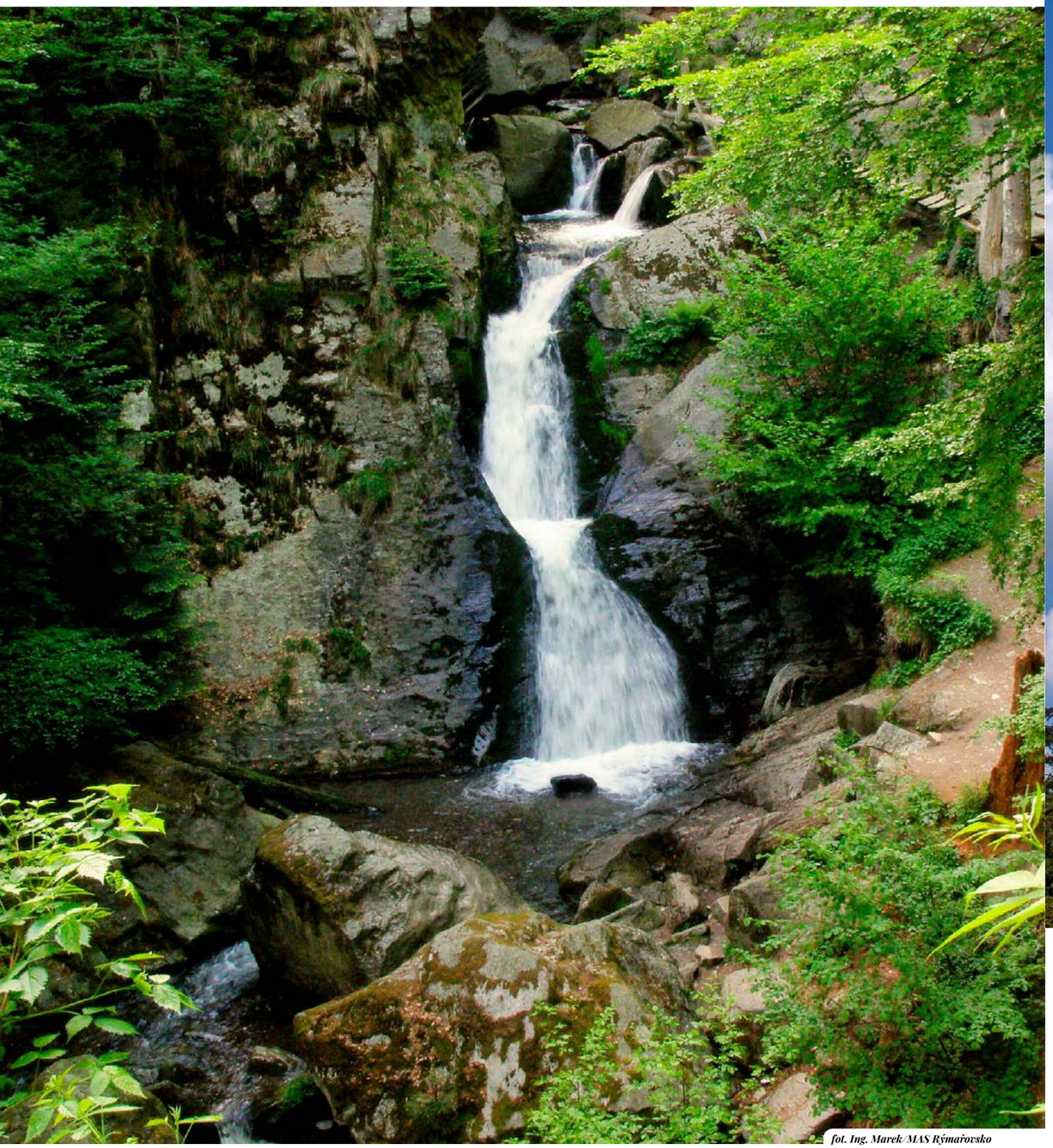

fot. Ing. Marek/MAS Rýmařovsko

fot. MAS Rýmařovsko

Pradziad - najwyższa góra na Morawach, i całego pasma Jesioników

Osiąga wysokość 1491 m n.p.m. Wieża przekaźnikowa o wysokości 162 m pełni również funkcję hotelu i restauracji, a na wysokości 1563 m n.p.m. znajduje się w niej oszklony taras widokowy.

Praděd - the highest mountain in Moravia and the whole Jeseníky Mountains
It reaches a height of 1491 m a. s. l. The tower of the transmitter 162 meters high serves as a hotel and restaurant and at an altitude of 1563 m a. s. l. has a glass viewing platform.

Praděd – nejvyšší hora Moravy, a celého pohoří Jeseníky
Dosahuje výšky 1491 m n. m. Vyhlídková věž vysílače 162 m vysoká slouží jako hotel a restaurace a v nadmořské výšce 1563 m n.m. má prosklenou vyhlídkovou plošinu.

Park Krajobrazowy Moravice

Jest to jeden z najbardziej atrakcyjnych przyrodniczo terenów rejonu opawskiego. W pięknej dolinie Moravicy można natknąć się na rzadkie okazy fauny i flory typowe dla tutejszego ekosystemu.

Moravice Nature Park
It is one of the most attractive areas of the Opava region. In the beautiful Moravica valley you can come across rare specimens of fauna and flora typical of the local ecosystem.

Přírodní park Moravice
Je to jedna z nejatraktivnějších oblastí Opavy. V krásném údolí Moravice narazíte na vzácné exempláře fauny a flóry typické pro místní ekosystém.

fot. Jakub Kubačka/ NATURA Opava

fot. Petr Chroust/MAS Opavsko

Stawy sławkowskie

Malownicze stawy hodowlane w Sławkowie koło Opawy. Oprócz hodowli ryb służą też rekreacji. Stawy Sławkowskie są częścią ścieżki edukacyjnej Hvozdnice.

Fish ponds in Slavkov
Picturesque breeding ponds in Sławków near Opava. In addition to fish farming, they also serve recreation. Sławkowskie Ponds are part of the Hvozdnice educational trail.

Slavkovské rybníky
Malebné chovné rybníky ve Slavkově u Opavy. Kromě chovu ryb slouží také k rekreaci. Jsou součástní Naučné stezky Hvozdnice.

Rozmaitości, ciekawostki

Variety, interesting facts *Různé, zajímavá fakta*

„Utopce” na stawach w Januszkowicach

Według ludowych podań Utopce, czyli duchy wodne mieszkające na stawach, wabiły i topiły ludzi. Ale mogły też pomagać lub nawet się zaprzyjaźnić. Legendy związane z januszkowickimi Utopcami dziadkowie opowiadają swoim wnukom od stuleci.

“Drowners” at the ponds in Januszkowice
According to folk tales, Utopce, or water spirits living in ponds, lured and drowned people. But they could also help or be friends. Grandparents’ legend of Drowners has been telling their grandchildren for centuries.

„Utopce” na rybnících v Januszkowicích
Podle lidových pohádek, Utopce nebo vodní duchové žijící v rybnících, lákali a utopili lidi. Mohli by však také pomoci nebo být přáteli. Legendy o utopení, prarodiče vyprávějí svým vnoučatům po staletí.

„Szlak Gąski” w Gąsiorowicach

Ścieżka edukacyjna we wsi Gąsiorowice składa się z 16 przystanków. Brązowe figurki gąsek z różnorodnymi atrybutami nawiązującymi do bogatej historii wsi.

„Goose Trail" in Gąsiorowice
The educational trail in the village of Gąsiorowice consists of 16 stops. Bronze figurines of geese with various attributes referring to the rich history of the village.

„Husí stezka" v Gąsiorowicích
Naučná stezka v obci Gąsiorowice sestává ze 16 zastávek. Bronzové figurky hus s různými atributy, které odkazují na bohatou historii vesnice.

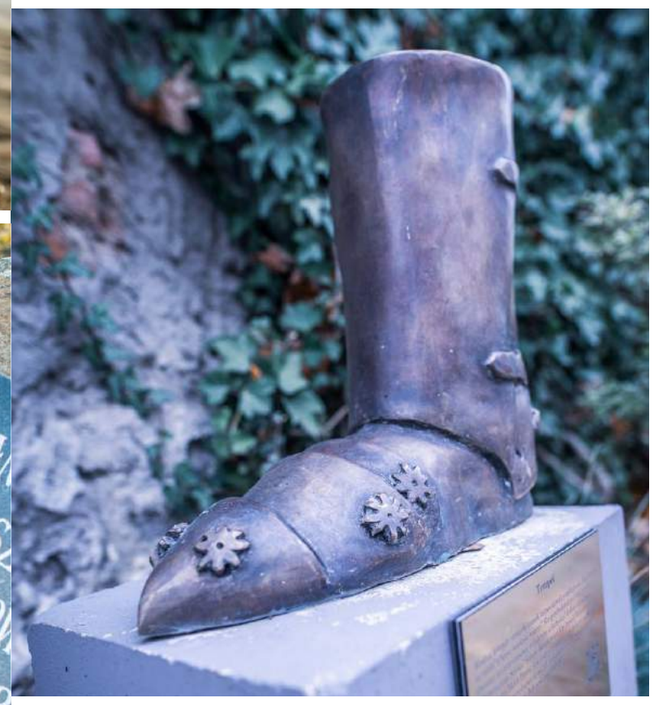

„Szlak Obuwniczy” w Krapkowicach

Słynące z produkcji obuwia Krapkowice mają swój interaktywny szlak. W kilkunastu miejscach miasta znajdują się brązowe rzeźby butów, a interaktywna aplikacja przenosi nas głosem lektora w dawne czasy historii i legend związanych z Krapkowicami.

„Footwear Trail" in Krapkowice
Krapkowice, famous for their footwear production, has their interactive trail. In several places of the city there are bronze shoe sculptures, and the interactive application transports us with the voice of a lector to the old times of history and legends associated with Krapkowice.

„Stezka obuvi" v Krapkowicích
Krapkowice, známé svou obuvnickou výrobou, mají svou interaktivní stezku. Na několika místech města jsou sochy z bronzové obuvi a interaktivní aplikace nás přenáší hlasem lektora do starých dob historie a legend spojených s Krapkowicemi.

Muzeum sztuki sakralnej w Ligocie Dolnej

Zlokalizowane w budynku przedwojennej karczmy w pobliżu Góry Świętej Anny. Wśród ponad 2000 eksponatów znajduje się licząca ponad 700 egzemplarzy kolekcja oleodruków, druków, litografii o treści sakralnej.

Museum of sacred art in Ligota Dolna
Located in the building of the pre-war inn near the St. Anna Mountain. Among over 2,000 exhibits there is a collection of over 700 copies of oil prints, prints, and sacral lithographs.

Muzeum posvátného umění v Ligotě Dolní
Nachází se v budově předválečného hostince poblíž hory Sv. Anna. Mezi více než 2000 exponátů je kolekce přibližně 700 kopií olejotisků, tisků a sakrálních litografií.

Regionalny Przegląd Koni w Porębie

Jeszcze kilkadziesiąt lat temu były rasą zapomnianą, powróciły do łask wraz ze wzrostem popularności jeździectwa. Konie śląskie są bowiem łagodne i nadają się zarówno pod siodło jak i do zaprzęgu. Przegląd co roku przyciąga hodowców i pasjonatów z całego kraju.

Overview of Silesian horses in Poręba
Only a few dozen years ago it was a forgotten race, it returned to favor with the increase in the popularity of horse riding. Silesian horses are gentle and are suitable for both saddle and team riding. Every year, the review attracts breeders and enthusiasts from all over the country.

Přehled slezských koní v Poręběě
Teprve před několika desítkami let to byl zapomenutý závod, vrátil se laskavosti s rostoucí popularitou jízdy na koni. Slezští koně jsou jemní a hodí se pro jízdu na sedle i týmu. Přehled každý rok přitahuje chovatele a nadšence z celé země.

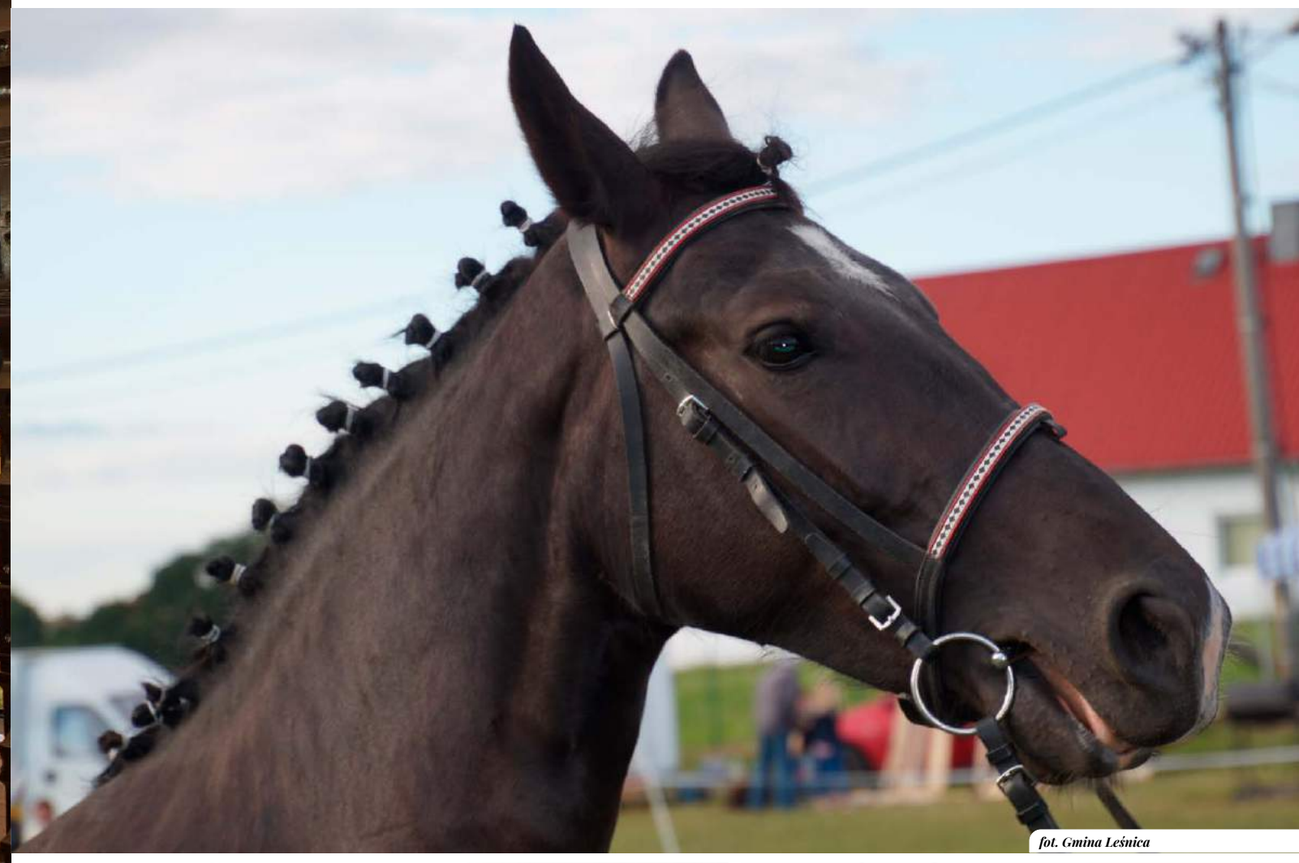

fot. Gmina Leśnica

fot. Gmina Leśnica

Galeria Rzeźb Jerzego Kędziory

W podczęstochowskiej Poczesnej znajduje się pracownia i galeria światowego formatu rzeźbiarza Jerzego Kędziory. Można tu obejrzeć wiele tzw. „rzeźb balansujących", a przy odrobinie szczęścia, spotkać samego Mistrza przy pracy.

Poczesna Sculpture Gallery
There is a workshop and gallery of world-class sculptor Jerzy Kędziora in Poczesna near Częstochowa. You can see many „balancing sculptures" and, with a bit of luck, meet the Master at work.

Poczesna Sochařská Galerie
Ve městě Poczesna u Częstochowy se nachází dílna a galerie světového formátu sochaře Jerzyho Kędziory. Tam můžete vidět mnoho „vyvažovacích soch" a s trochou štěstí potkat Mistra v práci.

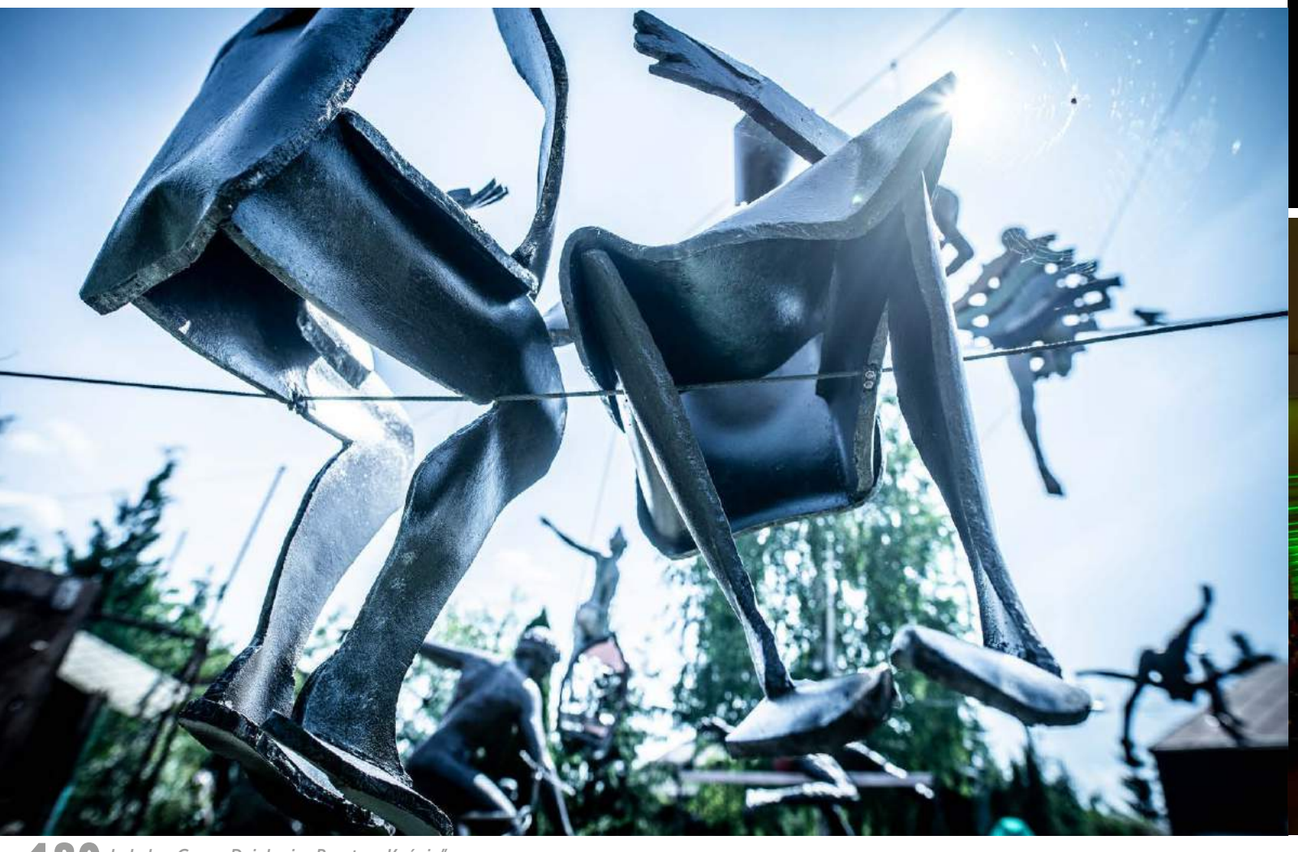

„Syderyty” w Gminie Poczesna

Coroczne nagrody dla zasłużonych gminy Poczesna- Syderyty- nawiązują do górniczej historii gminy. Nagroda jest symboliczna, ponieważ syderyt to ruda żelaza, którą na masową skalę wydobywano w tym regionie. Jeszcze do tej pory ruda ta znajduje się w pocześniańskiej ziemi. Statuetki „Syderyty” zaprojektował sam Mistrz - Jerzy Kędziora.

“Siderite” in the Poczesna Commune

Annual awards for distinguished Poczesna commune - Siderite - refer to the mining history of the commune. The award is symbolic because siderite is an iron ore that was mined on a massive scale in this region. This ore is still in the land of Poczesna. “Syderyty” statuettes were designed by Master Jerzy Kędziora himself.

„Siderit” v obce Počesna

Každoroční ocenění za významnou obec Poczesna - Siderite - se vztahují k historii těžby obce. Cena je symbolická, protože siderit je železná ruda, která se v této oblasti těžila ve velkém měřítku. Táto ruda je stále v zemi obci Poczesna. Sošky „Syderyty“ navrhl sám pán Jerzy Kędziora.

Pomnik kopalni rud żelaza

Na skwerku przed Urzędem Gminy w Konopiskach znajduje się tablica i wagonik upamiętniające dawne kopalnie rudy żelaza działające w otoczeniu tej miejscowości.
Na tablicy wymieniono 10 kopalni, w tym najstarszą o nazwie „Konopiska", działającą w latach 1894- 1934r.

Iron ore mines monument
In the square in front of the Commune Office in Konopiski there is a plaque and a mine wagon commemorating the former iron ore mines operating in the vicinity of this town. It lists 10 mines with the oldest mine named "Konopiska" operating in the years 1894-1934.

Památník důl železné rudy
Na náměstí před úřadem obce v Konopiska je v blízkosti tohoto města pamětní deska a důlní vůz připomínající bývalé železné rudy.
Uvádí seznam 10 dolů s nejstarším dolů s názvem „Konopiska" působícím v letech 1894-1934.

Stadion im. Ireny Szewińskiej w Konopiskach

Stadion sportowy z ośmiotorową bieżnią lekkoatletyczną, wzorowany na stadionie w hiszpańskiej Sewilli, a także boiska do siatkówki, badmintona, dwa treningowe boiska do piłki nożnej oraz lekkoatletyczne do zawodów w rzucie młotem i oszczepem.

Irena Szewińska Stadium in Konopiska
A sports stadium with an eight-track athletic track, modeled on the stadium in Seville, Spain, as well as volleyball and badminton fields, two football training fields and athletics fields for hammer and javelin competitions.

Irena Szewińska Stadion v Konopisku
Sportovní stadion s osmibodovou atletickou dráhou, modelovaný na stadionu v Seville ve Španělsku, stejně jako volejbalové a badmintonové hřiště, dvě fotbalová hřiště a atletická hřiště pro kladivové a oštěpové soutěže.

Pole golfowe w Konopiskach

18 dołkowe pole golfowe klasy mistrzowskiej „Rosa Private Golf Club” obejmuje ponad 90 ha terenu, z czego 14 ha stanowią zbiorniki wodne. Pole spełnia wymogi do organizacji międzynarodowych turniejów.

Golf course in Konopiska

The 18-hole championship class “Rosa Private Golf Club” covers over 90 ha of land, of which 14 ha are water reservoirs. The golf course meets the requirements for organizing international tournaments.

Golfové hřiště v Konopiskach

18 jamkové mistrovské golfové hřiště Rosa Private Golf Club pokrývá více než 90 ha půdy, z toho 14 ha jsou vodní nádrže. Golfové hřiště splňuje požadavky pro pořádání mezinárodních turnajů.

Arboretum w Nadleśnictwie Zawadzkie

Przy leśniczówce Jaźwin znajduje się Leśne Arboretum, założone w 1993 r. przez leśniczego Roberta Piątka. Znajdziemy tutaj kolekcje unikalnych drzew liściastych i iglastych, oczka wodne, kolekcję traw ozdobnych i wrzosowisko. Sercem ogrodu jest wyjątkowa kolekcja irysów. Arboretum pełni funkcję edukacyjną – co roku odwiedza to miejsce ponad 2 tys. uczniów.

Arboretum in the Zawadzkie Forest Superintendence

At the forester's lodge Jaźwin there is the Forest Arboretum, founded in 1993. We find here collections of unique deciduous and coniferous trees, ponds, a collection of ornamental grasses and a moor. The heart of the garden is a unique collection of irises. The arboretum has an educational function – more than 2,000 students visit this place every year.

Arboretum v Lesni ředitelství Zawadzkie

V lesnické chatě Jaźwin se nachází Lesní arboretum, založené v roce 1993. Najdeme zde sbírky jedinečných listnatých a jehličnatých stromů, rybníků, sbírku okrasných trav a rašeliniště. Srdcem zahrady je unikátní kolekce kosatců. Arboretum má vzdělávací funkci – každý rok zde navštěvuje více než 2 000 studentů.

Izba Geologiczna w Kielczy

W pochodzącej z 1924 r. drewnianej stodole, utworzona została Izba Geologiczna, gdzie prezentowane są unikatowe eksponaty z zakresu geologii i paleobiologii z terenów Nadleśnictwa Zawadzkie zebrane przez prof. Joachima Schulca. Można zobaczyć tutaj wystrój dawnej chaty kuźników, którzy przed wiekami zajmowali się na tych terenach wytapianiem rud żelaza, oraz przekrój pieca do wypalania rudy darniowej.

Geological Chamber in Kielcza
In the wooden barn dating from 1924, a Geological Chamber was created, where unique exhibits in the field of geology and palaeobiology from the Zawadzkie Forest District were presented, collected by prof. Joachim Schulc. You can see here the decoration of the former forge hut, who centuries ago dealt in smelting iron ore in these areas and a cross-section of a turf ore kiln.

Geologická komora v Kielczy
V dřevěné stodole z roku 1924 se nachází Geologická komora, která představuje unikátní exponáty v oblasti geologie a paleobiologie z oblasti lesni ředitelství Zawadzkie. Můžete zde vidět rekonstrukci chaty kovářů, kteří se před staletími zabývali tavením železné rudy v těchto oblastech a průřez pecí na trávníkovou rudu.

Warsztaty paleontologiczne w Krasiejowie

Podglądanie pracy paleontologów z Uniwersytetu Opolskiego, oraz wizyta w Pawilonie Paleontologicznym, połączone z wykładami na temat form prehistorycznego życia – to program warsztatów organizowanych w krasiejowskim JuraParku.

Paleontological workshops in Krasiejów
Previewing the work of paleontologists from the University of Opole, and a visit to the Paleontological Pavilion, combined with lectures on forms of prehistoric life – is a program of workshops organized at the JuraPark in Krasiejów.

Paleontologické dílny v Krasiejowě
Náhled díla paleontologů z univerzitě v Opole a návštěva pavilonu paleontologie v kombinaci s přednáškami o formách prehistorického života – je program seminářů pořádaných v JuraPark v Krasiejowě.

Murale na fasadzie siedziby LGD „Kraina Dinozaurów" w Ozimku

Murale przedstawiają m.in. mapę LGD „Kraina Dinozaurów" a także tutejsze atrakcje: krasiejowskie dinozaury, spływ kajakowy Małą Panwią czy zabytkowy most w Ozimku.

Murals on the facade of the headquarters of the Local Action Group „Dinosaur Land" in Ozimek *depict – among others – map of LAG and local attractions: Krasiejów dinosaurs, kayaking on the Mała Panew river or the historic bridge in Ozimek.*

Nástěnné malby na fasádě sídla MAS „Země dinosaurů" v Ozimku *zobrazují mimo jiné mapu MAS a také místní zajímavosti: dinosauři z Krasiejowa, kanoistická cesta na řece Mała Panew nebo historický most v Ozimku.*

EKO przystanek w Spóroku

W lesie przy Ptasim Stawku w okolicy wsi Spórok znajduje się Leśne Centrum Edukacyjne – zielone miejsce rekreacji, edukacji i wypoczynku, gdzie organizowane są warsztaty i lekcje przyrody. Ciekawostką jest funkcjonująca tu samokompostująca toaleta ekologiczna.

ECO stop in Spórok
In the forest at Ptasi Stawek near the village of Spórok there is a Forest Education Center – a green place for leisure, education and recreation, where nature workshops and lessons are organized. An interesting fact is the innovative, self-composting ecological toilet functioning here.

ECO zastávka ve Spóroku
V lese v obci Ptasi Stawek nedaleko obce Spórok se nachází Lesní vzdělávací středisko – zelené místo pro volný čas, vzdělávání a rekreaci, kde se pořádají přírodní workshopy a lekce. Zajímavým faktem je inovativní samokompostovací ekologická toaletá, která zde funguje.

Pielgrzymki na Przeprośnej Górce

Świątynia Ośmiu Błogosławieństw pw. Świętych Archaniołów Michała, Gabriela i Rafała, na Przeprośnej Górce koło Mstowa, dla wielu pątników jest ostatnim etapem pielgrzymowania przed Sanktuarium Matki Bożej Częstochowskiej na Jasnej Górze.

Pilgrimages on Apologetic Hill
Temple of the Eight Blessings Saint Archangel Michael, Gabriel and Rafał, on Przeprośna Górka near Mstów, for many pilgrims is the last stage of pilgrimage in front of the Sanctuary of Our Lady of Częstochowa in Jasna Góra.

Poutě na Omluvným Kopci
Chrám osmi požehnání Svatý archanděl Michael, Gabriel a Rafał, na Omluvným Kopci u Mstowa, je pro mnoho poutníků poslední poutní stádium před svatyní Panny Marie Częstochowé v Jasné Góře.

Kupiecki Sąsiek na targowisku w Żarkach

Miód, sery kozie i inne ekologiczne specjały można nabyć w Kupieckim Sąsieku przy muzyce kapeli podwórkowej „Ani Ani" na jednym z najstarszych targowisk południowej Polski w Żarkach.

Merchant Barn at the market in Żarki
Honey, goat cheese and other organic specialties can be purchased in the Merchant Barn to the music of the "Ani Ani" backyard band at one of the oldest markets in southern Poland in Żarki.

Kupiecka Stodola na trhu v Žarki
Med, kozí sýr a další bio speciality lze zakoupit ve Stodole Obchodníka k hudbě dvorské kapely „Ani Ani" na jednom z nejstarších trhů v jižním Polsku v Žarki.

Chleb „Tatarczuch"

To odmiana tradycyjnego, ciemnego, słodkiego chleba wypiekanego z mąki gryczanej. Tradycja jego wypieku przekazywana jest w Żarkach z pokolenia na pokolenie. Tatarczuch został wpisany na listę produktów tradycyjnych województwa śląskiego.

„Tatarczuch" bread
It is a type of traditional, dark, sweet bread baked from buckwheat flour. The baking tradition has been passed down from generation to generation in Żarki. Tatarczuch has been included in the list of traditional products of the Silesian Voivodeship.

Chléb „Tatarczuch"
Jedná se o tradiční tmavý sladký chléb pečený z pohankové mouky. Tradice pečení se v Žarki předávala z generace na generaci. Tatarczuch byl zařazen na seznam tradičních produktů Slezského vojvodství.

Stajnia Polskich Jednośladów z Okresu PRL-u w Borownie

Dziesiątki motocykli i motorowerów polskiej produkcji to efekt wieloletniej pasji kolekcjonerskiej Jana Ferenca, człowieka, który o historii polskich jednośladów wie prawie wszystko.

Stable of Polish Two-Wheelers from the Polish People's Republic period in Borowno
Dozens of Polish motorcycles and mopeds are the result of Jan Ferenc's many years of passion for collecting, a man who knows almost everything about the history of Polish two-wheelers.

Stáj polských dvoukolek z období Polské lidové republiky v Borownie
Desítky polských motocyklů a mopedů jsou výsledkem mnohaleté vášně Jana Ference pro sběratelství, muže, který ví téměř všechno o historii polských dvoukolek.

fot. Karolina Gonera

Koncert muzyki poważnej w Garnku

W Kościele parafialnym p.w. Niepokalanego Poczęcia Najświętszej Maryi Panny w Garnku kultywowana jest coroczna tradycja koncertu muzyki poważnej, który od 2007 roku odbywa się upamiętniając rocznicę śmierci Edwarda Reszke - światowej sławy śpiewaka operowego - mieszkańca Garnka.

Classical music concert in Garnek
In the parish church The Immaculate Conception of the Blessed Virgin Mary in Garnek is cultivated the annual tradition of classical music concert, which since 2007 takes place to commemorate the anniversary of the death of Edward Reszke – the world-famous opera singer – a resident of Garnek.

Koncert klasické hudby v Garnku
Ve farním kostele Neposkvrněného početí Panny Marie v Garnku se udržuje každoroční tradice koncertu klasické hudby, který se od roku 2007 koná u příležitosti výročí úmrtí Edwarda Reszkeho, světoznámého operního zpěváka – rodáka z Garnku.

fot. Karolina Gonera

Stadnina Koni w Widzowie

Historia Stadniny Koni Widzów sięga XIX w., kiedy to książęta Lubomirscy: bracia Stefan, Władysław i Stanisław założyli w swoim majątku w Kruszynie stadninę koni pełnej krwi angielskiej. Stadnina Koni Widzów może pochwalić się licznymi zwycięstwami na torach zarówno krajowych, jak i europejskich, stanowi niezwykle ważny ośrodek na mapie hodowlanej i jeździeckiej w Polsce.

Stud in Widzów
The history of the Widzów Stud Farm dates back to the 19th century, when the Lubomirski princes: brothers Stefan, Władysław and Stanisław founded a thoroughbred horse farm in Kruszyn. The Widzów Stud can boast of numerous wins on both national and European tracks, it is an extremely important center on the breeding and riding map in Poland

Hřebčín ve Vidzově
Historie hřebčína ve Vidzově sahá až do 19. století, kdy knížata Lubomirští: bratři Stefan, Vladislav a Stanislav založili v Kruszyně chov plnokrevníků. Hřebčín ve Vidzově se může pochlubit mnoha výhrami na národních i evropských tratích, je to velmi důležité centrum na mapě chovu a jezdectví v Polsku.

fot. Piotr Kras

Konkurs „Świat Malowany Plasteliną” w Rędzinach

Od 14 lat Gminny Ośrodek Kultury w Rędzinach organizuje Wojewódzki Konkurs „Świat Malowany Plasteliną”, w którym udział biorą dzieci oraz młodzież z całego województwa śląskiego. Uczestnicy konkursu wykonują prace plastyczne przy użyciu tylko dwóch materiałów: kartki papieru i plasteliny.

“World painted with plasticine“ competition in Rędziny
For 14 years, the Commune Culture Center in Rędziny has been organizing the Voivodship Competition “World Painted with Plasticine”, in which children and youth from the entire Silesian Province take part. Competition participants perform artistic works using only two materials: sheets of paper and plasticine.

Soutěž „Svět malovaný plastelínou“ v Rędzinách
Kulturní středisko v Rędzinách pořádá již 14 let soutěž vojvodství Svět malovaný plastelínou, kterého se účastní děti a mládež z celého Slezského vojvodství. Účastníci soutěže realizují umělecká díla pouze pomocí dvou materiálů: listů papíru a plastelíny.

fot. Archiwum Gminnego Ośrodka Kultury w Rędzinach

Muzeum łupka – Budišov nad Budišovkou

Wydobycie łupka w tej części Śląska Opawskiego ma ponad siedmiowiekową tradycję. W muzeum, które znajduje się w zabytkowym młynie z XVIII wieku, można poznać metody wydobycia i historię tego szlachetnego materiału.

Museum of slate - Budišov nad Budišovkou
Slate mining in this part of Opavian Silesia has over seven centuries of tradition. In the museum, which is located in a historic mill from the 18th century, you can learn about the mining methods and the history of this noble material.

Muzeum břidlice - Budišov nad Budišovkou
Těžba břidlic v této části Opavského Slezska má více než sedm století tradice. V muzeu, které se nachází v historickém mlýně z 18. století, se můžete dozvědět o metodách těžby a historii tohoto ušlechtilého materiálu.

fot. Petra Chroustová/MAS Opavsko

Płukanie złota

Okolice Rýmařova: Zlaté Hory, Zlatý Chlum koło Jeseníka, Andělská Hora rozwijały się od czasów średniowiecznych w związku z występującymi tutaj złożami srebra i złota. W późniejszych czasach zainteresowanie górników przeniosło się głównie na eksploatację złóż rud żelaza, a także miedzi i ołowiu. Tradycyjny proces płukania złota przypomina o przeszłości, kiedy na tym obszarze miało miejsce wydobycie na dużą skalę.

Panning for gold

The surroundings of Rýmařov: Zlaté Hory, Zlatý Chlum near Jeseník, Andělská Hora have developed since the Middle Ages in connection with the silver and gold deposits occurring here. Later, the interest of miners shifted mainly to the mining of iron ore, as well as copper and lead. The traditional gold panning process reminds us of times past when the extraction of crumbs in this area took place on a large scale.

Rýžování zlata

Okolí Rýmařova: Zlaté Hory, Zlatý Chlum u Jeseníku a Andělská Hora se od středověku vyvíjely v souvislosti s výskytem ložisek stříbra a zlata. Zájem horníků se později přesunul hlavně do těžby železné rudy, mědi a olova. Tradiční proces rýžování zlata nám připomíná doby minulé, kdy se v této oblasti odehrávala těžba ve velkém měřítku.

fot. MAS Rýmařovsko

Spis treści

Wstęp **3**
Mapa obszarów Lokalnych Grup Działania, partnerów projektu współpracy „OD DZIEDZICTWA DO BOGACTWA” 4
Imprezy cykliczne **5**
III Jurajskie Zawody Balonowe – Janów, Olsztyn 2019 6
Obrona zamku w Olsztynie 8
Regaty na Zalewie Porajskim 10
Święto Ciulimu - Czulentu w Lelowie 11
Święto pożarnictwa w Główczycach 12
Mistrzostwa Polski Katamaranów na Jeziorze Turawskim 14
Zlot „Śladami Dawnego Hutnictwa” na Regolowcu 16
Festiwal „Źródło” w Dobrodzieniu 18
MykaROCK Festival w Mykanowie 20
Rekonstrukcja bitwy pod Mokrą 22
„Pumptrack Battle” w kamieniołomie Lipówka 24
ParaRudniki - targi i pokazy lotnicze w Rudnikach 26
Noc Muzeów w Kamienicy Polskiej 28
Turniej piłkarski w Starczy 30
Święto Tarniny w Kosorowicach 32
„Bania Fest” – Festiwal Dyni w Sercu Opolszczyzny 33
Jarmark Cysterski w Jemielnicy 34
„Śląskie beranie” w Izbicku 35
„Targi Panieńskie” w Ujeździe 36
Dzień czystego transportu na Śląsku Opawskim 38
Dni drwali, myśliwych i leśników w Rymarzowie 38
Tradycje, obrzędy, stroje **39**
Zespół Folklorystyczny „Wrzosowianie” 40
Zespół Folklorystyczny „Kamienica” z Kamienicy Polskiej 42
Mażoretki „Szyk” z Konopisk 44
Korowód dożynkowy w Boronowie 46
Pieczenie chleba – Zabytkowa Chata w Kolonowskiem 48
„Wodzenie niedźwiedzia” w Spóroku 50
Tradycyjne potrawy Śląska Opolskiego 52
Zdobienie wielkanocnych jaj 53
Malowanie porcelany 54
Szydełkowanie 55
Piknik Rycersko- Archeologiczny „Słowiański Gąszczyk – Waleczni Przodkowie” w Siedlcu 56
„Turki” w Koziegłówkach 58
„Cyganki” w Niegowie 59
„Misie” – Niegowa, Łutowiec 60
Łyko osikowe – warsztaty 62
Konkurs „Palma, Pisanka, Marzanna” – Dąbrowa Zielona 63
Zespół teatralny „Dąbrowianie” z Dąbrowy Zielonej 64
Teatr „Dratwa” z Kłomnic 65
Młodzieżowa Orkiestra Dęta z Mykanowa 66
Sianokosy w Lubojnie 67
Zespół Pieśni i Tańca „Kłomnickie Płomyczki” 68
Kobierce kwiatowe w Gminie Ujazd 70
Pielgrzymka motocyklistów – Góra Świętej Anny 72
Darcie pierza w Kadłubie 74
Opolski wzór kwiatowy 75
Karolinka i Karlik w Gogolinie 76
Galeria U Halouzków w Jirzikowie 77
Tradycyjne dożynki 78
Palenie Czarownic 78
Zabytki i historia **79**
Most wiszący w Ozimku 80
Pałacyk Myśliwski w Kątach k/Zawadzkiego 82
Młyn wodny z 1723 r. we wsi Dębska Kuźnia 83
Kościół Ewangelicko-Augsburski w Ozimku 84
Karczma Wspólnoty Chłopskiej z Multimedialną Izbą Regionalną w Kadłubie Wolnym 85
Kościół św. Jadwigi Śląskiej w Bierdzanach 86
Pawilon paleontologiczny w Krasiejowie 87
Kościół św. Macieja Apostoła w Kruszynie 88
Pałac w Nieznanicach 90
Dwór w Cielętnikach 92
Dwór Wereszczyńskich w Kościelcu 94
Zespół pałacowo-parkowy w Kruszynie 95
Muzeum Kultury Przeworskiej i Izba Pamięci Bitwy pod Mokrą 96
Rocznica Krwawego Poniedziałku w Kruszynie 98
Kościół św. Szymona i św. Judy Tadeusza w Mokrej 99
Zamek w Mirowie 100
Kościół modrzewiowy w Zrębicach 102
Staw „Sen nocy letniej” w Złotym Potoku 103

Muzeum Regionalne im. Zygmunta Krasińskiego i zabytkowa Aleja Klonów w Złotym Potoku ... 104
Stary Młyn – Muzeum Dawnych Rzemiosł w Żarkach ... 105
Cmentarz żydowski w Żarkach ... 106
Młyn w Białej Wielkiej ... 107
Młyn w Wiercicy ... 108
Młyn Kołaczew w Złotym Potoku ... 109
Sanktuarium św. Antoniego w Koziegłówkach ... 110
Kościół św. Mikołaja w Przyrowie ... 111
Rynek i klasztor Kanoników Regularnych Laterańskich w Mstowie ... 112
Średniowieczny układ urbanistyczny rynku w Lelowie ... 114
Sanktuarium na Górze Świętej Anny ... 116
Drewniany kościół cmentarny pw. św. Barbary w Strzelcach Op. ... 118
Zamek w Rogowie Opolskim ... 120
Pałac i sanktuarium św. Jacka w Kamieniu Śląskim ... 122
Wapienniki Dombrovskyego w Gogolinie ... 124
Kościół pw. św. Walentego w Konopiskach ... 126
Kościół Najświętszej Maryi Panny Częstochowskiej w Starczy ... 128
Kościół Starokatolicki Mariawitów w Starczy ... 129
Kościół św. Jana Chrzciciela w Poczesnej ... 130
Kościół Matki Boskiej Różańcowej w Boronowie ... 131
Zamek Hradec nad Morawicą ... 132
Zamek w Raduniu ... 133
Zamek w Janowicach ... 134
Kaplica Nawiedzenia Najświętszej Marii Panny w Lipkach k. Rymarzowa ... 134
Przyroda, turystyka ... 135
Góry Towarne koło Olsztyna ... 136
Jaskinie w Górach Towarnych ... 138
Wspinaczka skałkowa w Łutowcu ... 139
Wąwóz Chudobka w okolicach Niegowy ... 140
Dolina Warty ... 141
Dolina Kocinki i Sękawicy ... 142
Stawy w Cielętnikach ... 143
Kamieniołom Lipówka ... 144
Zalew wodny w Ostrowach nad Okszą ... 146
Zalew „Pająk" w Konopiskach ... 148
Hałda pokopalniana w Hucie Starej A w Gminie Poczesna ... 150
Rezerwat „Rajchowa Góra" w Gminie Boronów ... 152
Wzgórze widokowe w Łyścu ... 154
Geopark Krajowy Góra Św. Anny ... 156
Przeprawa promowa w Zdzieszowicach ... 157
Amfiteatr na Górze Świętej Anny ... 158
Marina w Krapkowicach ... 159
Kwitnące czereśnie w okolicach Góry Świętej Anny ... 160
JuraPark w Krasiejowie ... 162
Spływ kajakowy na rzece Mała Panew ... 164
Rzeka Mała Panew ... 166
Jezioro Turawskie ... 167
Wodospady Reszowskie ... 168
Pradziad - najwyższa góra na Morawach i całego pasma Jesioników ... 169
Park Krajobrazowy Moravice ... 170
Stawy sławkowskie ... 170
Rozmaitości, ciekawostki ... 171
„Utopce" na stawach w Januszkowicach ... 172
„Szlak Gąski" w Gąsiorowicach ... 174
„Szlak Obuwniczy" w Krapkowicach ... 175
Muzeum sztuki sakralnej w Ligocie Dolnej ... 176
Regionalny Przegląd Koni w Porębie ... 177
Galeria Rzeźb Jerzego Kędziory ... 178
„Syderyty" w Gminie Poczesna ... 181
Pomnik kopalni rud żelaza ... 182
Stadion im. Ireny Szewińskiej w Konopiskach ... 183
Pole golfowe w Konopiskach ... 184
Arboretum w Nadleśnictwie Zawadzkie ... 186
Izba Geologiczna w Kielczy ... 188
Warsztaty paleontologiczne w Krasiejowie ... 189
Murale na fasadzie siedziby LGD „Kraina Dinozaurów" w Ozimku ... 190
EKO przystanek w Spóroku ... 191
Pielgrzymki na Przeprośnej Górce ... 192
Kupiecki Sąsiek na targowisku w Żarkach ... 194
Chleb „Tatarczuch" ... 195
Stajnia Polskich Jednośladów z Okresu PRL-u w Borownie ... 196
Koncert muzyki poważnej w Garnku ... 198
Stadnina Koni w Widzowie ... 199
Konkurs „Świat Malowany Plasteliną" w Rędzinach ... 200
Muzeum łupka – Budišov nad Budišovkou ... 201
Płukanie złota ... 202

ISBN 978-83-954655-1-2

publikacja bezpłatna